

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha číslo
78.180 Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Sestanek v Angliji

Curtius in Brüning sta danes Macdonaldova gosta — Angleški listi o pomenu in namenu sestanka

London, 6. junija. AA. Srečo sta bila kancelar Brüning in zunanji minister Curtius gosta ministrskega predsednika Macdonalda v zunanjem ministrstvu. Banketa so se udeležili vodilni člani vlade in opozicije. Gosta sta odpravila danes v Chequers k ministrskemu predsedniku Macdonaldu, kjer ostaneta do jutri popoldne.

Državniki ne bodo razpravljali le o političnih vprašanjih. Povabljeni so bili v Chequers tudi neke nepolitični gosti, med njimi Bernard Shaw.

O izjavi, ki jo je dal Brüning v Southamptonu novinarjem, razpravljajo razni listi v uvodnikih. »Times« pravi, da so nemški državniški sprejem angleško povabilo v duhu, kakor ga je Anglija zamislila. Kancelar Brüning je dejal, da je prišel v Anglijo brez programa in listin in da želi razpravljati z angleškimi državniškimi prijateljsko o vseh vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Pri tem se pa ne sme pozabiti, da ni niti enega političnega ali gospodarskega vprašanja, ki bi zanimalo samo Anglijo in Nemčijo. Brez sporazuma s drugimi državami se zato v Chequers ne bo moglo skleniti ničesar definitivnega.

Daily Telegraph piše, da je namen poseta nemških državnikov ojačati prijateljske odnose med Anglijo in Nemško republiko, kar je v programu angleške politike prijateljstva z vsemi narodi. List končno priznava odločnost Brüninga, s katero je obdržal notranji položaj v Nemčiji in poudarja, da je reparacijsko vprašanje zadeva vseh vojnih upnikov in da se bo Nemčija morala o tem vprašanju posvetovati tudi z Zedinjenimi državami.

Manchester Guardian piše, da bi bilo strošek misliti, da bi v razgovorih v Chequers izdelali kak osnutek revizije re-

paracij. List je mnenja, da je možna rešitev tega vprašanja edino v sporazumu z vsemi bivšimi zavezniki.

Pariz, 6. junija. AA. Listi poročajo, da je bila francoska vlada obveščena iz Londona in iz Berlina, da sedanja angleško-nemška pogajanja ne bodo imela posebnih političnih ciljev.

Brüningovo sporočilo francoski javnosti

Pariz, 6. junija. g. Nemški državni kancelar dr. Brüning je sprejel londonskega zastopnika agence »Havas« ter mu dal izjavo, v kateri pravi:

»Kakor je bil naš poslanik v Parizu pooblaščen, da sporoči to Briand, želimo tudi mi poudarjati, da naše bivanje v Angliji nikakor ni naperjeno proti Franciji. Naš cilj je, da razpravljamo z zastopniki angleške vlade o mnogih težkočah, ki obstojajo po vsem svetu. Samo ob sebi je razumljivo, da bomo razpravljali zlasti o težkočah, ki jih imamo v Nemčiji pri uravnoteženju našega proračuna in našega gospodarskega življenja. Sedanja vlada je v zadnjih 14 mesecih ponovno zvišala davke ter je morala omejiti izdatke. Taka naloga je za vlado vse prej kot prijetna. Preden smo zapustili Berlin, smo morali izvesti novo zvišanje davkov in novo omejitev izdatkov. Na tem potu bomo šli, dokler bo mogoče, toda s tem je naložena nemškemu narodu težka preizkušnja. Vemo, da so se politične težkoče v Nemčiji zelo poostri- le. Pri tem se je razpela ekstremnost. Nemogoče je, da bi z lastnimi sredstvi našli rešitev za probleme, ki so skupni vsem državam. Prepričani smo, da je le eno sredstvo za njihovo rešitev: prijateljsko sodelovanje vseh narodov sveta.«

Nemčija zahteva črtanje reparacij

Senzacionalen proglas nemške vlade ob uveljavljanju novih zasilnih odredb

Berlin, 6. junija. AA. Na zahtvo komunistov in nacionalistov bo predsednik Loh sklical parlamentarni odbor, ki bo odločil o sklicanju državnega zbora k razpravi o zadnjih zasilnih odredbah.

Nemčija je danes pod silnim vtisom zasilnih odredb in izredno resnega proglasa, ki ga je objavila vlada. Proglas pravi med drugim:

»Storili smo vse, da zadostimo našim obveznostim, ki so nastale po izgubljeni vojni. V to evrho smo se zatekli v veliki meri k inozemski pomoči. To je sedaj nemogoče. Dejstvo, da so vsi stanovi dali vse svoje moči in sredstva na razpolago

državi, daje nemški vladi pravico, da izjavi svetu: meje, do katerih smemo zahtevati od ljudstva, da nas podpira, smo že dosegli. Revizija reparacijskega načrta ni prinesla nemškemu ljudstvu olajšanja. Vlada se zaveda dejstva, da zahteva kritičen finančni in gospodarski položaj reparacij, da se jo osvobodijo neznosnih reparacijskih bremen. Od tega je odvisna tudi gospodarska obnova sveta. Nemško ljudstvo je v odločilnem boju za svojo bodočnost. Zgodilo se je večkrat v zgodovini, da je odločila enotnost Nemcev bodočo usodo naroda. Ta ura je sedaj prišla.«

Katastrofalen požar na umetniški razstavi v Monakovem

Požar je popolnoma uničil sloviti »Glaspalast« ter blizu 3000 razstavljenih umetnin — škoda je neprecenljiva

Monakovo, 6. junija. g. V znamenitem »Glaspalastu«, v katerem se nahaja, kakor vsako leto tudi sedaj, velika umetnostna razstava, je davi ob 3.25 izbruhnil požar, ki se je tako naglo razširil, da je bilo poslopje v najkrajšem času popolnoma v plamenih. Eno uro po alarmiranju požarne brambe, ob 4.25 je bil »Glaspalast« popolnoma pogorel. Stojijo le še železni deli palače, pa tudi ti se rušijo. Požarne brambe so se morale omejiti na to, da ščitijo sosednja poslopja, ker je južni veter nosil iskro po več sto metrov daleč. Kljub zgodnji jutranji uri je bil trg pred palačo poln občinstva. Ob 6.45 je divjal požar še z nezmanjšano silo dalje. Požarne brambe so skušale z naporom vseh sil ugasiti požar, vendar pa se je streha popolnoma zrušila. Stiri ure po izbruhu požara se je zrušil tudi del železnega ograjenja.

Domevajo, da je bil ogenj podtaknjen. Skupno je bilo na razstavi razstavljenih 2.820 slik, grafik in plastik. Rešili so le 50 do 60 del. Nenadomestljiva posebna razstava romantičkov je popolnoma uničena. Največji del slik znanega švicarskega slikarja Kuna Amietja, ki je bil na razstavi zastopan s 40 deli, je postal žrtev po-

žara. Izgubljena je dalje ena najlepših slik Moritza v. Schwinda »Ritter Kurts Brautfahrt«. Uničeni sta tudi znameniti sliki »Zimska pokrajina« od Casparja in Davida ter Filipa Rungena »Rodbinska slika«. Vprašanje zavarovalnice še ni rešeno. Ne glede na materialno škodo je idealna škoda v izgubi nenadomestljivih umetnin tako velikanska, da se lahko govori o največji katastrofi nemške umetnosti.

Monakovo, 6. junija. g. Na razstavi, ki je postala žrtev požara, je bilo blizu 3000 slik, samih umetnin, od katerih so rešili samo kakih 50 do 60, vse ostale pa so uničene. Rešene so slike nekih italijanskih gostov. Kolikšna je škoda, je razvidno tudi iz dejstva, da je bila zbrana velika zgodovinska razstava nemške romanlike. Škoda se sploh ne da nadomestiti.

Ogenj so videli 15 km daleč. Poslopje je bilo zgrajeno l. 1835, ter je spadalo med monakovske znamenitosti. Okoli goreče palače se je zbrala velika množica fotografov in filmskih operaterjev, ki so snemali umetnostno palačo, ko so jo uničevali plameni. Okoli pogorišča so ubicevali umetniki, jokali in vili roke nad izgubljenimi umetninami.

Volilni izgredi v Rumuniji

Bukarešta, 6. junija. g. Dosedanji mirni potek zborničnih in senatnih volitev je bil danes moten. V mnogih krajih je prišlo do težkih spopadov med narodnimi caranisti in pristajali drugih političnih strank. V Braili je prišlo do krvavih spopadov tudi med narodnimi caranisti in orožništvom. 20 oseb je bilo več ali manj ranjenih. Tudi v majhni občini Janka je prišlo do pravcatega pretepa. 15 oseb je bilo ranjenih.

Aeronavtični kongres v Bukarešti

Bukarešta, 6. junija. p. Letošnja redna skupščina mednarodne aeronavtične federacije, ki ima svoj stalni sedež v Parizu, se bo vršila v Bukarešti od 6. do 17. junija. Kongres bo otvoril osebno kralj Karel in se ga bodo udeležili tudi princ Nikola, predsednik in član rumunske vlade. Za svečanost ob tej priliki je določen obširen program. Med drugim se bodo vršile tudi mednarodne letalske tekme.

Združitev čl. avtomobilske industrije

Praga, 6. junija. g. Pogajanja, ki se vršijo že dalje časa med škodovnimi tvornicami, Češko-moravskimi strojnimi tvornicami in tvornicami Ringhofer o ustanovitvi tesne interesne skupnosti avtomobilskih tvornic, so bila v načelu zaključena. Tri največje češkoslovaške tvornice avtomobilov, namreč Praga, Škoda in Tatra, se bodo združile v skupno organizacijo za izdelovanje in prodajo avtomobilov. Nova organizacija bo imela slično strukturo kakor General Motors Company. Novi koncem bo imel letno produkcijsko kapaciteto 50.000 vozov ter boče predvsem financirati eksportno trgovino v srednji Evropi.

Gostovanje tenorista Burje v Pragi
Praga, 6. junija. h. V ponedeljek bo v Narodnem divjadi nastopil slovenski tenorist Peter Burja, ki je sedaj angažiran v gledališču v Olomoucu. Pel bo Lenskega v operi »Evgen Onjegin«.

BRIAND O PRIJATELJSTVU MED JUGOSLAVIJO IN FRANCIJO

Veliki evropski državnik v krogu bivših jugoslovenskih bojnikov — Nezlomljiva skupna fronta tudi v borbi za ohranitev miru

Pariz, 6. junija. AA. Včeraj popoldne ob 17.17, je (kakor smo na kratko že poročali) francoski zunanji minister Briand sprejel delegacijo bivših jugoslovenskih bojnikov, ki je prišla na obisk v Francijo. Obenem je sprejel tudi delegate »Polus d' Orient«. Sprejem se je vršil v sprejemnih saloni na Orsayskem nabrežju in sta se ga udeležila tudi maršal Franchet d' Esperay in general Guillaumat, ki so jima predstavili voditelje delegacije in mnoge druge njene člane. Ko se je zunanji minister Briand pokazal v dvorani so ga sprejeli navdušeni vzkliki: »Živel Briand! Živel veliki državnik! Živel ustanovitelj solunske fronte!« Briand je bil vidno ganjen. Jugoslovenski poslanik v Parizu dr. Spalajković je v imenu delegacije izrekel Briandu zahvalo za izkazano čast. Nato je odgovoril Briand s prisrčno dobrodošlico, v kateri je med drugim naglasil svoje prepričanje, da se bodo delegati dobro počutili v Franciji, kakor da bi bili doma in ne v tujini. Francija je mnogo dolžna Jugoslovenom za njihovo prijateljstvo in goji tudi sama do njih enako prijateljstvo, ki se ne bo omajalo.

V imenu bivših jugoslovenskih bojnikov je govoril Stepanović. Med drugim je rekel: »Dolžan sem razložit Vam v imenu svojih tovarišev čustva in nagibe, ki so nas privedli sem. Vsi čutimo hvalečnost in ponos, vsi brez razlike, ne glede na to, iz katerega kraja smo. Ponosni smo, da smo gosti Francije, ki je tako plemenita in vseh svojih delih in stremeljih. Ponosni smo, ker vemo, da nam izkazuje prijateljstvo prav tako v srčji kakor v nesreči. Zato smatram za veliko čast, da se zahvalim državniku, ki je neumorno delal za velike ideje in ki zdaj po zmagi služi najvišjim idealom človeštva, miru in civilizaciji. Takaka je Francija.

Na koncu svojega govora je stavil Bri-

anda kot tvorca solunske fronte, ki smo mu posebno mi dolžni hvaležnost, ter kot enega izmed najpomembnejših voditeljev velike armade mira.

Nato je spet povzel besedo zunanji minister Briand in rekel med drugim:

»Ko ste bili s svojimi junaštvimi osvobodili svojo domovino ste danes prišli, da pokazete, kako služite tudi miru. Mnogo razlogov imamo, da se divimo vaši državi in vam. Videli smo, kako so vaši vojaki prišli domala okostnjaki na Krk, že kmalu nato pa so se isti vojaki po zaslugi svoje izredne morale in energije pojavili ponovno in niso dopustili, da bi se uničila mir in pravica na svetu. In danes smo spet združeni v borbi zoper obnovitev teh vojnih strahot. Prepričan sem, da boste ostali z enako energijo verni sodelavci Franciji pri delu za ohranitev miru. Prepričan sem, da potem mir ne bo mogel biti ogrožen. — Ne smem pri tej priliki pozabiti izreči zahvalo tudi maršalu Franchetu d' Esperay in ostalim francoskim vojskovodjam, ki so združili svoje napore z vašimi vojskovodji, da pripomorejo idealom nas vseh do popolne zmage.«

Nato se je g. Briand dal časa razgovarjati s posameznimi delegati. Ko je odhajal iz dvorane, so mu navzoči spet priredili burne aklamacije.

Naši bojnikov pri svojih mrtvih bratih

Pariz, 6. junija. AA. Danes je bila na svečan način izvršena posvetitev pokopališča jugoslovenskih bojnikov v Thiaisu. Posvetitvi so prisostvovali delegati bivših jugoslovenskih in francoskih bojnikov, predstavniki vojaških in civilnih oblasti jugoslovenskega poslanstva in jugoslovenske kolonije. Grobovi so bili okrašeni s fran-

coskimi in jugoslovenskimi zastavami. Na pokopališču je dozdaj pokopanih 612 jugoslovenskih vojakov. Ko bo postavljen drugo leto na pokopališču spomenik, bo pokopanih tam še 900 junakov. Delegacija bivših jugoslovenskih bojnikov je prišla na pokopališče korporativno ob 9. Opelo je izvedel ruski arhimandrit Caharija z asistenti. Minister za pokojnine Champetier de Ribes je imel govor, v katerem je naglašal med drugim: »Ti mrtvi so jamstvo za francosko — jugoslovensko prijateljstvo. Ti junaki počivajo v lastni zemlji, kjer so padli. Mi smo hvaležni, da lahko čujemo njihova grobove, ki jih bomo obiskovali vedno kot svoje.«

Prijetni so si ogledali grobove ter položili nanje vence, prinesene iz Beograda, Zagreba in Ljubljane. Ganljivo je bilo vidi slepega majorja Lovriča, kako je poglajal cvetje na grobove francoskih bojnikov.

V vojnem ministrstvu in pri predsedniku republike

Pariz, 6. junija. AA. Popoldne ob 11.15 je bil prirejen delegaciji bivših jugoslovenskih bojnikov svečan sprejem v vojaškem cerclu. Vojnega ministra je zastopal francoski maršal in jugoslovenski vodja Franchet d' Esperay, ki je izvršil pregled smotre prisotnih bojnikov. Maršal je imel na bojevnike krajišnji nagovor, v katerem se je spominjal zavezništva Francije in Jugoslavije v vojni in miru. Za njim je govoril predsednik francoskih bojnikov in rezervnih oficirjev Ferry, katerima sta se zahvalila predsednik naših bojnikov polkovnik Radosavljevič in poslanik Spalajković.

Popoldne so bili jugoslovenski bojnikovki sprejeti v avdijenci od predsednika republike Doumerguea.

Razpis parlamentarnih volitev na Madžarskem

Parlament je bil včeraj razpuščen — Volitve bodo koncem junija in v začetku julija

Budimpešta, 6. junija. p. Madžarski parlament je bil danes razpuščen. Ker se je že včeraj vedelo da bo na današnji seji parlamenta prejet ukaz o razpustu, je vladalo zanj v javnosti veliko zanimanje. Takoj po otvoritvi se je predsednik vlade grof Bethlen sporočil, da hoče prečitati ukaz državnega upravnika Hortyja. Čitanje ukaza so poslušali poslanci stoji. Z ukazom razpušča državni upravnik Horty obe zbornici in sklicuje parlament k zasedanju na 18. julij.

Govor, v katerem je ministrski predse-

nik grof Bethlen sporočil razpust zbornic, so socialni demokrati sprejeli z velikim hrupom. Klicali so grofu Bethlenu, naj po določenem roku zahteva tajno volilno pravico.

Budimpešta, 6. junija. g. Uradni list ob-

javlja naredbo, po kateri se morajo vršiti volitve med 28. junijem in 7. julijem. Volilnim komisijam je dano na prosto, kateri dan hočejo določiti za izvedbo volitev. Menijo, da se bodo glavne volitve vršile že meseca junija, dočim bodo meseca julija samo ožje volitve.

Delo agrarnega kongresa v Pragi

Italijanski predlog za ustanovitev mednarodnega sindikata za nakup in brezplačno razdelitev žita

Praga, 6. junija. g. Sedem komisij XV. mednarodnega agrarnega kongresa dela s polno paro. Težične kongresnih del je v prvi komisiji, ki razpravlja o načelih agrarne politike. V tej komisiji je nemški profesor Warmbold podal poročilo o določitvi cen v poljedelstvu. Bivši jugoslovenski minister za kmetijstvo dr. Frančič je govoril o možnosti, da se doseže ravnotežje med ponudbo in povpraševanjem na svetovnem trgu. Nato so govorili še francoski in italijanski delegati. Italijanski delegat Borsellino di Busone je stavil zanimiv predlog. Izjavil je, da se je mogoče boriti pro-

ti žitni krizi le z zvišanjem konzumne zmoglosti prebivalstva. Zato je predlagal ustanovitev mednarodnega sindikata, ki bi nakupil 50 odst. žitnih zalog ter te zalogo zastoj razdelil vsem državam po številu njihovega prebivalstva. Sindikat bi financirale posamezne države in druge mednarodne organizacije. Ravatelj mednarodnega vinarskega urada Douarhe je poročal o vprašanju vinskega trga. Popoldne so bile zadnje seje komisij. Sklenjene resolucije bo jutri proučil redakcijski komite ter bodo v ponedeljek predložene na zaključni seji kongresa v odobritev.

Spor med Vatikanom in Litvo

Kovno, 6. junija. g. Papežev nuncij monsignor Bartoloni, ki ga litovska vlada že dalje časa ni več sprejela, je danes od vlade dobil pismeno navodilo, naj v 24 urah zapusti deželo. Domevajo, da bo Bartoloni po predaji svojih poslov kot doyen diplomatskega zbora nemškemu poslaniku še danes popoldne zapustil Kovno.

Zločin blazneža na oceanskem parniku

Tokio, 6. junija. g. Na ladji »Emprice of Canada« so preživeli potniki poslednje pol ure pred pristankom v Jokohami silen strah in paniko. V tretjem razredu je nenadoma pobesnel neki potnik, ki se je vozil s Filipinov. Pobegnil je iz svojih prostorov v obodnico, kjer so bili potniki zbrani pri zajtrku. Prišel je na napadati po vrsti in je usmrtil, preden so se ga mogli ubraniti, dva moška, 29 oseb pa ranil. Le s največjo muko so ga premagali, zvezali in zaprli.

Sindikati jugoslovenske in rumunske lesne industrije

Dunaj, 6. junija. g. Na Dunaju je bil danes med jugoslovenskimi in rumunskimi lesnimi industrijami sklenjen sindikat, ki vsebuje skupno ureditev prodajnih cen, sortimenta, kondicij in drugih prodajnih pogojev. Sindikat se bo imenoval Sindikat Bois ter bo imel svoj sedež v Baslu.

Obnoveitev trgovinskih pogajanj z Avstrijo

Beograd, 6. junija. AA. V nedeljo popoldne ob 5. potuje na Dunaj naša delegacija, ki bo nadaljevala pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe z Avstrijo. Ta pogajanja so se vršila nedavno že v Beogradu. Našo delegacijo sestavljajo gg. dr. M. Todorović, univerzitetni profesor, Velimir Stojković, načelnik oddelka za agrarno politiko ministrstva za kmetijstvo, dr. Mile Lazarevič, svetnik ministrstva za trgovino in industrijo, in Peter Borisavljevič, načelnik ministrstva financ. Po potrebi bodo poklicani še strokovnjaki kot eksperti delegacije. Kakor znano poteče trgovinska pogodba z Avstrijo 1. junija t. l.

Zveza slovanskih lekarnarjev

Praga, 6. junija. h. Na kongresu slovanskih lekarnarjev je bila danes ustanovljena federacija slovanskih farmacevtov. Svečane seje se je udeležilo 120 delegatov iz češkoslovaške, jugoslovske, bolgarske in poljske. Za predsednika je bil izvoljen mag. pharm. Janković iz Beograda, za podpredsednika na Pisarček (Češkoslovaška), Gajdšijev (Bolgarska) in Nlecz (Poljska). Za generalnega tajnika je bil izvoljen Poljak Kucznicki. Tajniki za posamezne države so bili izvoljeni v vzklikom, in sicer Bolgar Gešov, Češkoslovak Vospaček in Jugosloven Jevremović. Sklenjeno je bilo, da se vrši prihodnji kongres v Beogradu.

Sprememba v vodstvu Zbornice za TOI

Ljubljana, 6. junija. d. Plenarna seja Zbornice za TOI (o katere poteku poročamo drugje) je danes ugodila želji generalnega tajnika Zbornice g. dr. Frana Wandscherja, da stopi v pokoj. Zbornica mu je izrekla ob tej priliki svojo zahvalo za njegovo požrtvovalno, dolgo preko predpisane službene dobe trajajoče delovanje in ga ob enem v znak priznanja imenovala za svojega dopisovalnega člana. Za novega zborničnega tajnika je bil imenovan dosedanj tajnik g. Ivan Mohorič.

Sprememba v vodstvu zborničnih uradov se bo izvršila s 1. julijem.

Kraljeva podpora pogorelim

Zagreb, 6. junija. AA. Nj. Vel. kralj je na svojem potovanju dne 3. t. m., ko je vozil skozi Novi Marof, med mnogimi drugimi sprejel tudi prošnjo od ognja prizadetih in je blagovolil podeliti podporo 30.000 Din iz lastnih sredstev.

Ljubka gesta naših kraljevičev

Split, 6. junija. AA. Včeraj popoldne so prestolonaslednik Peter in princesa Tomislava in Andrej napravili izlet do Marjanске ceste. Tu so stopili v hišo št. 13 in obiskali go. Dojko Radinovič, ki je polnih 6 let bila zaposlena v dvoru pri negi kraljevičev. Ta visoki obisk je prijetno iznenadil go. Radinovič in vse one, ki so videli, s kakšno ljubeznijo se mladi princ spominjajo vseh onih, ki so zanje skrbeli.

Pariz, 6. junija. AA. Pri sprejemu pri zunanjem ministru Briandju je zagrebški delegat dr. Danko Angjelinović predal francoskemu zunanjemu ministru okusen album s slikami Plitvičkih jezer. G. Briand je bil prijetno presenečen nad to pozornostjo in se je prisrčno zahvalil.

Avdijence škofov

Zagreb, 6. junija. AA. Danes dopoldne je Nj. Vel. kralj sprejel v avdijenco za grebskega nadškofa dr. Ante Bauerja. Na to je Nj. Vel. kralj sprejel v skupni avdijenci škofa pakraškega Mirona Nikolaiča, administratorja župnije gornjekarlovške dr. Maksimilijana Hajdina in episkopa šibenškega.

Iz vojaške službe

Beograd, 6. junija. p. »Vojni list« objavila kraljev ukaz, s katerim so upokojeni: divizijski generala Jovan Mitrovič in Aleksander Stojčić ter brigadni generala Vojislav Katanić in Vojislav Popović. Z drugim ukazom sta upokojena divizijska generala odlikovana z redom Jugoslovenske krone II. vrste, brigadni general Vojislav Popović z istim redom III. vrste in brigadni general Vojislav Katanić z redom Belega Orla. »Vojni list« objavlja tudi ukaze o premostitvi raznih vojaških uradnikov in oficirjev. Med drugimi je določen za službovanje pri štabu komande dravske divizijske oblasti kot svetovnik ljubljanske garnizije Djoerdje Budimir.

Zvišanje obrestne mere v Avstriji
Dunaj, 6. junija. g. Generalni svet avstrijske Narodne banke je sklenil zvišati obrestno mero od 5 na 6 odstotkov.

Plenarna seja Zbornice za TOI

Težnje in zahteve slovenskih gospodarskih krogov — Proti akciji za ločene obrtniške zbornice

Včeraj dopoldne se je vršila v veliki dvorani Zbornice za TOI plenarna seja, ki jo je otvoril in vodil predsednik g. Ivan Jelačin. Pred prehodom na dnevni red se je predsednik spomnil preminulega člana Zbornice g. Ivana Kregarja, ki je v tej instituciji deloval od l. 1902 do 1926. Zborovalci so počastili njegov spomin s klicem »slava«. Nato je podpredsednik g. Ivan Ogrin prečital odgovor na interpellacijo g. Rebeke in tovarišev glede sestave zborniškega plenuma. V svojem odgovoru je ugotovil, da so se sivočasno volitve izvršile pravilno, ker je bilo vse poslovanje pri volitvah pod uradno konvoklo. G. Rebeke pa je nato odgovoril, da proti volitvam v interpellaciji sploh ni ugovarjal, pač pa proti sestavi Zbornice, ki se je izvršila pod vplivom strankarskih bojev, tako da obrtne in trgovske organizacije danes v njej nimajo pravega zastopstva.

Nato je predsednik g. Ivan Jelačin prešel na dnevni red in je poročal o delovanju zbornice v dobi od zadnje plenarne seje, ki se je vršila 30. decembra preteklega leta do 6. junija t. l. O vsebini tega poročila poročamo na drugem mestu.

Obrtništvo in sistem zbornic

Na koncu svojih izjavljanj je omenil se agitacijo, za ločene obrtne zbornice, ki se je po naročilu od zunaj pričela razvijati med našim obrtništvom in jo vodijo ljudje, ki ne poznajo podrobnosti ustroja zbornic, niti niso v njih praktično delovali ali pa se zanje zanimali. Navzlic temu širijo, morda iz osebnih nasplovstev agitacijo, proti sistemu skupnih zbornic. Proti delovanju naše zbornice ne vedo navesti nič stvarnega, temveč le begajo obrtništvo s pavšalnimi in neresničnimi navedbami. Vse to se godi v dobi, ko tarejo naše gospodarstvo težke skrbi in ko je treba do skrajnosti koncentrirati moči v zaščito interesov vsakega gospodarskega dela. Uspeh enega je tudi korist drugega, in zaslužek tretjega. Zmota bi bilo, če bi kdo hotel trditi, da posveča naša Zbornica morda industriji preveč pozornosti. Če bi to tudi odgovarjalo resnici, je treba pomisliti, kakšen naložaj bi nastal v industrijskih krajih, če ugasnejo tvorniški dimniki. Usoda naše industrije je eksistentno vprašanje za stolne trgovce in tisoče obrtnikov, ki najdejo baš v industrijsko razvitih krajih svojo najboljšo eksistenco. Končna izjavljanja gospoda predsednika gleda vprašanja sistema zbornic, so bila sprejeta z velikim odobravanjem.

Računski zaključek za leto 1930.

O reviziji zborničnih računov za leto 1930 in o skrajšanju blagajne je poročal g. Ložar, ki je prečital izjavo preglednikov ter je ugotovil, pravilnost vknjižb in predloženega obračuna. Zbornica je račun odobrila in izrekla absolutno generalnem tajniku g. dr. Windischerju.

Davek na poslovni promet

O skupnem davku na poslovni promet je poročal zbornični konzulent g. Fran Zagar. Uvodoma je omenil pritožbe, ki se oglašajo proti skupnemu davku, zaradi previsek osnov za pobiranje od poštnih paketov, dalje zaradi obremenitve industrijske produkcije in zaradi davčne prostosti zadrug. Nadalje je poročal o akcijah, ki jih je zbornica izvedla spritožb in o predlogih, ki jih je stavila za izpremembo tarife. Polek konferencie, ki se vrši prav ta dni v ministrstvu za finance, kaže, da ima finančna uprava dobro voljo, da ublaži ostre tarife, ki so se v praksi pokazale, in tako tarife simbolji prilagodi obstoječim gospodarskim prilikam. Sveda je treba potrebo izpremembe konkretno z računi dokazati. Zbornica je vzela njegovo poročilo z odobravanjem na znanje.

Krošnjarstvo

Zbornični tajnik dr. Ivan Pless je nato podal zanimiv referat o krošnjarstvu in dejavnem poslovanju, kjer so nedopustnosti v zadnjem času zavzele tak obseg, da je odpomoč nujno potrebna. Vse dosedanje tako dobro mišljene akcije, niso pokazale zaželjenega uspeha. Krošnjarjenje je postalo že tako važen problem, da navdaja z resnimi skrbmi vsakega delavnega trgovca na deželi, v industrijskih centrih in tudi na periferiji mest. S ponujanjem blaga od hiše do hiše najde krošnjar kupce tudi v najbolj oddaljenih vaseh. Pri tem je treba upoštevati, da se to poslovanje vrši skoraj brez vsakej reži zlasti v primeru s trgovcem ki je obremenjen s vsakovrstnimi davki in davčninami. Davek krošnjarjev in drugih potujočih obratov znaša po zakonu ne glede na višino dohodka na leto 60 Din in za vsakega pomočnika 30 Din. Ze razlika v davčnem predpisu med krošnjarjem in malim trgovcem je zato prav znana. Ako vzamemo, da zasluži krošnjar in mali trgovec na leto 12.000 Din, potem plača krošnjar pri 150 odstotnih avtonomnih dokladah na leto 150 Din vsakega davka (60+90), mali trgovec pa plača pri enakem zaslužku in enakih dokladah 3.300 Din. Tako izdatno favoriziranje stvarno ni utemeljeno. Davčni pavšal za krošnjarje je tako neznan, da praktično ne pride v poštev. Povod za pritožbe proti krošnjarjem daje zlasti njih preveliko število. Na podlagi podatkov, ki jih je zbornica prejela od posameznih sreskih in mestnih načelstev, je razvidno, da je bilo v lanskem letu vidrano na primer pri mestnem načelstvu in obeh sreskih načelstvih v Mariboru 175 krošnjarskih knjižic, pri sreskem načelstvu v Ptuj 135, v Brežicah 126, v Krškem 113, v Celju 101, v Konjicah 97 itd. Te številke pa še ne kažejo dejanskega stanja, ker se mnogi krošnjarji, in to baš najnevarnejši tipi, sploh ne prijavljajo pri oblastvih. Da je ponekod kontrola nad krošnjarji popolnoma odpovedala, nam dokazuje dejstvo, da krošnjarji nemoteno poslujejo tudi v nedeljah in ob delavnikih zvečer, ko so trgovine že zaprte, dasi je krošnjarjenje v tem času po ministrski uredbi in banki naredbi prepovedano. Kakor krošnjarenje se širi tudi nedopustno dejavno potovanje in zbiranje naročil pri privatnih strankah, ki je pogosto združeno tudi z neposredno podrobno prodajo blaga po potnikih. Tega načina prodaje se poslužujejo tako inozemske kakor domače trgovke. Številne tožbe pri sodiščih in ovadbe prevaranih kupcev kažejo, koliko škodo povzročajo ti potniki konsumentom. Redki

primeri, katerim pridejo oblastva na sled, se kaznujejo le z neznatnimi globami. Potniki nosijo pogosto naročene knjige s tiskanimi naslovi izmišljenih ljubljanskih trgovcev. Predpisi o izdajanju legitimacij trgovskim potnikom tega nevarnega razmaha detailnega potovanja niso mogli zaječiti. Po teh predpisih je zbornica izdala lani 863 legitimacij, dočim šteje Društvo trgovskih potnikov za vso Slovenijo v Ljubljani, kjer so veljantni poklenjeni trgovski potniki in zastopniki, jedva 116 rednih članov. V tem pogledu je zbornica stavila primerne predloge k našemu novega obrtnega reda. Poročilo dr. Plessa je bilo sprejeto z aplavzom.

Trgovinske pogodbe

Zanimiv referat o trgovinskih pogodbah je podal zbornični tajnik gosp. Ivan Mohorič, ki je najprej obsežno razpravljal o historijatu in o upešnem zaključku trgovinske pogodbe s češkoslovaško. Nato je prešel k sedaj najbolj aktualnemu vprašanju ureditve trgovinske - političnega razmerja z Avstrijo, kjer se je od leta 1926 uveljavila vedno močnejša tendenca zaščite domačega kmetijstva in živinoreje. Avstrijsko - jugoslovanska pogodba od 3. septembra 1925. je med našimi trgovinskimi pogodbami najboljše in je posebno za dravsko banovino zelo važna. Ta pogodba je polna ključ situacije za ureditev naših trgovinskih odnosov za vso Srednjo Evropo. Od sklepa ta trgovinske pogodbe je Avstrija v smilu carinsko - zaščitnega pokreta uzakonila že štiri novele k carinski tarifi, sedaj pa pripravljala še peto. Po izvršeni reviziji pogodbe od l. 1928. je Avstrija lani zahtevala od nas novo pogajanja, da bi mogla uveljaviti avtonomno povzicanje carine; ta pogajanja takrat niso dovedla do sporazuma. Letos pa nam je s 1. aprilom odpovedala pogodbo, ki bo koncem junija potočila.

Nova preliminar pogajanja so se letos v aprilu pričela na podlagi pete avstrijske carinske novele ki vsebuje znatno povzicanje carin, zlasti za omejene predmete ki se izvažajo v Avstrijo v večjem obsegu baš iz dravske banovine. Glede baze, na kateri se imajo vršiti nova pogajanja, še ni dosežen nikak sporazum. Zaradi tega je povsem nejasno, kakšen položaj bo nastopil koncem meseca junija. Obstaja več možnosti in naše države ne zadene nikak krivda, ako bo nastopilo celo brezopredelno stanje, ker nismo mi odpovedali sedanje pogodbe niti nismo povzeli avtonomne tarife.

G. Mohorič je nato še obravnaval na kratko našo trgovinsko politično razmerje z Italijo in Nemčijo. Pogodba z Italijo poteka sredi novembra t. l.; ker pa je predviden enoletni odpovedni rok in odpoved z nobene strani ni bila podana, bo pogodba močje še naprej v veljavi. Naša trgovinska bilanca z Italijo je precej aktivna, sveda pa blago, ki ga izvažamo po statistiki v Italijo, nikakor ni v celoti namenjeno konsumu v Italiji, marveč se v znatnem obsegu v italijanskih prometnih središčih in lukah reekspedira in prodaja naprej v države zapadne Evrope in v obalne dežele Sredozemskega morja. Odstotek tega blaga se ceni na eno tretino izkazanega izvoza. Na koncu svojih izjavljanj je še poudaril, da je za nas edino pravilna gospodarska politika ona, ki stremi za jačanjem domačega tržišča in za čim večjo neodvisnost od inozemstva. Njegova izjavljanja so bila sprejeta s spontanim odobravanjem.

Obrtovanje brez obrtne pravice

Zanimiv je bil tudi referat zborničnega tajnika dr. Pretnarja o obrtovanju brez obrtne pravice. Referent je ugotovil, da se je kljub zakonskim predpisom zelo razpaslo obrtovanje brez obrtne pravice ali takozvano šušmarstvo. To gospodarsko zlo je v času sedanje težke gospodarske depresije tem hujše, ker primanjkuje dela in ker postajajo javna bremena vedno obširnejša. Nelegalna konkurenca od strani šušmarjev pritiska v največji meri baš na gospodarsko šibkejšee sloje obrtništva. Zbornica je poslala oblastvom že nešteto ovadb in pritožb proti šušmarstvu, na podlagi katerih so izšle okrožnice banke uprave podrejenim obrtnim oblastvom, da čim strožje postopajo. Te okrožnice so le ponekod pokazale uspeh. Najhujše trpe zaradi nelegalne konkurence krojači, čevljarji in šivilje, pa tudi v stavbarski, mizarški, sodarski, kolarski, sedlarski, elektrotehnični in slikarski stroki se občuti ta konkurenca. Številne so tudi pritožbe mesarjev proti klanju na deželi. Gostilničarstvo delajo škodo številni vinotoči, ki se ne drže predpisov.

Pritožbe pa prihajajo tudi zaradi druge vrste neupravičenega obrtovanja, ki je prav tako škodljivo in ki se skriva za razne družbe z o. z., gospodarske združenja, finigrane podružnice itd. Tudi prijave tvorniškega obrata, za katerega se po obrtnem redu ne zahteva dokaz usposobljenosti, se čisto uporablja za kritje neupravičenega izvrševanja rokodelske obrti. Referent je nadalje ugotovil, da se prestopki premilo kaznujejo in da razni ozir pogosto gredo predalet.

Popustljivo postopanje proti šušmarjem se utemeljuje tudi s tem, da bi kmet trpel nepotrebne stroške in da bi imel velike nepravilike, ako bi moral dati vsako popravilo izkjučno le poklicnemu obrtniku.

Poročilo o poslovanju zavoda za pospeševanje obrti, je podal zbornični podpredsednik g. Ogrin, ki je ugotovil, da so v prvih petih mesecih t. l. znašali dejanski stroški tega zavoda 255.000 Din, dohodki pa 22.500 Din. Ob koncu maja je znašal fond zavoda še 325.000 Din.

Na predlog g. Lenarčiča je bila sprejeta resolucija, v kateri se naproša vlada, da v gradbeni program del, ki se bodo financirala s pravkar najetim inozemskim posojilom, v prvi vrsti vnese gradbo železniške zveze Kočevje-Susaška proga.

Samostojni predlogi

Pri zadnji točki dnevnega reda so bili sprejeti naslednji samostojni predlogi: predlog zborničnega podpredsednika g. Brudermana, v katerem se glede na nevarnost širjenja prisilnih poravnjav zahteva zvišanje minimalne poravnalne kvote od 40 na 75 odstotkov, nadalje predlog g. Josipa Rebeke, da se zaradi neplačanih dav-

Okusna in zdrava je.
KOLINSKA KAVA!

kov ne smejo rubiti obrtnikom delavni stroji, predlog g. Andreja Kralja, da zbornica napravi na merodajnih mestih korake, da se čimprej izvede elektrifikacija Posavja, osobito brežiškega okoliša, predlog g. Jerneja Ložarja, da tudi davčni urad za mesto Ljubljano dobi telefon za obveščanje s strankami, predlog gosp. Ludvika Florja, da se izterjevalna praksa davčnih oblasti omili in se dovolijo olajšave pri plačilu davkov in predlog g. Andreja Oseta, da se v svrhu zboljšanja vinske trgovine pobira trošarina šele od nastavljenega soda, da se odpravijo trošarinski registri in da se ukinejo takse na založne kleti.

Velesejm pred zaključitvijo

Čim bolj se bližajo zadnji dnevi velesejma, ki bo zaključena v ponedeljek, tem bolj narašča poves izvenljubljanskih in inozemskih posetnikov. Včeraj je velesejski urad na podlagi kuponov sejmjskih legitimacij ugotovil, da je bil dosežen do sedaj največji poves obiskovalcev iz oddaljenih krajev, tako iz dravske banovine kakor tudi iz vseh ostalih delov države ter inozemstva. Prireditev je med drugimi posetil tudi znani italijanski prevajalec slovenskih in srbohrvatskih leposlovijah dr. prof. Umberto Urbani, ki je prevedel tudi Tavčarjev »Visoko kroniko«. Kupčije se na velesejmu nadalje prav živahno razvijajo in so bili v teku večeršnjega dneva zabeleženi številni novi zaključki. Ker kaže vreme prav dobro in je obenem predzadnji dan velesejma, je za danes pričakovati rekorden obisk.

Zagrebski proces

Zagreb, 6. junija. n. Na današnjem nadaljevanju procesa zoper zagrebske teroriste so bile samo prečitane izpovedi obtožencev na policiji. V teh izpovedih so obtoženci mnoge stvari priznali, ki so jih kasneje pred preiskovalnim sodnikom oziroma na glavni razpravi tajili. Na vprašanje predsednika senata odgovarjajo obtoženci, da so vse to, kar je zabeleženo v policijskih zapisnikih, govorili zato, da bi prišli čim prej iz policijskih zaporov.

Danes ob 3., 5., 7. in 9. uri

premiera ob znižanih letnih cenah! Opereta razkošja, lepote in najslajših melodij

„Ljubavna parada“

v glavni vlogi najstarejši kupletist, ljubljeneč Pariza

Maurice Chevallier

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

Jugoslovenski avtorji v mednarodni federaciji

London, 6. junija. p. Na letošnjem kongresu mednarodne konfederacije društev za avtorsko pravo, ki se ga je udeležilo 22 narodov iz Amerike in Evrope, sta bili sprejeti tudi jugoslovensko združenje glasbenih avtorjev in združenje jugoslovenskih skladateljev in izdajateljev. Jugoslavija je dobila takoj ob svojem vstopu zelo lepo mesto, ker je bil za podpredsednika izvoljen delegat Jugoslavije, znani beograjski književnik Veljmar Janković.

Ljubavna drama v Karlovcu

Karlovec, 6. junija. n. Vse mesto je pod dojemom težke ljubavne tragedije, ki se je pripetila v gostilni »Karlovac«. 23-letni Novica Perović, po rodu iz črne gore, je prisel jutraj v gostilno, kjer je bila v službi za natakarico Pavla Herceg iz Zlatara v Hrvaški Zagorju. Šel je žnjo v sobo, iz katere so ljudje takoj za tem slišali tri revolvere strele. Ko so domači prihiteli v sobo, so našli oba mrtva. Perović je prišel iz Bihača, da pregovori Hercegovu, naj odide z njim. Ker je imela v Karlovcu drugega fanta in z njim že otroka, je ponudbo odklonila, kar je dovedlo do tragičnega konca.

Na smrt obsojen špijon in izdajalec

Vojaško sodišče za oficirje je zaradi špijonaže obsodilo na smrt nekega vojaškega uradnika v vojnem ministrstvu

Beograd, 6. junija. AA. Svetomir M. Novaković, uradnik III. kategorije, s službo v ministrstvu vojske in mornarice, je izdajal nekaj časa za denarne nagrade neki tuji državi neke podatke o naši armadi in njeni vojaški pripravljenosti. Do teh podatkov je prišel v svoji službi, ki jo je zavzemal v ministrstvu. Čeprav je obtoženi Novaković to počel zelo spretno, se je vendar še pravočasno odkrilo in je bilo moči preprečiti, da ni mogel več vrati svojega izdajniškega posla. Obtoženi Novaković je tako pri preiskavi kakor pred so-

diščem jasno in določno priznal, da je te usluge tuji državi delal za velike nagrade in da pri tem ni imel pomagačev ne med vojaškimi krogi ne med civilisti. To je tudi preiskava potrdila. Iz vsega preiskovalnega materiala ter iz izpovedb na rezultira, da je bil Novaković motiv pri tem nizkotnem početju, izdajstvu nad domovino, izključno samo koristoljubje.

Za ta in podobna svoja izdajalska dela je bil obtoženi Novaković pred vojaškim sodiščem za oficirje dne 30. maja t. l. kaznovan s smrtjo.

Nesreča italijanskega ministra Balba

Ko je hotel startati za polet iz Neaplja v Rim, se je s hidroplanom pričel potapljati in se je le s težavo rešil

Neapelj, 6. junija. d. Včeraj dopoldne se je na letalskem pristanišču v Neaplju ponesrečil italijanski minister za zrakoplovstvo Balbo s svojim adjutantom majorjem Cagno, ko je hotel startati za polet v Rim. Gondoli hidroplana so se namreč odtrgala tla in Balbo ter njegov adjutant sta padla v vodo, vendar pa sta se mogla kmalu rešiti. Dočim je Balbo dobil lažje poškodbe, je ostal njegov adjutant nepoškodovan.

Rim, 6. junija. d. O nezgodi ministra Balbova se doznava nasled. podrobnosti: Med startom v vodovju Capue je hidroplan izgubil spodnji del svojega čolna. Balbo in njegov adjutant major Cagna sta

padla v vodo in se pričela potapljati z letalom vred. Šele po velikem trudu se jima je posrečilo osvoboditi se iz gondole ter priplavati na vodno površino. Minister Balbo je dobil pri tem lažje poškodbe na obrazu, prstih in na nogah. Takoj nato se je odpravil z drugim letalom iste eskadrile ter je ob 1. popoldne prispel na letališče v Ostiji. Major Cagna je ostal nepoškodovan. Nezgod, ki se je pripetila pri mirnem morju in pravilnem manevriranju, je nastala brzokone zaradi tega, ker se je spodnji del hidroplana zadel ob kak plavalni predmet na morski površini, ki ga minister Balbo kot pilot ni opazil.

Belgijska kriza

Ostavka Jaspardje vlade je še enkrat odkrila koren slabosti belgijske notranje politike. Zlo je v tem, da nobena izmed vodilnih strank — katoliški, liberalci, socialisti — nima potrebne večine, ki bi vladila kolikor toliko krepko oporo za stalni pravec pri izvrševanju državnih poslov. Položaj pa izdatno poslabšuje še nacionalna razcepčenost med Valonce in Flamce, tako da mora vsaka belgijska vlada računati še z notranjimi razlikami v strankah samih. Energija vsakokratne vlade se tedaj troši v kompromisih in uspeh vladnega dela koncem koncev zaradi kompromisiranja ne zadovoljuje nikogar, ker izvršeni ukrepi niti od daleč niso v soglasju s prvotnim programom vlade.

Pet let je predsednik vlade Jaspard stal na čelu katoliško-liberalne koalicije; z večjo ali manjšo spretnostjo je prebrodil težke treh demisij in izvedel mnogo rekonstrukcij v svojem kabinetu. V zadnji krizi pa je rekonstrukcija provajal le nekam prenatrjeno, da ministri niso vedeli, dajali so še gotovi svojega portfelja ali pa je na njihovo mesto že imenovan nov član vlade. Da si je obdržal svojo vladno koalicijo, je Jaspard dovoljeval flamskemu krilu svoje katoliške stranke razne ugodnosti, ki so jih liberalci smatrali za podpiranje flamskega separatizma in se jim upirali, kolikor se je dalo, na vse zadnje pa so se le sprijaznili z njimi. Ta velika postrvovalnost liberalcev je bila stalno predmet raznih neprijaznih opazk in zlasti socialisti so se rožali liberalni popustljivosti.

Tik pred izbruhom krize si je hotel Jaspard očistiti položaj ter je na vrat na nos izvedel velike izpremembe v svojem kabinetu, da z njimi pridobi katoliške Flamce vsaj za reducirani vladni predlog utrditvenih del. Ta samovoljna rekonstrukcija kabineta je dala zunanjim politikom povod za krizo, globlji vzroki pa leže v vojaškem vprašanju utrditve meje proti Nemčiji. Po elaboratu vojaških strokovnjakov je vlada predložila zbornici proračun utrditvenih del, ki je znašal 300 milijonov. Na odpor katoliških Flamcev se je ta vsota znižala najprej na 220 milijonov, kasneje pa je Jaspard brez vednosti liberalnih članov svoje vlade privolil v nadaljnje znižanje izdatkov na 175 milijonov. Vojni minister je utemeljeval novi predlog, češ da generaliteta smatra tudi to vsoto za dovoljvno, dasi je pred par dnevi trdil baš nasprotno.

Flamski in valonski liberalci so s prvega začetka zahtevali, da se izvedejo obrambna dela v polnem obsegu. Katoliški Flamci pa smatratjo utrdbeno dela samo za francosko zadevo in jim je francoska nevarnost veliko nevesnejša nego nemška. V tem nevarnem položaju, ko je Hlymans vrhu vsega še stavil predlog, da se utrditvena dela odlože na čas po razorožitveni konferenci, je Jaspard brez svojih liberalnih tovarišev pristal na spreminjevalne predloge: znižanje stroškov na 175 milijonov in odgoditve obrambnih del okoli Anversa.

Za sestavo nove liberalno-katoliške vlade, ker drugača vsaj za enkrat sploh ni možna, je najprej prišel v poštev bivši ministrski predsednik Poulet, ki pa je modro odklonil Jaspardjevo kompromisarsko dediščino, o kateri pravi ljudski glas v Belgiji, da se je v Jaspardjevi petletni eri flamski volk nasitil, od kože pa da ni ostalo ničesar. V akcijo je stopil katolik Renkin, ki se je pred sestavo kabineta podrobno razgovoril tako z liberalci kakor s Flamci. Uspeh njegovih pogajanj je nova katoliško-liberalna koalicija, ki pa stoji danes pred izzivi nerešenimi temeljnimi problemi belgijske notranje politike. Sicer so Flamci popustili v vprašanju utrditvenih kreditov in pristali na liberalno zahtevo, jezikovni problem pa je ostal nerešen in odgoden toliko časa, dokler parlamentarne komisije ne izdelajo svojih predlogov. Renkinova vlada bo opravila tudi vse tekoče državne posle, kakor hitro pa bo ta nesporni program izčrpan, bo stala znova pred istimi težkočami, ki so vrgle po vojni že toliko belgijskih vlad.

V teku krize se je pokazalo z vso jasnostjo, da tako ozka koalicija ne more rešiti jezikovnega vprašanja in da je zato potrebna še eodolovanja socialistov. Čujejo se tudi glasovi o novih volitvah, iz ozadja pa se pojavljata maksimalna zahteva Flamcev po defederalistični ureditvi države na temelju narodnostnega etnija. Belgija stoji pred dojemom: sestavljen je samo nov kabinet, nasprotnost pa so ostala stara; preko in mimo teh za daljšo dobo ne bo mogla nobena vlada, ki ne temelji na eodolovanju vseh političnih strank.

Zima na Švedskem

Stockholm, 6. junija. Š. V Srednji Švedski je zavlada izredno nizka temperatura. Okolico Stockholma ter bližnje pokrajine pokriva debela odeja snega. Včeraj so divjali ves dan močni snežni meteži.

Obupno pismo iz Rusije

Maribor, junija.

Ruski emigrant g. T., zaposlen v Mariboru, je prejel iz Romanovke na severnem Kavkazu od svojega očeta, ki so mu boljše življenje zaplenili vse imetje in ga konfinirali, pismo, iz katerega povzemamo:

»Po božji milosti vsi smo živi in zdravi razen tvoje sestare Nadežde, ki nam že leto dni ni nič pisala iz Sibirije. Doletela nas je velika nesreča. Zaplenili so nam naše posestvo in odgnali nas, tvoje starše in tvojo ženo z otroci, 100 km daleč. Samo tvoji trije bratje so še začasno ostali doma. Navotvorji smo smeli z našim imetjem samo dva voza, dočim je vse ostalo prevzela država. Zdaj nimamo nobenih pravic. Natrpali so nas, 8 oseb, in še 3 sosed, v celam 11 ljudi, v malo bajto, kamor glovek težko zleze noter. Tako smo na tesnem, da niti nimamo prostora za ležanje ponoči. Ta kočja je bila vsaj prazna, a podrugod, četudi je že stanovala gospodarjeva družina notri, so jim dodelili še po 20 družin. Kaže tako, da so nas smekaj poslali umreti.

Vsi konji so morali v en hlev. Orjemno zdaj tako, da ima po sedem kmetov enega konja. Eden potegne brazdo, ostali pa z lopatami sekajo po stepi. Tukaj smo kakor jetniki ali vojaki, imamo svojega poveljnika in brez njegovega dovoljenja ne smemo nikamor od hiše. Na ta način so napodili iz naše vasi kakih 15.000 ljudi. Po vsem okraju je isto. To je desetkrat hušje kakor ona tlaka, ki so jo delali naši dedi za gosposko, preden so postali prosti l. 1862.

Ta kraj, kamor so nas poslali, je bil pred revolucijo obljuden, in so domačini dobro zaslužili, a nikoli niso obdelovali polja, temveč so samo redili živino. Zdaj je država zaplenila ta zemljišča, a polje delstvo se ne obnese. Tri leta zaporedno imajo tu zelo slabo letino. Poprej ni bila stepla nikoli prekopana.

Sovjeti so razstili skoro vse kmete. Malokdo je še ostal na domači grudi. Povsod so same državne kolektivne graščice in živinorejske zadruge. Vsi se morajo vpisati za hlapce. Plačani so zelo slabo in hrana, ki jo dobivajo, ni nič vredna. Masti ali govedine sploh ne dobivajo. Zdaj velja geslo: »Izvršimo petletni načrt v štirih letih«. To pomeni, da bomo tu poginili, preden bodo pretekla štiri leta. Ljudje že zdaj strajajo in strah nas je pomisliti, kaj bo pozimi. Brez denarja smo, ker so nas oskubili do zadnjega pri pobiranju davkov. S čim bomo kupovali, če stane na trgu moka po 40 — 45 rubljev za pud in krompir po 5 rubljev za pud (pud tehtja 16 in pol kg; rubelj velja do 28 Din).

Prejeli smo v redu vse tvoje pošiljave in smo ti zelo hvaležni. Takrat smo še bili doma. Ne vemo, ali smemo tudi zdaj prejmati pošto, ker smo prepoznani in zavrženi. Če ti bo mogoče, pošlji kaj denarja da boš rešil pogibelj svojo ženo z otroci. Midva, tvoja oče in mati, sva že stara in veva, da ne bova dolgo živa. Zdaj imamo še malo moke, a pozimi vsa obsojena na smrt za lakotjo. Tvoji bratje so še doma, a zakladi so jim že vse krave in vsak dan pričakujejo, da bodo odgnali v sovjetsko graščino še zadnjega konja. Otroci pa morajo na roboto in trebijo vato. Vsa soseska je tako sestradana, da so ljudje onemogli. Sam Bog ve, kaj vse bomo doživeli pozimi, če se ne bo zgodila kak izprememba v zvezi sovjetskih republik.

Dragi sin! Neznosno trpimo in smo zašli na stara leta v hudo nesrečo. Če boš prejel to moje pismo pohiti z odgovorom, dokler sem še med živimi. Morda ti zdaj pišem zadnjič v življenju. Na evidenca, dragi sin!

Podružnica obrtne banke v Sarajevu

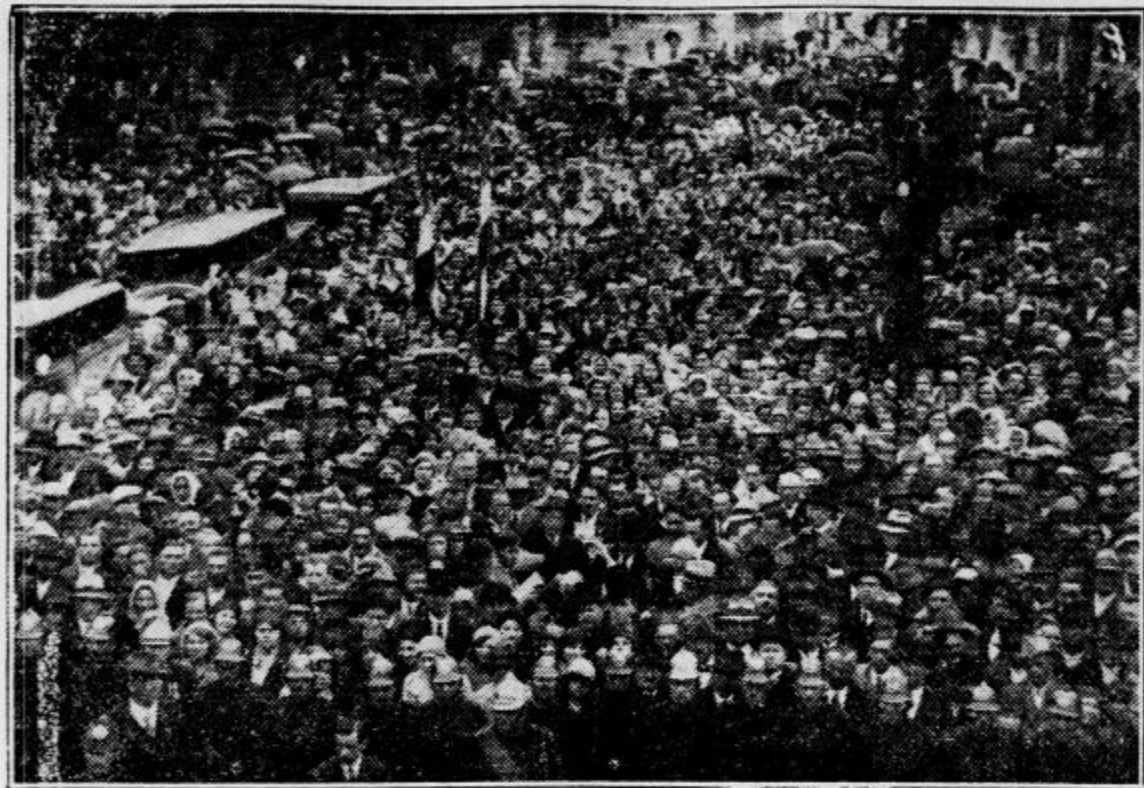
Beograd, 6. junija. Jutri bodo v Sarajevu slovesno otvorili podružnico Državne obrtne banke.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačnost se bo polagoma povečala, vreme ostane toplo, od časa do časa vetrovno; sicer še precej stalno. — Situacija včerajšnje dne: Anticiklon ki je prekrival centralni in južni del kontinenta, je prišel slabši v svojem severnem delu. Pritisk se je dvignil samo na jugu Evrope, na severu pa je padel za 0.1 do 0.4 mm. Temperature so v južnih krajih padle za 1 do 5 stopinj, na severu pa narasle za 1 do 3 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Najprej precej oblačno, kasneje bolj jasno, soparno, možnost neviht.

Naši kraji in ljudje

Ob kraljevem prihodu v Koprivnico se je zbrala ogromna množica iz mesta in z dežele, da pozdravi vladarja v svoji sredi.

V letalu nad Parizom

Prijetna šetnja slovenskih izletnikov

Skupina naših izletnikov pred poletom

Tega ni, smo rekli, da si ne bi Pariza gledali tudi zviška, da nam bo ostal v spominu v vseh treh dimenzijah. Parkrat smo ga po krtovo prevrtali s podzemsko železnico. Podnevi in ponoči smo z avtomobili premerili neštete in nedogledne njegove ulice. Naposled še malo v zrak! To ni nikaka gosposka reč. Samo zabava in utešenje drobca radovednosti, ki ji v Parizu ni kraja.

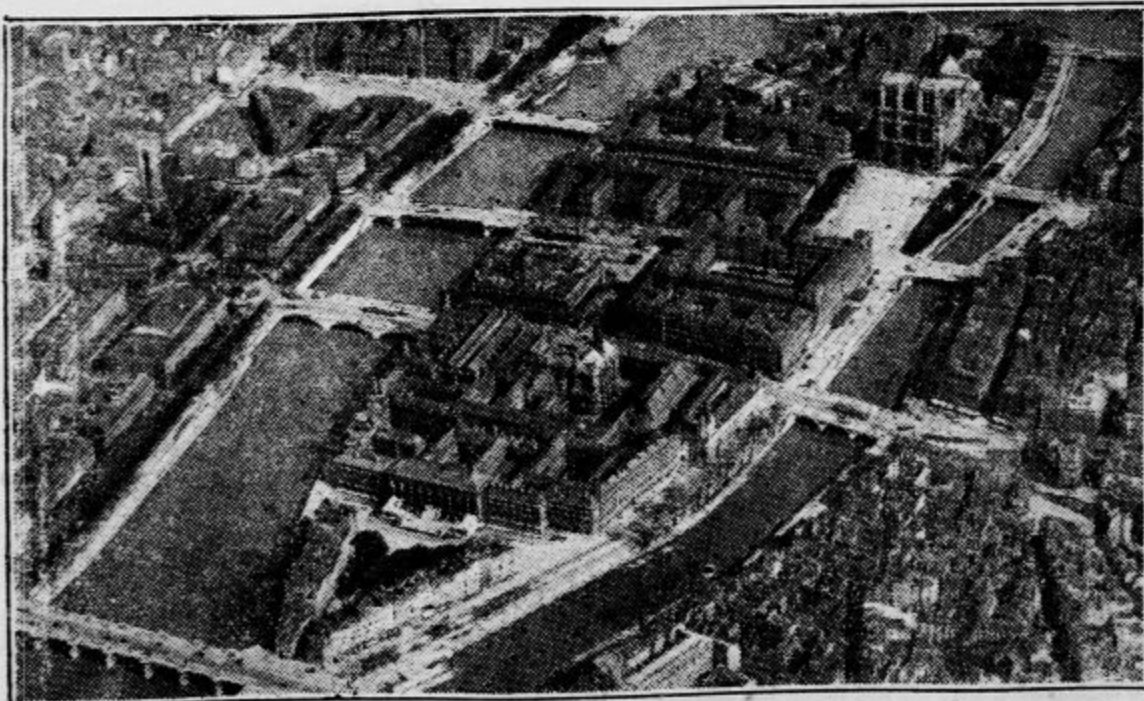
Ampak cene resnično odgovarjajo vsaki svoji dimenziji. S podzemsko železnico se lahko za 70 centimov ali pičila dva dinarja voziš po hladnem labirintu ves dan, samo na svetlo se ne prikaži! V avtotaksiju lahko za 20 frankov obrediš že precejšnjo mrežo kvartov. Za polet z letalom pa je seveda že treba odšteti nekaj desetakov. Toda zato pride avto po tebe v mesto in te z letališča spravi zopet nazaj. V Le Bourget je blizu 17 km.

Štajerci pravijo: »Kdo pojde seboj?«
»Ja.«

To se je prva javila gospa Nada Hojčec, soproga vseučiliškega profesorja in bivšega župana v Zagrebu. Čestita dama, ki je že mnogo sveta spoznala, nam je bila ves čas pariškega bivanja sijajna vzornica vztrajnosti. Z njo kajpak pojde gospodični Dragica Mirnikova (Zagreb ji ni vzel veselosti in ravnodušnosti prave Celjanke) in pa Skalašica Dana Kuraltova, ki je doslej še nikoli ni obšla slabost nad čermi in prepadi. Potem nas je bilo še osem precej odraslih fantov. Mlade Majde iz Slovenskih goric pa nam gospa mama nikakor niso dali iz rok.

Po kosilu sta nas dva žolta avtomobila letalske družbe potegnili izpred restavracije »L'Ermitage« na Montmartru. V velikem mestu je pot na periferijo vedno zanimiva. Kako zaostajajo za nami veliki trgi in prometna križišča. Kako se počasi redčijo palače in se ulice oblačijo v uniformo visokih stanovanjskih karnar. Pno se železniški viadukti preko ceste. Rastejo levo in desno rdečkasti dimniki industrije. Ljudje predmetja se ne maknejo daleč iz svojega kroga in so vendar videti potepuško nemirni. Široka cesta je bolj grobo tlakovana in se ravna vleče daleč nekam na deželo. Bencinski studenci stoje ob njej kakor rdeči debeloglavi lakaji, da napojijo žejne motorje za pot.

Venomer vidimo velike rdeče plakate: CAF. Pa ne morda iz Prlekije? Ne. To je: Compagnie Aérienne Française, ki sama premore sto letal za potniški promet.

Pogled z letala na pariški otok v Seini z znamenito katedralo Notre Dame

Harmonika poje v mali občestni gostilni. Pariško veselo zavija. Kakor za praznik in solnčni dan. A je šele sobota. Vreme vetrovno in živo. Letala vidimo v zraku. Njih ropot pa prinaša veter le sunkoma na uho.

Kakih posebnosti se tujec na letališču »Le Bourget« baš ne more nagledati. Toda slavno je po vsem svetu. Dalo in sprejelo je herojske pionirje zračnih zvez med starim in novim svetom. Njih tragiko in zmago kratko tolmači bronasti Ikar na spomeniku z napisom:

A l' honneur de ceux
qui tentèrent
et de celui
qui accomplit

Nungesser Coli Lindbergh
1927
New York—Paris

Dalje zadaj na upravni palači letališča pa je vzdana mramorna plošča v spomin Costesa in Bellonta, ki sta dne 1. septembra 1930 ob 10.25 priletela iz New Yorka v 37 urah 18 minutah.

Naj vas ne prevzamejo občutki navdušenja! Letalstvo ni več junaško tveganje. Tudi ne sport. Letalstvo je živ, običajen promet. Trgovina z bencinom in zrakom. In ker v zraku še ni stalnih restavracij in kavarn za gospodo, so jih zgradili na letališčih. V Le Bourgetu je poleg upravne hiše prav lepo poslopje: Restaurant ou Aérienne — Bar Americaine — Five o' clock tea...

Američanom in drugim je dobro na zemlji.

Dohodi k ravnatemu letališču so razmejeni malik semjišču. Prikupni stražnik se dolgočasi ves dan, ker ne vidi drugega kakor tuje, letala in nobene nesreče. Nam pravi, naj le malo potrpi. Lahko tudi sedemo ali fotografiramo. Posebno letalo vlečejo za nas iz hangarja. Dvo-krilno, zsedezno rdeče pleskano. Ali pa morda hočemo kako drugo? Zaprto? Odprto? Nam je vseeno. Takšno bi radi, ki ne trešči na tla. Kajti smo večji del le pri »Jutru« zavarovani za življenje.

Nataknilo smo letalske avbe in za prvi polet damo prednost izbrani trojici: gospej Nadi Holjčevi, Dragici Celjanki in prvaku vseh pogumnih fantov dr. Zdolšku. Gledamo za njimi daleč, daleč — dokler se kakor mala pika ne izgube v sivino.

Nato druga trojica, da jo je veselje pogledati: Dana Skalašica, mladi trgovec Jamar iz Poljanske doline in moja malenkost. Komaj se dobro posadimo letalu v trebuh, nas propeler potegne po razorani trati. Letalo njima in se fletno pozibava tudi potem, ko smo se odtrgali od zelenih grudi matere zemlje. Sila pristrano je letališče. Velik kamenit krog je vtisnjen v sredini: tam ponoči žari elektrika letalcem v znamenje pristanka. Daleč spodaj na kraju travnika v polkrogu postavljeni pepelkasto sivi vojaški hangarji. Človek bi mislil, da počiva cirkus.

Ampak dvignili smo se že precej visoko. Kakih pet sto metrov. Čutimo, da nas ima veter precej v oblasti. Razgovarjamo se z glasom vpijočega v pušča-

vi. Saj se itak ne razumemo, pogovora mutcev pa ne poznamo. Ampak propeler ropoče z žensko zgovornostjo. Kadar zaidemo v vacuum, v brezračno luknjo, in pademo za par metrov, zinemo čudovito smešni in razposajeni:

— Aaaaaa!

Ti občutki so jako šegavi in prijetni. Kakor da goltamo tirolske cmoke. Aaaa! ... Pogledam skozi okence k pilotu in vidim, da si brezbržno briše nos. Veter se ravsa z njegovo avbo in mu jo hoče strgati z glave. Ko zavijemo na levo proti Parizu in se krepko nagnemo, nam potrese krila. In tedaj nu, tedaj se je naš smeli pilot znova vseknil.

Letalski prozi kmalu sledi prelepa poezija. Ravna polja so pod nami, gradič na samem sredi vrtov in zelenja. Bele ceste ne razločijo od potoka, hiše pa stoje pošev. Čim višje, tem bolj zveržene. Velika stanovanjska poslopja kakor otroške orglice. Ljudje spodaj kakor da jih ni ustvaril Bog, marveč kakor drobni hrošči, ki so se davi izbili. Avtomobili in vlaki — deca bi se z njimi igrala.

Toda Pariz je velik. Postrani in s pogledom komaj obsežen. Eiffelov stolp se izgublja kakor igla v drobnjavi, cerkve in palače se stiskajo kakor nedolžne grlice. Tihi bulonjski gaj še najbolj živahno miglje s svojimi sinjimi očesci — jezerci. In Seina teče mirno. Ona reže Pariz na dva dela in ga v velikem loku veže od juga k severu. Kakor po stopnjah prehaja Pariz od njenih bregov k obodu svojega velikanskega kroga, k

nizkemu pogorju, v podeželje. Pod nami hrušč in trušč velemesta, slavna zgodovina in val bujne sedanosti — tam daleč zunaj mir bukolike idile... prav poetično rečeno po Cýranu: čebelic šum in etra valovanje...

Padamo. Škoda, škoda. Saj vsega skupaj ni poteklo niti pol ure. Nad Parizom se kilometri žro kakor v filmu. Trikrat: »Aaaaaa!«... Letalo pada kakor po terasah. Zdaile bomo zopet treščili na zelene grudi. O, mati zemlja, trda si, toda najrajši te imamo!

V dveh partijah so nato še poleteli: Jakče Ciber iz Narodne tiskarne, Marihorčana veletrgovec Oset in odvetnik dr. Hojnik, slovenjgraški samec Kuhar in ljubljanski užitiński nadzornik Fortič, v Parizu splošno imenovan Manufortis. Če se ne motim, se je trem izmed njih zahotelo poleta v čisto odprtem letalu. Veter jih je nato pritiskal ob sedež, da so malo videli, toda eno užili: nikjer se ne spi tako udobno kakor v letalu nad Parizom.

Imeli smo poleg drugega še priliko videti pristanek in odlet ogromnega angleškega letala, ki vzdržuje zvezo z Londonom in prenaša po 40 oseb. V skromni čakalnici družbe Aérienne Française so nam razdelili prospekte dolgih voženj. Smo samo bridko obžalovali, da nedavno nismo zadeli milijonskega dobitka v razredni loteriji. Za 2400 frankov bi poleteli v London, za 1300 v Nico, za 15.000 pa nad vso Francijo. V ostalem, kaj bi tožili: pošten Kranjec včas ne premore niti četrtske srečke.

Oba žolta avtomobila sta nas zopet jadno povlekla v mesto, ko je počasi tonilo solnce in so se z zlato večerno zarjo zoprn kosale prve svetlobne reklame pariških bulvarjev. D. Ravljen.

Jugoslovenska udeležba na protituberkulozni prireditvi v Ženevi

Ženevska Protituberkulozna liga je priredila od 28. do 31. maja proslavo združenja z razstavo, katere se je udeležilo 15 držav z našo vred, poleg tega pa še ruska in ukrajinska kolonija v Ženevi. Vsaka nacionalna skupina je imela svoj oddelek. Jugoslovnski oddelek je vodila ga. Šumenkovičeva, soproga našega delegata v Ženevi, s pomočjo dam iz jugoslovenske kolonije. Na tej razstavi niso bila samo razna sredstva, katerih se poslužuje Protitu-

berkulozna liga v posameznih državah, temveč je razstava imela še posebej namen, da poda čim boljšo sliko iz življenja vsakega naroda. Za našo razstavo, ki je bila zelo pestra, je vladalo veliko zanimanje. Na sliki so od leve na desno: Branko Petrovič, slikar in aranžer paviljona, ga. Šumenkovičeva, sekretar našega konzulata v Ženevi Mile Petrovič, naš generalni konzul Nikola Petrovič in ga. Miselj, soproga člana sekretarijata Društva narodov.

Napredek v izobrazbi naših strojnikov

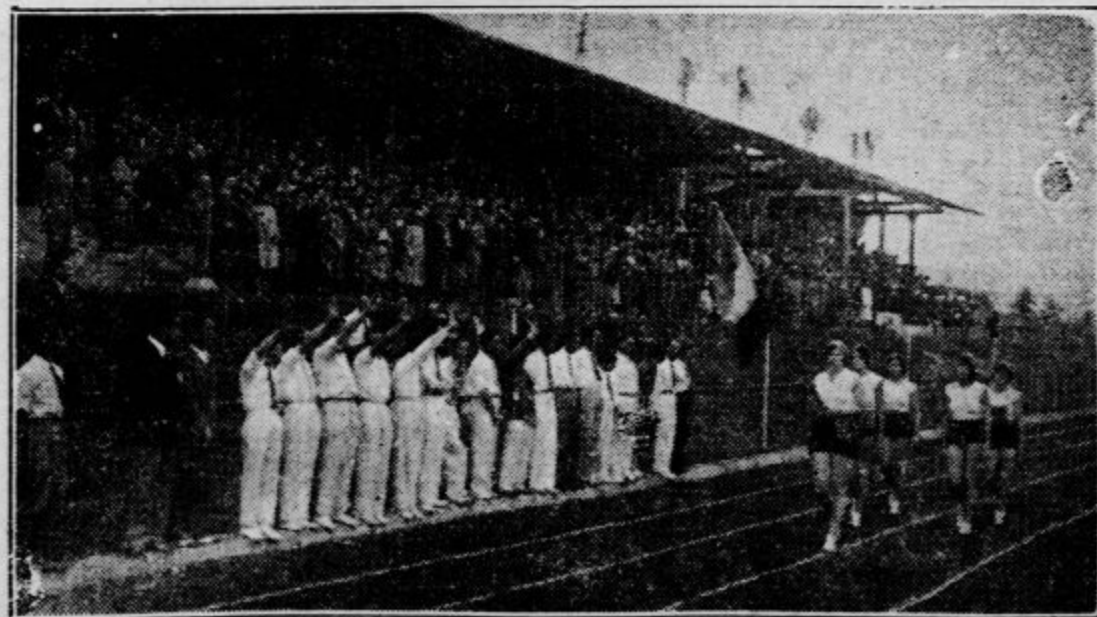
Ljubljana, 6. junija
Te dni je bil zaključen nad 100 ur trajajoči tečaj strojnikov, ki ga je vodil inšpektor za parne kotle g. inž. Gulič. Tečaj so posejali strojniki, zaposleni v privatnih podjetjih in tovarnah, ki so se naučili na podlagi temeljitih instrukcij velepošrtovalnega g. inženjerja marsikaj novega in se izpopolnili v svoji stroki.

Namen tečaja je bil v prvi vrsti temeljiteje naobraziti naše mlade strojnike, da tako nadomestijo razne iznozemce, ki so bili dosedaj klicani k nam in so tu uživali mnoge prednosti pred domačimi močmi. Ob koncu tečaja so priredili posnetik tečaja v hotelu Miklič družabni sestanek z zakusko in izbrali to priliko za prisrčno zahvalo svojemu učitelju. V imenu organiziranih strojnikov je spregovoril g. Nace Mihevc, ki je poudaril vso važnost ogromnega materiala, ki so ga obdelali v teh urah. Zahvala za uspehe gre g. inž. Guliču, ki se ni strašil truda in prenašal to

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefov« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

žrtev z veseljem in pravim umevanjem potrebe našega tehničnega naraščanja. Pri tej priliki je spregovoril tudi g. inšpektor sam, ki je povedal, da se je takoj, ko je prišel iz Trsta v Slovenijo, zavedel, da je treba pri nas baš v tej stroki veliko dela. Bilo se tedaj v naši industriji desolotne razmere in povsod je manjkalo dobro naobrazjenih kurjačev in strojnikov. Bilo je treba gledati, da se stori kader bolje naobrazenega tehničnega, strokovnega osebja.

Naše lahkoatletnje v Firenci

Defile jugoslovenske ekipe pri otvoritvi mednarodnega ženskega turnirja. Kakor znano, je naša reprezentanca zasedla med 11 narodi častno peto mesto.

palmira
milo

lepo rodi in
zdravlju godi

kar je sedaj vsaj v malem doseženo.
Hvaležni učenci so poklonili ob koncu tečaja svojemu mojstru umetniško izdelan kip kovača ter mu podarili lepo knjigo, za katero je napravil prav tako umetniško izdelan ovitek Plečnikov učenec g. Edi Mihevc.

Spomenik sokolskim legionarjem

ki so padli 3. januarja 1919 v Murski Soboti za osvobodjenje Prekmurja. Spomenik je izdelal kamnoseški mojster Močnik iz Murske Sobotice po načrtih prof. Ščuka.

Oblečemo Vas elegantno od nog do glave

zelo ugodno. — Tudi na obroke!

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Za pomladansko zdravljenje

Siščenje krvi in pročišči pre-havi razbite naš nacionalni produkt

Planinka - čaj Bahovec

Prisoten samo v zaprtih in plombriranih paketih s napisom protivaščina

APOTEKA MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

Sodba nizozemskega publicista o naših krajih

Ljubljana, 6. junija. Ob Binkoštih je prišel v Ljubljano znameniti nizozemski pisatelj in novinar dr. Rutten, ki je že šest mesecev potoval po Jugoslaviji ter je želel na povratku v domovino še bežno ogledati del Slovenije in videti ti naše Alpe. Našel si je spremljevalca, ki ga je ob praznikih vodil po Gorenjski, od Ljubljane do Kranjske gore in Rateč, od tam pa preko Bleda v Bohinjsko jezero. Ob Bohinjskem jezeru mu je tako ugajalo, da je še sam ostal tam dva dni. Kake vtise je odnesel iz naših krajev, pravi pismo, ki ga je zdaj poslal iz domovine svojemu spremljevalcu. Pismo se glasi v prevodu:

»Dragi gospodi! Na vse začetke, kaj me prav za prav zadržuje, da vam ne rečem: moji dragi prijatelji? Morda je temu kriva rezerviranost, ki vedno karakterizira celo najbolj »internacionalne« Holande. Vendar pa zbog tega ne smete domniti o mojih najpristranejših čustvih zahvale in vdanoosti. Nikdar ne bom pozabil Binkošti leta 1931! Vi ste mi odkrili Slovenijo in moje občudovanje te drage dežele se je spremenilo v pravico ljubezni. Srečen bi bil, če bi vam to mogel povedati in vam podati dokaz svoje hvalečnosti. Vi bi mogli v mojih očeh čitati, s kakim navdušenjem sem se vrnil iz Bohinja v svojo svetlo. Žal ste ravno zapustili hotel, ko sem prišel z vlake in vse, kar sem mogel napraviti v znak zahvale, je bilo to, da sem pustil šopek smaric za Vašo ženo. — Kakor veste želi, se nisem vrnil v turek svojo. To je bilo pač nemogoče po prijetnih presenečenjih tega dne. Ta dan me je vodnik peljal v gore, najprej k Črnuemu jezeru, nato k prvi koči. Veliki čevlji gostilničarja so bili preveliki za mene. Napravil sem torej turo s svojimi, (saj veste, kako se hodi s šolmi). Kakor si boste že sami mislili, sem se kopal v Črnuem jezeru in sicer na velikansko začudenje Janeza — vodnika. Ko smo pa prišli na sneg, ki je še pokrival višave, tedaj nisem mogel več naprej s svojimi čevlji, in nadaljeval sem pot po snegu bos, — o kako je bilo lepo! Vojaki, ki smo jih srečavali, so mislili, da sem noro. Pa zares sem bil mogoče nor ta dan. Razgled je bil tako krasen in jaz sem se počutil tako srečnega, da sem menda Janeza kar objel v svojem prekipeljavem navdušenju.

Slovenija, ki ste mi jo odkrili, je najlepša pesem na svetu. S tem prepričanjem sem vam vrnil v Holandijo: Vaši deželi sem zaklical »Zbogom« s globokim domotožjem po njej in v želji, da se čimprej v njo povrnem.

Zveza lig za Društvo narodov

Ljubljana, 6. junija. Sinoči je g. dr. Stojan Bajč predaval v naši dvorani »Kazinske« o kongresu Mednarodne zveze lig za Društvo narodov, ki se je vršil med binkoštnimi prazniki v Budimpešti. Predavatelj, ki se je udeležil kongresa kot član jugoslovanske delegacije, je zelo zanimivo očitel delokrog kongresa in njegovega pomena za proučevanje raznih problemov, tvorilnih dnevi red človeških zasledov Društva narodov. Dasi ko lige za Društvo narodov le podrejenega pomena, ker Društvo narodov ni vezano na sklepe in resolucije njihovih kongresov, so vendar v zapadnem svetu zelo razširjene, ker so važen vmesni organ, ki skrbi za razumevanje dela Društva narodov med širšo javnostjo, obenem pa stavi predloge, iz katerih odločujoči čimljeji v Ženevi spoznavajo razpoložljive posameznih narodov in njih upravičene želje za bodočo ukrepa.

Budimpeštanskega kongresa so se udeležilo vse države, ki so udeležene v Društvu narodov in delegacije posameznih držav so

privedle s seboj tudi zastopnike svojih narodnih manjšin. Med temi državami sta tvorili Nemčija in Avstrija nekako redko izjemo, ker v okviru njihovih delegacij ni bilo zastopnikov manjšin, bodisi da te nimajo ali pa jih organizirajo, kakor po drugih državah, bodisi da avstrijska in nemška vlada ne dopuščata njih ustanovitve. Predavatelj je poročal o neuspehu, ki so ga doživeli Madžari s svojimi težnjam poudarjanjem nastopnega revizionizma in Bolgari s svojo nič manj večno zahtevno po razpravi o macedonskem vprašanju. Oboje je našlo na oster odpor zborovalcev, ki so sili vehementnih propagandnih izpadov.

H koncu je g. dr. Bajč podal še nekoliko posebno zanimivih osebnih vtisov iz Madžarske prestolnice ter tako zelo harmonično zaključil svoje predavanje.

Ustanovitev jeseniške »Soče«

Jesenica, 6. junija. Organizacija naših primorskih rojakov »Soča« je dobila novo podružnico. Ustanovljena je bila na Telovu na Jesenicah. Gosti, ki so v lepem številu prispele iz Ljubljane, Kranja in raznih okolinskih krajev, so bili pristrano sprejeti na kolodvoru, odkoder so na povabilo Francoskega krožka odkorakali v Kasino na zakusku, kjer so bili postreženi pod vodstvom g. Zabkarjeve. Po zakusku je bil izlet na Podgolico. Ob 14.30 se je prišel v Sokolskem domu občni zbor. Najprej je poveljnik odšel s pesem »Slovan na dan«, potem pa sta podpravlila zborovalce v imenu domačega odbora g. Zabkar, v imenu društvene matice pa g. Sanci, ki sta v lepih besedah naglašala bratstvo sloge in narodno zavest.

Vrtililo se je govoril zastopnikov raznih organizacij in klubov primorskih rojakov, Sokola in drugih narodnih organizacij. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika jeseniške »Soče« lekarnar g. Zabkar, ki se je za zaupanje zahvalil s lepih govorom, poudarjajoč pomen in namen organizacije, v katero okolijske so stopili tudi na Jesenicah živeli Primorci. Občni zbor, katerega se je udeležilo nad 300 Primorcev in domačinov, je bil zaključen ob 16.30. Spontano se je pred Sokolskim domom razvila lepa povorka, ki je s državno zastavo na čelu med prepevanjem rodoljubnih pesmi krenila po mestu. Rokaji in prijatelji, ki se že dolgo časa niso videli, so jateljeli, ki se že dolgo časa niso videli, so sestajali na pomenke, sverber pred odhodom vlake pa so se zopet zbrali ter skupno krenili proti kolodvoru. Kakor sprejem, tako je bilo tudi slovo prisrčno.

Drobiz iz Bele Krajine

Črnomelj, 6. junija. Črnomelj je spustil srečni načelnik gospod Ivo Poljanec, ki je bil amenovan za bankega svetnika pri okrožnem inšpektoratu v Mariboru. Le težko se je ločil od Bele Krajine, ki se mu je v njegovem področnem službovanju zelo priljubila. Ljudstvo ga je upravičeno cenilo kot dobrega in vestnega uradnika in svetovaleca. Pogrešala ga bo tudi Ribarska zadruga v Črnomlju, ki ga šteje med svoje ustanovne člane. Njegova gospa soproga je kot članica Sokola v Črnomlju izpolnila marsikatero točko programa na akademskih. Sokol ji je zato hvaležen. G. načelniku čestitamo ob napredovanju in mu želimo mnogo zadovoljstva.

Na ljubljanskem večerju so razpravljali prav lične in praktične brizgalke za škropljenje ulic. Priporočamo jih prav posebno črnomeljski občini, ki bi z ne baš visokimi stroški obnavljala meščane pred nevišnimi oblaki prahu, ki jih dvigajo razna vozila.

V nedeljo dopoldne bo v Semeči slavnostna otvoritev novozgrajene osnovne šole. Ta prilika bo privabila v Semeč obilo

gostov in blizu in daleč. Podaj občutkov banke uprave v Zagorju so udeležili otvoritve tudi učiteljice iz Karlova.

V nedeljo 7. t. m. bo potekala podružnica SPD v Črnomlju izlet na Mirmo goro (1048 m), združeno s vesolico. Vabljeni vsi prijatelji planin!

SOKOL

Vozne olajšave za jadranski sokolski zlet

Z razpisom prometnega ministrstva je odobrena četrtinska vozna cena članom Sokola kraljevine Jugoslavije in Sokolom iz inozemstva za potovanje na sokolski zlet, ki se bo vršil v Splitu v času od 13. t. m. do 2. julija. Olajšava velja za naše Sokole od 10. t. m. do 7. julija, za inozemske od 10. t. m. do 15. julija, in sicer za vse vlake razen SOE.

Domači Sokoli naj kupijo na podlagi zletne legitimacije rdeče barve na odhodni postaji polovične vozne listke do Splita, ki jim bodo veljali za brezplačni povratek, ako s potrdilom na legitimaciji dokažejo, da so se udeležili zleta. Sokoli iz inozemstva morejo na podlagi zletne legitimacije modre barve kupiti na mejni postaji četrtinske vozne listke do Splita ali Sušaka in prav tako store tudi na povratku.

Legitimacija in znak za zlet Sokolstva na Jadranu, ki se vrši od 27. do 29. t. m. v Splitu, se dobi od toka dalje pri Jugoslovenski Sokolski Matici v Ljubljani, Narodni doma.

10-letnica Sokola v Boštanju

Boštanj je bil že od nekdaj napredna trdnjava, zato je sokolsko seme vsejano na razgovoru s brati iz sosedne Sevnice, meseca septembra l. 1920, našlo kaj pravi pravišča tla. Ze 3. oktobra istega leta je bil ustanovljen boštanski odesk sevnicega Sokola.

Odesk je takoj pokazal življenjsko močnost in razvoj na obletnico 2. oktobra 1921 postal samostojno sokolsko društvo. Z izjemo par pasivnih let, kot je to povsod, je bil boštanski Sokol vedno aktiven. Za vsake razmere krasen razmah pa beleži naš v zadnjih dveh letih, odkar imamo SKJ. Društvo šteje 181 pripadnikov, od tega 154 telovadčič.

Zadnja večja prireditelj je bila ob obletnici l. 1926, ko je bilo razvite društvene prapora. Za 10-letnico je Posavsko okrožje Sokolske župe Celje, v znak priznanja sklenilo prireditelj 7. junija okrožni zlet v Boštanju. Sklepanje ob prtljav, se obere danes v Boštanju vse posavsko Sokolstvo.

Glavni spored je naslednji: ob 11.30 sklenje, ob 15. povorka, ob 16. javna telovadba. Sodelujejo priznana šoleznikarska godba »Drava« in Maribor.

Sokoli in Sokolice Polotisti žetki k nam, ves Boštanj Vas bo sprejel s odprtim srcem.

Sokolstva žeta pri Sv. Trojici v Slov. gor. ima v nedeljo, 14. t. m. svoj prvi letni nastop, združen s veliko vrtno veselico na prostoru br. Konrada Goloba pri Sv. Trojici. Dopoldne bodo tekme, popoldne pa povorka po tugu na veselični prostor. Za prijetno zabavo bo v obliki menij prekrbljeno, in sicer bo kegljanje na dobitek, srečolov, ples l. dr. Vabljeni so vsa bližnja sokolska društva in četa, da prihitijo ta dan k Sv. Trojici, oni najbližji točik Slovinskih goric. Za širjenje sokolske ideje med tukajšnjimi prebivalstvom smo danes že v veliki meri navezani na pomoč bratov in sester sosednjih bratskih društev. Bzajte in se, na evidevje v nedeljo 14. t. m. pri lapi Sv. Trojici v Slovinskih gorah.

Naprosimo vse naše dopisnike, da nam pošljejo o javnih nastopih posameznih sokolskih društev in čet kratka poročila, kor nam daljši zaradi pomanjkanja prostora ni mogoče priložiti.

Priprave za društvene nastope, pa tudi za okrožne in župne zlete, v kolikor se bodo vršili, so v polnem teku. Zlasti bo letos impozanten župni zlet v Celju, ki bo po številu sodelujočih daleko nadknilil sosednjemu svezni dan leta 1910. v Storah pri Celju. Priglasenih je skupno nad 2500 telovadčič, od teh nad 620 telovadčev, preko 350 telovadč, silne čete naraščajo in deca, ki pa bo nastopila samo iz celjske okolice. Zlet se bo vršil koncem junija in bo krasna sokolska manifestacija.

POZOR!

Iskanje nov način kemičnega pranja in barvanja vseh vrst oblik in primerno premreževalno in barvalnico v svoji lastni hiši, zato sem v stanu izvrševati pranje in barvanje po najnižjih cenah.

ANTON BOC, Ljubljana
Selenburgova ulica 4. 166

KMETIJSKI VESTNIK

Svinjereja na papirju in na kmetijah

V Nemčiji se lani ustanovili urad za raziskovanje konjunktura. Kaj pa je konjunktura? Konjunktura imenujemo razmerje med pridelovalnimi in prodajalnimi možnostmi. Če gre kako blago s dobičkom v denar, pravimo, da je zanj dobra konjunktura; če pa je pri njem izguba, imamo slabo konjunkturo. Ta nemški urad se peča s vsim panogami gospodarstva in dajejo posebni odbor strokovnjakov tega urada kmetijstvu smernice za uspešno kmetovanje.

Nedavno je izšel odbor za svinjereje pri tem uradu smernice nemškimi svinjerejem za letošnje leto. Pri tej prilici pravi o sebi s ponosom, da je njegovo delo izredno važno, ker kmet sedaj sigurno ve že pred oplojenjem svinje, ali bodo šli prasci in pitana svinjad v denar, da potem uravna svojo rejo.

Za letos svetuje odbor splošno omejitve reje svinj na pitanje, v zameno zato pa povečano rejo lahkih mesnih svinj. Presežek krompirja nam kmetje odkajajo (asilirajo) ali pa pokrmijo drugi živali. Poročilo odbora strokovnjakov navaja v svojih razlogih, da je bila konjunktura v svinjereji zadnje leto kljub nenavadno nizkim cenam svinj še povoljna, ker so znašale cene svinjske piče le sedmi del cen pitanih svinj. Zato se je itak visoko število svinj še zvišalo. Posebno Danksa je v zadnjem letu zelo povečala svojo svinjerejo in konkurira v Angliji in na Nemskem s svojim cenovnim blagom. V Ameriki se pa dviguje lanska slaba koruzna letina in visoke žitne zaščitne carine cene koruz, da Amerika kar ni mogla konkurrirati v svinjskih cenah in zato tudi ni povečala svoje svinjereje. V Nemčiji je reč s svinjerejo dvojna. Del Nemčije (Vzhodna Prusija in Slezija) krmi svinje s krompirjem. Ker je krompir silno padev v cenah, je nastala dobra konjunktura za svinjerejo in se jo tam število svinj silno dvignilo. Drugi kraj v Nemčiji krmi svoje svinje s pšenico, ki se je uravnila dve tretjini, za krmiljenje po nizkih cenah, dokler se niso zaščitne carine na pšenico tako zvišale, da stane danes metriski stot pšenice 880 Din po naši valuti. Rž je sicer prišla zaradi izpremenjenega načina ljudske prehrane povsem ob svojo ulogo kot sloveška hrana, za pitanje svinj pa kot izključna hrana nikakor ni prikladna. Zato je nastopilo v tej krajli, ker nimajo krompirja, druga krmila so pa postala predraga, splošno zmanjšanje svinjereje. Število svinj v krompirjevih krajli stalne rase, zato je ponudba vedno večja in cene se padele. Toda tudi v krompirjevih krajli, pravi ta odbor strokovnjakov, morajo pomisliti, da bo prekorajšila preobila svinjereje meje gospodarske koristnosti. Krompirjevo letnje pač ne bodo vedno take obline kakor leta 1930. Če bo treba v slabih letih krmno dokupovati, svinjereja ne bo več dobičkonosna. Ne le svinje, tudi prasci bodo padli v cenah, zato je treba tudi v teh krajli svinjerejo omejiti.

Tako govori, predurja in svetuje odbor strokovnjakov. Ker se pri nas kaj hitro najde Slovek, ki čita taka nemška mnenja in prične po teh nasvetih meriti tudi naše gospodarske razmere in dajati modre nasvete našim kmetom, moramo poblejše prevesti to poročilo, da vidimo, koliko je v skladu s vsakdanjimi kuhanjami.

Predvsem je treba ugotoviti, da je že temelj, na katerem so zgrajeni pogoji za konjunkturo v svinjereji, pogrešen. Svinjereja se ni začela zato tako širiti, ker je krma (žito, krompir) dosegla tako nizke cene na tržiščih, da se je izplačalo krmiti s njo svinje. Baš narobe je res. Kmet je pridelal žito in krompir za prodajo v sloveško uporabo. Ker ga pa ni mogel v to svrhu prodati, ga je moral pač pokrmiti, če ni hotel, da se mu izpridi. Zato je moral lani najmojbrž v reji več svinj, da mu ostane vsaj mast in meso za lastni živež, če svinje ne bo mogel prodati, ker bi se mu n. pr. neprodani krompir brez vsake koristi izkvaril. Povečanja svinjereje ni vodila težnja za večjim dobičkom, temveč je bila obilnejša svinjereja le nujna obramba pred preveliko izgubo. Za kmeta svinjereja še namreč ne znači ugodno razmerje med ceno svinjske piče in cenami svinj povoljne konjunktura, temveč še vedne izgube, ker pamen padec cen krmilom sanj izgube pri gospodarstvu. Učeni strokovnjaki pa računajo le s tržno ceno krmil in tržno ceno svinj in ne obustijo pri tem, da so razna panoge kmetijskega gospodarstva prav tesno med seboj povezane. Popolnoma namreč pozabljajo, da kmetijstvo ni industrija, ki kupuje in predelava sirovine, temveč si sirovine sama prideluje in mora zato vračunati izgubo pri pridelovanju sirovini pri razni izgubi pri pridelovanju svinjereji. Žitni o dobičku in o izgubi pri svinjereji. Poleg tega pa ne more nihče napovedati, kakšna bo letina, ki ima pri konjunkturi vsakega pridelnika pri nas zelo važno ulogo. Tudi glede krmiljenja krompirja živali ne drži nasvet strokovnjakov. Svinje se dajo namreč krmiti pretežno s krompirjem, do

čim pri drugi živali to nikakor ne gre, če smo izpostavljati zdravja živine nevarnostim. Glede reje povečane števila lahkih mesnih svinj je pa reč taka, da je prve mesece reja svinj zaradi boljše hrane nujno svezana s tolikimi stroški in da je tudi pri boljših cenah predraga v primeru s navadno rejo. V mladoosti elabo krmiljeni prasci pa zakrknjo in ne bo nikoli nič prida iz njih.

Zato se temelji takega raziskovanja konjunktura popolnoma napačni pri kmetijskih obratih in zanje le v škodo, ker vplivajo s svojimi, na napačnih postavkah zgrajenimi zaključki kvarno na svetovno tržišče. Edino za strogo na trgovinskih načelih osnovane svinjerejske farne, ki kupujejo krmila v današnjih cenah kmetijskih pridelkov tako obupnih casih, imajo taki račun pomon. Teh je pa v primeru s kmetijskim svinjerejskim obrati tako malo, da ne pridejo v poštev kot podlaga za raziskovanje splošne konjunktura svinjereje. Takšne svetovalce mora praktična kmetijska svinjereja odločno odkloniti, pa naj se družijo v še tako znanstvenih uradih za raziskovanje konjunktura.

Karfijola ali cvetača

Cvetača spada gotovo med najboljše slovenske zelenjave in se v domači kuhinji tudi pri manj imovitih slojih zahteva, da mora biti najmanj enkrat, ako ne dvakrat dnevno, dobra zelenjava v zadostni meri na mizi. Zelenjava, sadje, mleko, maslo, bolj ali manj izpodrivajo mesno, v precejšnji meri tudi skrobno hrano. To se opaža tudi na trgu, kjer je povpraševanje po zelenjavi v vsakem letnem času izredno veliko.

Karfijola je slatka zelenjava, ki se splošno uporablja v kuhinjski kot samostojna prihrana, kot pridelate k juhnam ali drugace. Cvetača brezdomno zasluži, da jo gojimo tudi na kmetih, zlasti v bližini mest, združevalci, letovišč in trgov v večji meri, ker odjemalcev za to izvrstno zelenjavo je vedno dovolj.

Iz tega sledi, da zahteva današnji čas bistvene izpremembe tudi v našem kmetijstvu. Naši kmetovalci se bodo morali poprijeti gojitve zelenjave v večji meri, predvsem boljših vrst, ki jih moramo sedaj uvažati. Prilike naše pokrajine omogočajo skoro povsem ob svojo ulogo kot sloveška hrana, za pitanje svinj pa kot izključna hrana nikakor ni prikladna. Zato je nastopilo v tej krajli, ker nimajo krompirja, druga krmila so pa postala predraga, splošno zmanjšanje svinjereje. Število svinj v krompirjevih krajli stalne rase, zato je ponudba vedno večja in cene se padele. Toda tudi v krompirjevih krajli, pravi ta odbor strokovnjakov, morajo pomisliti, da bo prekorajšila preobila svinjereje meje gospodarske koristnosti. Krompirjevo letnje pač ne bodo vedno take obline kakor leta 1930. Če bo treba v slabih letih krmno dokupovati, svinjereja ne bo več dobičkonosna. Ne le svinje, tudi prasci bodo padli v cenah, zato je treba tudi v teh krajli svinjerejo omejiti.

Tako govori, predurja in svetuje odbor strokovnjakov. Ker se pri nas kaj hitro najde Slovek, ki čita taka nemška mnenja in prične po teh nasvetih meriti tudi naše gospodarske razmere in dajati modre nasvete našim kmetom, moramo poblejše prevesti to poročilo, da vidimo, koliko je v skladu s vsakdanjimi kuhanjami.

Predvsem je treba ugotoviti, da je že temelj, na katerem so zgrajeni pogoji za konjunkturo v svinjereji, pogrešen. Svinjereja se ni začela zato tako širiti, ker je krma (žito, krompir) dosegla tako nizke cene na tržiščih, da se je izplačalo krmiti s njo svinje. Baš narobe je res. Kmet je pridelal žito in krompir za prodajo v sloveško uporabo. Ker ga pa ni mogel v to svrhu prodati, ga je moral pač pokrmiti, če ni hotel, da se mu izpridi. Zato je moral lani najmojbrž v reji več svinj, da mu ostane vsaj mast in meso za lastni živež, če svinje ne bo mogel prodati, ker bi se mu n. pr. neprodani krompir brez vsake koristi izkvaril. Povečanja svinjereje ni vodila težnja za večjim dobičkom, temveč je bila obilnejša svinjereja le nujna obramba pred preveliko izgubo. Za kmeta svinjereja še namreč ne znači ugodno razmerje med ceno svinjske piče in cenami svinj povoljne konjunktura, temveč še vedne izgube, ker pamen padec cen krmilom sanj izgube pri gospodarstvu. Učeni strokovnjaki pa računajo le s tržno ceno krmil in tržno ceno svinj in ne obustijo pri tem, da so razna panoge kmetijskega gospodarstva prav tesno med seboj povezane. Popolnoma namreč pozabljajo, da kmetijstvo ni industrija, ki kupuje in predelava sirovine, temveč si sirovine sama prideluje in mora zato vračunati izgubo pri pridelovanju sirovini pri razni izgubi pri pridelovanju svinjereji. Žitni o dobičku in o izgubi pri svinjereji. Poleg tega pa ne more nihče napovedati, kakšna bo letina, ki ima pri konjunkturi vsakega pridelnika pri nas zelo važno ulogo. Tudi glede krmiljenja krompirja živali ne drži nasvet strokovnjakov. Svinje se dajo namreč krmiti pretežno s krompirjem, do

čim pri drugi živali to nikakor ne gre, če smo izpostavljati zdravja živine nevarnostim. Glede reje povečane števila lahkih mesnih svinj je pa reč taka, da je prve mesece reja svinj zaradi boljše hrane nujno svezana s tolikimi stroški in da je tudi pri boljših cenah predraga v primeru s navadno rejo. V mladoosti elabo krmiljeni prasci pa zakrknjo in ne bo nikoli nič prida iz njih.

Zato se temelji takega raziskovanja konjunktura popolnoma napačni pri kmetijskih obratih in zanje le v škodo, ker vplivajo s svojimi, na napačnih postavkah zgrajenimi zaključki kvarno na svetovno tržišče. Edino za strogo na trgovinskih načelih osnovane svinjerejske farne, ki kupujejo krmila v današnjih cenah kmetijskih pridelkov tako obupnih casih, imajo taki račun pomon. Teh je pa v primeru s kmetijskim svinjerejskim obrati tako malo, da ne pridejo v poštev kot podlaga za raziskovanje splošne konjunktura svinjereje. Takšne svetovalce mora praktična kmetijska svinjereja odločno odkloniti, pa naj se družijo v še tako znanstvenih uradih za raziskovanje konjunktura.

Presajanje se najuspešneje vrši po izdatnem dežju, v skrajni stili tudi drugače, ali vedno proti večeru, ko nastopi hlad. V drugem primeru moramo sadike dobro namakati v zmesi flovice, gnojia in vode ter grede dobro zaliti. Ko smo zelenjavo posadili na primerno razdaljo 40 do 50 cm lepo v vrste v trikot, jih je treba tudi pozneje skrbno gojiti in večkrat okopavati. Suša izredno škoduje tem rastlinam. Nastopijo navadno razni škodljivci, kakor kijunotaj, bolhač, gosenci in drugi. Da zatremo te škodljivce, bi bilo važno opozniti, da se mora zemlja v jeseni globoko preštihati, pognojiti in popačiti. Živo apno ni namreč samo važna hranilna snov za rastline, temveč tudi uničuje simako zalego raznih škodljivcev. V zgodnjem pomladnem, odnosno poletnem času zatiramo te škodljivce, zlasti bolhača, tudi s škropljenjem s raznimi preparati. Tak preparat je na primer agrikolus. Agrikolus je uspešno sredstvo in se vzame konaj v polodstotni raztopini, ki takoj učinkuje. Tudi poldrugodstotna raztopina tobačnega izvlečka in mazavega mila je dobra.

Splošno se tudi opaža, da zahtevajo vse zelinate rastline precejšnjo sračno vlažno. Najbolje uspevajo v globljih in vlažnejših vrtovih. Vobče je znano, da se morajo zelinate rastline po večkratnem okopavanju tudi obstiti. Kot zelo učinkovito gnojilo uporabljamo tudi razredčeno gnojnico in to od časa do časa med močnim dežjem.

Spominjajte se slepih!

Časa madžarski poslanik v Londonu. L. 1910. se je poročil s potomko prastare slovenske obitelji Ireno Ungnadovo, grofice Weissenwolffovo, čije rodilna prebiva na gradu Steyreggu v Avstriji. Po prevratu je le redko prišel v Mursko Soboto. Agrar na reforma ga je začela občutneje kakor ostale, ker se ni brigal sam za ureditev svoje posesti, ampak je vse skupaj prepustil za nekaj milijonov nek banki. Letos pred veliko nočjo je bival pač zadimljen, za teden dni pod rodnim krovom, kjer mu je bilo medtem vse prodano, le za najnujnejšo uporabo sta mu bili rezervirani spalnica in kuhinja. Dobričina v videzom upokojenega profesorja. Staromodne hlače so mu opletale okrog gležnjev in skoro gimljivo ga je bilo gledati, ko je kupoval srca in konjičke iz leca na mursko-sobotskem sejmu. Hiral se je v restavraciji — on, ki je žrtvoval neverjetne vsote za pogostitve tujih ali avstrijskih princev, in vsakokrat je našel nekaj besed za postavbo blaginjakarke v sosednji kavarni...

Ne kako smo živeli, pač pa, kako živimo in kako hočemo živeti, mora biti naša prva skrb. Grofovska zvezda je zatonila in Murska Sobotna ima danes nove gospodarje, ki bolj ustrezajo duhu časa — finančnike in industrije. Vodilna dva moža, po nazorih in značaju zelo različna, enotna pa v naravnost brezmejni delavnosti in podjetnosti. Sta to lastnik Premurske banke z. Hartner in pa veleindustrijec z. Benko, ki

Obraz Murske Sobotne

Danes se odkrije nagrobni spomenik legionarjem, padlim za osvoboditev Murske Sobotne.

Prijatelji, če si eden izmed, ki poznajo Premurle in njegovo središče Mursko Sobotno le iz pogovorov in časopisnih notic, boš stopil z veliko skopjo in napačnimi domnevmami na prašne ceste te naše tisočletne zemlje.

Ko se je pred leti pričel z gigom nemški publicist O. Flake iz avstr. Radkersburga v »Mura Szombat«, je napisal: »Ko se prikaže prva hiša, preberem prvo ime, ki je židovsko. Sleda se mnoga židovska imena; v kolikor niso nemška, so slovanska in so bila še večerj pomadžarjena«.

Ko je prišel lanskoo leto pisatelj Sorfi prvič v Mursko Sobotno, bilo je na nedeljo dopoldne, ko so ulice prepone kmetkega prebivalstva iz okolice, in je napravil svojo prvo šetnjo od rimskokatoliške do evangeličanske cerkve, se je že čudil, kako je mogoče oporekati temu mestecu narodno zavednost, saj ni slišal na vsi svoji poti druge kakor slovenske besede.

Le nekaj tednov za njim se je pripeljal v Mursko Sobotno tudi prvič, njegov notarski tovariš iz Konic. Bil pa je delavnik popoldne, ko smo Sobočani lepo sami med seboj. Pa je bilo prvo, po čemer je dokaj indignerano vprašal: »Za vraga, ali so tu Slovenci izumrli? Saj slišim na ulici samo madžarski in nemški!«

Kateri je torej pravi nacionalni obraz Murske Sobotne? Ne prvi, ne drugi, ne tretji. Ti trije naši informatorji so prišli za bežen trenotek v Sobotno in so si ustvarili sodbo po prvem vnanjem vtisu in niso izločevali zadnje resničnosti.

Italijanski dramatik Pirandello trdi, da je tako zvana resničnost le krhka. Kar je pod to vnanjo krhko skritega, je šele pravi obraz. Seveda tudi ta drugi obraz še ni zadnji absolutno resnični, ker je pod njim še tretji in četrti, vsak za spoznanje resničnejši.

Kako prav je torej, da se posetnik omeje na vrhne obraze, saj več nam za vsakdanje potrebe prav gotovo ni potrebno. Kdor bi hotel razgrinjati današnje slovensko in v prav posebnih meri današnje sokolsko lice to velike občine, bi našel nekaj let nazaj mogoče četrtinske naše gimnazije, ki ne morejo dometi, zakaj jih bratje Madžari puščajo na cedilu, in še nekaj več let nazaj bi videl otroške ročice dijaštva meščanske šole, grabiti za sekire in motike in puške, da pomagajo starejšim preznati Jurisčičovo četo, in še desetletja nazaj, pa bi našel starše istih otrok, kako so živavo bore, da si ohranijo svoj mlk slovenski jeziki v šoli in cerkvi. Obrazi, ki pričajo o večni tragediji — ali pa če vam je ljubše — o večni komediji našega naroda. Z vsakim decenijem, z vsakim pokoljenjem nov obraz — na dnu vseh teh pretvaranj in izpreminjanj pa revež človek, ki mu v resnici ni lahko živeti, pa se prilaguje in prilaguje vnanjemu svetu, da si ohrani vsaj

svojo dušo in svoje srce čisto in sveže. Kadarkoli boš pogledal tako globoko pod vse te vnanje obraze, ti bo zamrl očiček na ustnih, zasanjal boš lepšo bodočnost in sprjel se boš z današnjim dnemov z vzdihom: Ojaj človeka!

V neki vasi nemške province Pommern sem onemel nad prizorom, ki se mi je nudil: mlademu dečku, najbrže mu še ni bilo trinajst let, so stari poljubljali roko, ko jih je ogovoril šetajoč skozi vas. Bil je mlad grof.

Avto, ki je brez duha

Ko je naše ljudstvo prvokrat videlo avtomobil, nazvalo ga je *vos brez konj*, ki ropota in smrdi. Od tedaj pa do danes je Avto-industrija izkazala silen napredek, a še večji napredek vidimo v industriji gum. Vsak avtomobilist polaga največjo paznost na gume, ker so te zelo važen faktor pri avtomobilih. DUNLOP-guma je zanesljiva in trpežna in kot ustvarjena za vsako vozilo, in to je tudi razlog, da je toliko zahtevana. Kaj se torej obotavljate? Vozite z DUNLOP-gumami v lastnem interesu.

Emem.

K počastitvi skladatelja Fleišmana

Danes bo v Berčevem odkrit spomenik vrlému rodofjubu

Jurij Fleišman, naš prvi skladatelj — pesnik, se je rodil v Berčevem, v prijazni vasi v bližini Sv. Jakoba ob Savi, dne 18. aprila 1818. Izpred domače hiše, kjer mu odkrijemo današnjo nedeljo spomenik,

imaš krasen razgled na našo Gorenjsko, katero je slavileneč tolikokrat opeval. Njegove pesmi pričajo o neomajni ljubi domovini. Svoje navdušenje za slovensko in slovansko domovino je črpal že v mladosti ter mu je ostal zvest do svoje

smrti, dasi mu ni bila življenjska pot ravno rožnato postлана.

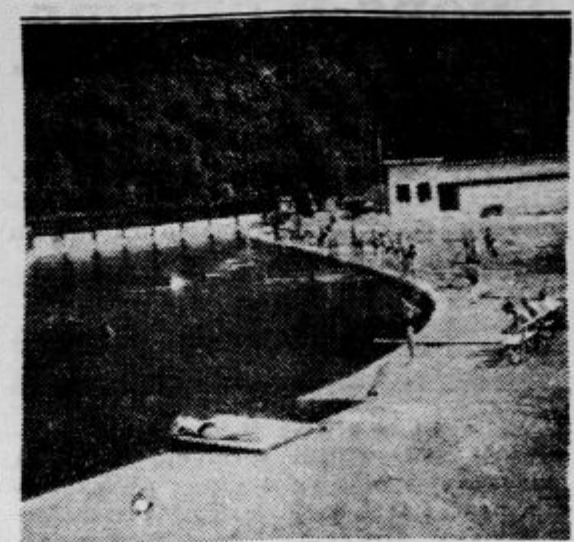
V njegovih mladih letih je bil naš rod še prepojen s francoskim evangelijem o svobodi, enakosti in bratstvu in težko je občutil po odhodu Francozov temno reakcijo, ki ga je pahnila nazaj na stopnjo hlapčevstva. Jurij Fleišman je postal ljudskošolski učitelj na Vrhniki v dobi najhujšega nemškega pritiska. Ni čuda, da se je njegovi svobodomiselnosti upiral jarem državnega milošinarstva. Zato je Fleišman dal slovo učiteljevanju. Kot prost državljani je s pesnimi podžgal svoj rod ter stal v vseh narodnostnih bojih v prvih vrstah. Nikdar ni zlomil duha pred nemštvom, niti v najhujših Bachovih časih. Za nas pa nima Fleišman pomena le kot narodni prvobojevnik. Neprecenljiva zasluga je njegovo spoznanje, da je pesem sredstvo, s katerim se vzbuja v narodu zavest in ponos: »Slovenec sem«. Bil je glasbeni samouk kakor njegov sodobnik cerkveni skladatelj Gregorij Rihtar. Ustvaril pa je veliko število skladb, zborov, duetov, kvartetov in solospjevov, ki jih je narod slastno užival in sprejemal vase tako, da jih je mnogo prešlo v popolno njegovo last.

Še veliko večji pa je pomen Fleišmana organizatorja. Okrog sebe je zbral krdece narodnih pevcev, ustvaril je zbor, iz katerega se je pozneje razvil čitalniški zbor, ki je zopet predhodnik sedanje Glasbene Matice. Pozabili ne smemo njegovih zaslug kot urednika prve zbirke slovenskih pesmi: »Grlice«. Fleišman, v Berčevem, pred svojo rojstno hišo, dobiš kamenit spomenik, ki naj svetu trajno priča o naši hvalečnosti!

Dr. Kozina.

so gotova, tesarska se prav tako bližajo koncu, tako da bo treba vse samo še pleškati in — amen.

Kopališče bo gotovo silno privlačno za vse kopalce iz našega okraja, ljubljanci pa nimajo nič boljšega, če pohite v Kamnik. Skuša se še dobiti polovična

vožnja na vlakih za poset kopališča, zveze so pa itak ob nedeljah in praznikih prav ugodne. Lepšo lego je težko najti. Solnce je ves dan, voda pa silno topla. Prve dni letošnje sezone je imela 18° C, kar Bistrica ob najhujši vročini nima. Občina je poskrbela tudi za udobnost. Pred kabinami bo mal restavracijski vrtiček, mize s senčniki in drugo. Vabljeni je tudi vsa okolica.

Vstopnina bo zelo zmerna, za dijake se bodo izdajale sezonske in mesečne karte, prav tako nizek je prispevek za kabine, ki jih bo nad 50.

Na predvečer otvoritve se bo vršila športna akademija, kjer bodo poleg raznih zanimivih točk nastopili tudi kamniški športniki, povečini člani obeh odrov za igro »Kuluk«. V nedeljo se bodo vršile plavalne tekme in tekme v skokih; na teniškem igrišču se bo pa igral propagandni turnir s sodelovanjem ljubljanskih igralcev. Slednjič se bo na kopališču razvila velika zabava s pestrnim sporedom.

G. županu F. Kratnarju in vsem, ki so delovali za to prepotrebno napravo gre vse priznanje. 12. julija pa naj bi bilo lepo vreme, da se ves program v celoti tudi izvede.

Jubilej ugledne gospodinje

Hrastnik, 6. junija.

V neposredni bližini hrastniške steklarne stoji na majhnem gričku prijazna domačija Hofbauerjevih. Baš te dni poteče 45 let, odkar gospodinji tu marljiva tiha gospa Antonija. Rojena v Radečah l. 1864. kot hči stare radeške meščanske obitelji si je že kmalu v mladosti pridobila vse lastnosti dobre gospodinje. Kuharske umetnosti se je učila v Trstu in Sežani in kaj kmalu se je oglašil pri njej ženini, pod-

jetni g. Hofbauer Josip, ki je v Hrastniku ustanovil kar troje obrti: gostilno, pekarijo in trgovino.

Oba marljiva in prijazna sta kmalu postala v kraju priljubljena in njihovo delo je rodilo uspehe. Kdor je hotel biti dobro postrežen, se je pač najraje oglašil v gostoljubni Hofbauerjevi hiši. V neskaljeni rodbinskih sreči sta imela 10 otrok, od katerih jih živi še 6. Mati je vse vzgojila v zavredne Jugoslovane, dasi je bil mož po rodu Nemec. Umrli je l. 1914. in od tedaj gospodari sama s pomočjo svojih otrok. Dasi že v letih, vendar še danes rada zapoje one lepe slovenske pesmice, ki jih je prepevala kot otrok in pozneje svoji deci ob zibelki. Naj bo naklonjenih zavredni jubilarici še obilo srečnih let!

D. Č.

Gradbena sezona, modernizacija Kranja

Kranj, 6. junija.

Tako plodne gradbene sezone, kakor je bila lansko leto menda še ni bilo v Kranju. Veliko podjetjem v gradbi je pokazala zlasti naša industrija in tudi privatniki. Vse tukajšnje tovarne so z gradnjo novih objektov povečale obrat in s tem mnogo pripomogle k omejevanju brezposelnosti. Zgrajenih je bilo za tovarniškimi zidovi tudi več višjih stavb za pisarne in za delavska stanovanja. V Koprskem in Savskem predmestju je bilo zgrajenih 14 eno- in dvonadstropnih stavb, nad 25 hišnih posestnikov je vložilo prošnje na mestno županstvo za dovoljenje adaptacij in prizidkov. Gospodarska kriza pa je letos popolnoma obrnila lice gradbeni sezoni. Pojavila se je v gradbi zastoj, saj razen dveh privatnikov (dr. De Glenje, ki gradi večjo stavbo za Narodnim domom in Kr. Frana, ki gradi v Savskem predmestju veliko dvonadstropno hišo z moderno mizarso delavnico) ni videti ničesar.

Mnogo več podjetnosti pa je letos pokazala mestna občina, ki namerava kmalu pričeti z gradnjo občinske moderne osnovne šole, ki naj bi stala za pokopališčem. Sedaj se preiskuje še teren, kajti od kakovosti tal so odvisni proračuni podjetnikov. Delajo se še tudi glavna pota bodočega parka, v jeseni pa se bodo nasadila drevesca, ki jih bo preskrbel nadzornik vrtnih nasadov G. Lap iz Ljubljane, kateremu so vsa vrtnarska dela poverjena.

V maju si je ogledal prostor in načrte, ki odgovarjajo v vsakem pogledu težnjam moderne arhitekture, mojster Plečnik, ki

Mlad je, kdor mlad izgleda...

Starost žene ne igra danes nikake vloge več! Mlad je kdor mladostno izgleda. Gladki in čisti teint je odločilne važnosti. Redno uporabljanje ELIDA FAVORIT MILA daje oni nežni in sveži teint, ki je tajnost mladosti. Blaga dišča pena tega mila ne samo da popolno čisti in osveži kožo, nego deluje tako, da koža ostane gladka in mehka — prednost, ki daje pojavi vsake dame mladostni in sveži izgled.

ELIDA Favorit MILO

Dan ruske kulture

Ljubljana, 6. junija.

Po vsem svetu obhaja ruska emigracija že sedmo leto na rojstni dan največjega ruskega pesnika A. S. Puškina svoj narodni praznik. Dan ruske kulture je simbol njenega notranjega edinstva in vezi z veliko domovino. Kakor vedno obhajata Ruska Matica in Ruska invalidska zveza istočasno tudi Dan ruskega invalida. Prireditelji vabijo vso bratsko ljubljansko javnost k proslavi Dneva ruske kulture, ki se bo vršila v ponedeljek 8. t. m. ob 20. v beli dvorani Uniona.

Po slavnostnem govoru predsednika Ruske Matice univ. prof. dr. Evgena Spektorskega so sledili: 1. ga. Marija Nabloc-ka, članica Narodnega gledališča (recitacija); 2. dr. Nikolaj Preobraženski: O ruskem pisatelju N. S. Ljeskovu (v slovensčini); 3. ga. Cirila Škerlj-Medvedova, članica Narodnega gledališča, bo pela pesmi ruskega komponista M. Musorgskega: »Uspavanka« iz cikla »Pesmi in plesi smrti« in pesmi iz cikla »Otroška soba«. Pri klavirju g. Marjan Lipovšek. Vstop prost. Pri vstopu se bodo pobirali prostovoljni prispevki v korist ruskih invalidov.

Na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola

Ljubljana, 6. junija.

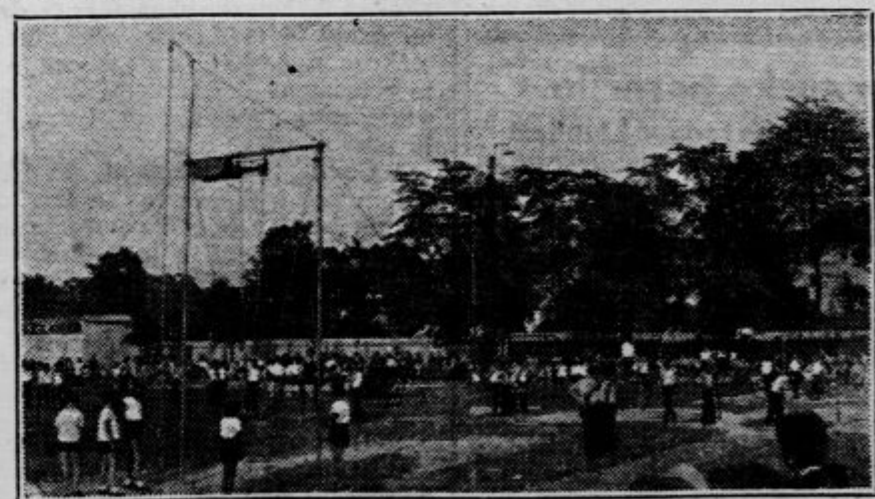
Mestna občina je storila posrečeno potezo, ko je predala letno telovadišče pod Tivolijem v last Ljubljanskemu Sokolu. Solnce obseva obsežno sokolišče, kjer se v svobodnem razmahu jačijo nove generacije. Na svoji zemlji pod svobodnim solncem raste naša mladina. Res veselje je gledati to življenje v prosti svobodi, a pod skrbnim vodstvom. Prizadevanje, nasrčaja in članstva, ki se stalno uri na orodju, je resno. V odmoru pa se vse solnči ali se razgiba v odbojki.

Prostor je dan, delovanje je v polnem razmahu, a društvo hoče, da pokaže javnosti smotrenost in potrebo svojega dela. Zato je pripravilo za praznik 4. t. m. popoldne na tem prostoru javni nastop. V kolikor pa je dana stajna ugodnost Sokolišča, toliko si prizadeva društvo tudi, da zgradi tam lastni dom s prepotrebni telovadničnimi in higijenski napravami, za kar je pod vodstvom arhitekta Plečnika načrt v glavnem že izdelan. Tako bo dobilo društvo s prizadevanjem in pripomočjo pravo priliko za čim uspešnejši razvoj, naše mesto pa bo na primernem

kraju pridobilo poleg ilirijanskega kopališča še lepo in moderno sokolarno.

Vežbe za simultane vaje na treh drogih

K otvoritvi kamniškega kopališča

Kamnik, 6. junija.

Kamnik bo 12. julija oficijelno in z raznimi športnimi prireditvami otvoril svoje moderno letno kopališče. Če pogledamo nazaj v zgodovino gradbe našega lepega kopališča, vidimo, da je morala občina premestiti marsikatero težko oviro in doprinesti mnogo denarnih žrtev. Na nesrečo, ali pa tudi recimo, na srečo je Nevljica, ki je sicer mirna voda, pokazala, da je hudournik, ki je prinašal lepe množine gramoza. Nasprotniki kopališča so to peščico pograbili in vzdignili krik in vik, češ, koliko bo stroškov za čiščenje itd.

Letos pomladi smo imeli spet nekaj »šodrac« v strugi. Koj so razni podjetniki in cestni odbor, ki prav pridno gradi ceste, popravili ves gramoz iz struge, da ni sledu, še zmanjkalo ga je.

Ta mesec se bo postavil še skalalni stolp za skoke od 3 do 5 m ter skalalna deska za skoke 1 m. Nad malim jezom pa se bo namestil otroški bazen, ki bo prav lepo in praktično napravljen.

Ob betonski steni so lične ograje in tri stopnišča v vodo. Tudi za kako nesrečo je vse že pripravljeno, reševalni čoln in dolgi drogovi. Zidarska dela na kabinah

duhovni oče današnjega prekmurskega slavja. Po rodu Priek govori prekmurski kakor rojen domačin. Med prebivalstvom ni bolj popularnega uradnika od njega. V Prekmurju se nahajata že od Jurčičeve zasedbe, čeprav sam ni spadal k njegovi formaciji. Poleg župana je to gotovo najaktivnejši član občinskega sveta. Govorim z njim o tisočih rečeh, vedno se izlije vse v eno: napraviti Soboto lepo, napraviti Soboto našo.

Murska Sobota! Tako gotovo kakor velja bela barva za barvo nedolžnosti, tako gotovo se Sobote ne tičejo natolečevanja, ki se o njej širijo. Če je še niste videli in ste o njej samo čuli, potem je ne boste spoznali. Ni to samo mesto čardaša in veseljencev, nego je to kraj dela, morda intenzivnejšega dela kakor katerikoli kraj v naši ožji domovini.

Stane Melihar.

PREKLIC

Podpisani Dreco Valentin, trgovec pri Sv. Trojici, obžalujem storjene žalitve, katere sem izrekel G. Stanku Antonu, cestnemu nadzorniku pri Sv. Lenartu, ter jih preključem kot nerazsodne in neutemeljene. Ob enem se zahvaljujem imenovanemu, da je odstopil od kazenske tožbe.

8181

Dreco Valentin.

Javna telovadba SOKOLA I na Taboru

se prične

danes dne 7. t. m. ob 17. uri (5. pop.)

in ne ob 16. uri kakor je bilo razglašeno

**I. razreda žreb-
banje 20. junija**

Sročke kupite ali naročite s navadno doplačilom! Cena dvojni 1/4 Din 200.—, 1/4 Din 100.—, 1/4 Din 50.—, 1/4 Din 25.— pri glavnem pooblaščenem prodajalcu »BRISTOL«, Novi Sad, željezniška 27. 8162

Domače vesti

Drugi jutrovec potovanje v Paris na kolonijalne razstave v dnevi od 15. do 25. junija. Jutri poteče rok za prijave za to potovanje. Prosimo vse zainteresirane, ki se nameravajo udeležiti tega potovanja, naj se požurijo in nam pošljejo nemudoma svoje obvezne prijavnice in vzporedno tudi potne liste ter še po eno svojo sliko posebej, da poskrbimo pravočasno potrebne vizume. Za kasnejše prijave ne moremo jamčiti vsestranske točne ureditve. Vsa nadalj-

Današnja

na navodila prejeto prijavi udeleženci pravočasno osebno po pošti. Prijave naj se pošljejo na tajništvo našega uredništva, ki daje tudi potrebna pojasnila.

• **Ispemembe v državni službi.** Mijan Milič, policijski agent pri komisariatu željezniške in obmejne policije v Mariboru, je imenovan za upravnopisarskega uradnika 8. skupine III. kategorije na dosedanjem službenem mestu. Za stalni sta imenovani Julija Kosa, strokovna učiteljica na osrednjem zavodu za ženske domače obrt v

nedelja

Ljubljani, in Ana Čore, začasna strokovna učiteljica na tehnični srednji šoli v Ljubljani. Podpredsednik Franče Černik pri glavnem oddelku finančne kontrole v Ljubljani, je imenovan za policijskega agenta pri upravi policije v Ljubljani, Alojzij Zupšek, žigosač pri kontroli mer in dragih kovin pri sreskem načelstvu v Ljubljani, pa je premeščen k sreskemu načelstvu v Celju.

• **Osebnosti v pošti.** Premješčen so: svetnik I-6 dr. Tavzes Janko od direkcije Zagreb k ljubljanski direkciji, pb. ur. VI.:

veljaj

Krilej Pavel z Zidanega mosta v Gornjo Radgono, Gasperin Emilija z Viča na Ljubljano 1 in Kalokira Ante z Ljubljane 2 na Ljubljano 1; pb. ur. VII.: Meglič Roza iz Rimskih Topk v Beogradu, Sivka Ana iz Brezna v Velenju, Ambrožič Miloš z Ljubljane 2 na Ljubljano 1, Mesojedec Marija iz Veleni na Ljubljano 1, Globočnik Marija z Ljubljane 1 v Ribniku na Dolenjskem in Babkov Terezija roj. Lesjak iz Podčetrčka v Trbovlje 1; pb. ur. VIII.: Povše Ljudmila z Ljubljane 1 na Bled, Kojančič Mara z Ljubljane 1 na Hilda z Jesenic na

obisku

Gor. v Kranjsko goro, Dular Mara iz Novca mesta v Kranji, Kunst Mara z Maribora 1 na Ljubljano 1, Marušić Justina iz Kranja na Ljubljano 1, Jeglič Kristijan z Maribora 2 na Ljubljano 1, Rupnik Josip z Ljubljane 1 v Maribor 2, Kos Marija iz Kranjske gore v Novo mesto, Petrič Marija z Ljubljane 1 v Kranjsko goro in Peternej Ivan z Bleda 2 v Škofjo Loko; arh. ur. VIII.: Legat Franc z direkcije na Ljubljano 1; pb. ur. IX.: Vončina Adaci z Ljubljane 1 v Zagreb; pt. manj. IX.: Kurinčič Pava z Pragerskega v Laško, Korenc Anton iz Valjeva na Jesenice na Gor., Braz

velesejma

Lavra iz Škofje Loke na Ljubljano 1, Mikuš Vladislava iz Ljubljane 1 na Ljubljano 3 Perše Milena iz Gornje Radzone na Maribor 1 in Juh Avgustina z Ljubljane 1 v Mursko Sobotu; zvan. 2. skv.: Draksler Martin s Pragerskega na Maribor 2; zvan. 3. skup.: Kangar Tatjana z Ljubljane 1 v Trzin, Zupanc Frančiška iz Brežic v Mursko Sobotu in Tanko Alojzija iz Trzin na Ljubljano 1; služ. 2. skup.: Tanko Ana in Salehar Justina z direkcije na Ljubljano 1 Hribar Vida z Ljubljane 1 na direkcijo, Marinko Linda iz Šmartne ob Paki v Celje, Kordiš Ivan iz Kočevja na Vrhniko.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra,
3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, padavine v mm.

6. junija 1931
Ljubljana 7. 760.0, 16.8, 86. NEI. 0. —; Maribor 7. 758.2, 16.7, 86. tih. 0. —; Zagreb: 7. 759.4, 17.6, 86. SW. 0. —; Beograd: 7. 759.6, 19.6, 74. tih. 0. —; Sarajevo: 7. 760.9, 17.0, 73. tih. 0. —; Skoplje: 7. 761.4, 18.9, 82. tih. 0. —; Kumbor: 7. 759.6, 20.3, 82. SE. 0. —; Split: 7. 760.4, 20.4, 75. tih. 0. —; Rab: 7. 759.5, 21.6, 66. tih. 0. —; Vis: 7. 760.3, 18.0, 44. N6. —; Mostar: 7. 760.1, 18.9, 80. tih. 0. —
Najvišja temperatura (v oklepaju najnižja) v Ljubljani 27.6 (14.8), v Mariboru 23.2 (12.9), v Zagrebu 27.1 (13.4), v Beogradu 29.1 (13.3), v Sarajevu 27.3 (12.6), v Skoplju 27.4 (12.2), v Kumboru 28.4 (17.8), v Splitu 29.0 (17.8) na Rabu 29.8 (18.7), na Visu 28.8 (17.0), v Mostaru 28.0, (17.3).
Solnce vzhajalo ob 4.14 zahajalo ob 19.24; luna vzhajala ob 0.9, zahajala ob 9.32.

PLOŠČE, ZENDVIČE, HORS D'OEUVRE

dostavlja na dom elitni avtomatski buffet

RIO — družba z o. z.

Ljubljana, Šelenburgova ulica

že dokaj obedom smo dali s našimi delikatnimi zakuskami svečano in veselo razpoloženje. Naročila sprejemamo pri buffetu

**Ledeno-hladna Ananas-
bovla**

OASA DIN 5.— 8193

ne ve, kako bi pričela in kaj naj bi povedala. O tem važnem vprašanju je Milica Stupanova lepo in na preprost način napisala poučen članek, ki je izšel v treh številkah lista »Žena in dom«. Članek je zaključen v junijemskem zvezku. List »Žena in dom« prinaša v vsaki številki vzgojno članke, poleg teh pa ima stalne rubrike za gospodinjstvo, kuhinjo, perutinarstvo, za vrtništvo, za zdravje in prilogo za ročna dela in šivanje. Naročnina za vse leto je samo 68 Din in se naračta v Ljubljani, v Dalmatinski ulici številka 10-1.

• **Najprikladnejša hladilna plošča.** V vročih letnih dneh je najboljša hladilna plošča koncentrirana krepčilna hrana ovomaltina, ki uživa najboljši glas tudi v znanstvenih krogih. Poleti je ovomaltina zelo koristna, ker telo tedaj peša in je potrebna naravna plošča, ki nadomesti izgubo vode ter zviša odpornost in delavnost telesa. Zanimiv je način pripravljanja ovomaltine. Ta se namreč tekoči v hladni tekočini in se zaradi tega hladna ovomaltina pripravi v posebnem peharju iz aluminija, hmenovanem Ovonix. Hladno ovomaltino je najboljša za uživanje s hladnim mlekom, pripravi se na lahko tudi s kavo ali čajem. V Ovomix-pehar se vlije hladno mleko, črna kava, ruski čaj, lahko se doda tudi nekaj zdrobljenega ledu, potem pa se vsuje v pehar nekoliko žličic ovomaltine in po okusu nekoliko sladkorja. Pekar se potem dobro zapre, nekoliko sekund močno pretresa in hladna ovomaltina je gotova. Za to ploščo se lahko reče, da je delikatstvo, ki zadovolji tudi najbolj razvajenega gurmana.

**Zadovoljne so družine
če na mizi so »JAJNINE«.**

• **Novost za avtomobiliste.** Tudi naši avtomobilisti naj vedo, da se njihova vozila preveč kvarijo od vode. Umivanje voza traja redno pol dneva, potem pa se uporabljajo še razna sredstva za poliranje, pri tem pa spodnji del — šasija od vode rjav. Končno pa vozila niso vedno tako blatna, da bi se moralo za umivanje porabiti 5 do 6 kubičnih metrov vode, zmociti celo dvorišče, premočiti obklobo itd. S pomočjo Richteljeve brizgalke, ki je patentirana, in kemičnega pralnega sredstva Adheril, na bo tudi za Vas umivanje vozila lažje. Zjutraj predno se odpravite pritrpite malo pumpe na motor skupa z brizgalno za Adheril in v 5 minutah bo ves voz v megli. Potem ga obrišete z volnenim gobom, s tem ga istočasno tudi polirate in vozilo bo popolnoma čisto. Blato na šasiji se omehča ter odpada z oljem vred, novo blato pa se bo na tako očiščeno vozilo le težko prišlo. Če je dovolj časa, lahko blato s šasije tudi ostržete. Najvažnejše pri vsem tem pa je to, da se šasija sedaj ne more umazati kakor poprej. Stroški takega enkratnega temeljitega čiščenja iznašajo 4 do 6 Din, vse se pa izvrši petkrat hitreje kakor z vodo. Če imate defekt na pnevmatikah, lahko z isto pumpo istočasno napolnite zračnice. Vse te priprave se dobijo pri generalnem zastopniku Milan Sessler, Ljutomer, Dravska banovina.

Dr. Drago Švajger

Beethovnova ul. št. 2, ordinira od 1. VI. do 1. IX. samo od 10. do 1. ura. 7129

• **Ako imate slabe in pokvarjene lase** ter si želite napraviti trajno ondulacijo, zahtevajte aparat najnovejšega izuma »Fuva Royal 1931«. Galia Paris, in Fuva Royal 1931 obvladata svet. Oba sistema izdeluje salon Navinšek, Ljubljana.

• **Darujte podpornemu društvu slepih.** Ljubljana, Pod tranco 2-II.

• **Za malenkost 25 Din postanete član zadruge »Jugosport«** v Ljubljani. Miklošičeva cesta 34. (A. Rasberger). Ne Pozabite si ogledati zramofonski in foto oddelek. Najnovejša plošče — največja tukajšnja zbirka.

ITO zobna pasta najboljša!

• **Nagrobne spomenike** v najmodernejših oblikah vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kumovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana, telefon 2787.

• **Obleke in klobuke kemično čist.** barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

• **Danes popoldne odkrilemo spomenik prvemu slovenskemu skladatelju Juriju Flajšmanu** v Berčevem. Občinstvo opozarjamo, da bodo vozili Pečnikarjevi avtomobili od 14. s Krekovega trga naravnost v Berčevo, kjer bo ob 15. sprejem, nato odkritje spomenika, potem pa pevska slavnost, na kateri nastopi 10 pevskih društev Hubad, župe JPS. Slavnost se bo vršila ob vsakem vremenu. — Interesente opozarjamo, da je drugi zvezek glasbene revije »Zborov«, ki jih urejuje z. Prelovec, posvečen Flajšmanu.

• **Sokol Ljubljana-Šiška požari 14. t. m.** temeljni kamen Sokolskemu domu v Šiški. Dopoldne: ob 7. izkušnje telovadnih oddekov, ob 10. zbirališče članstva, ob 11. slovesno polaganje kamna. Popoldne: ob 16. do 17. promenačni koncert na telovadišču, ob 17. javna telovadba, po telovadbi velika ljudska zabava.

• **Javna telovadba Sokola I.** združena z ljudsko zabavo in plesom ob v nedeljo 7. t. m. ob 17. na Taboru. Vabimo vse brate

Prof. ZANGE

GRAZ 8197

zopet ordinira.

UMETNIŠKI GRAFIČNI ATELJE

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brezplačno

IZVRŠUJEMO
PLAKATE
PROSPEKTE
DIPLOME
DELNICE
OVOJE
KINO-REKL.
ILUSTRACIJE
SIGNETE
PROPAGAND.
PROGRAME
PRORACUNE
IN SKICE NA
ZAHTEVO
Brez

**'Frote' za
kopalne
plašče**

priporočata tordka

**A. & E.
Skabernè
Ljubljana**

je držala in Kvartičeva je padla kakih 10 metrov globoko v prepad in obležala z zlomljenim golenico, desno nad in podlehito ter več rebri, obenem pa ima tudi težke notranje poškodbe. Njeno stanje je skoro brezupno. 24 letnemu mizarskemu pomočniku Martinu Deželaku iz Trbovlje pri Mariborcu je padel na desno nogo težak železniški prag in mu jo zmečkal v stopalu. V vasi Bošče pri Vojniku se je prevrnil na bledneta posestnikovega sina poln lonec vrele kave in ga strašno opeknel po prsih, trebuhu in desni nadlehti. Med igrs s tovariši se je zabodel 7 letni kovačev sin Miroslav Širca s Polzele z nožem v stegno nad desnimi kolonom in si prizadejal precej globoko in veliko rano. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

e— Opozorjam vsa cenjena sokolska društva, da mi je pravkar došla la sokolsko blago za kroje, katere izdelujem po meri v lastni delavnici. Na zalogi imam kompletne telovadne obleke, blago za naračalske blake in srajce, telovadne čevlje in vse druge sokolske potrebščine. Društvom dajem plačilo enajstave. Tovarna perila in oblek Trgovski dom Stermečki, Celje.

e— Mestni kino bo predvajal danes ob pol 17, pol 19, in ob 21. zvočno dramo »Ljubzen Renate Langeneber«. Predigra zvočno enodeljano.

Iz Maribora

a— Pogreb stare obmejne mamice. Včeraj popoldne so pokopali pri Sv. Juriju ob Pesnici 82-letno Alojzijo Bračko, mater uglednega posestnika in gostilničarja Alojza Bračka. Pogreb je pokazal, koliko spoštovanja je uživala.

a— Jadranski dan bo danes, 7. t. m. v Mariboru. Skavtine bodo ponujale listke, ne zavrnite jih! To prosí — Jadranska Straža.

a— Razstava ženskih ročnih del na drž. ženskem učiteljski bo danes v nedeljo ter jutri in v torek odprta vs dan. Starejši gojenki in drugo občinstvo vjudno vabi zavod, da si razstavo ogledajo. Vstop je prost.

a— Ljudska univerza v Mariboru ima svoj letnišnji občni zbor v ponedeljek 8. t. m. ob 8. zvečer v prostorih Apolo kina in si usojati vabiti vse člane in prijatelje k številni udeležbi. Kdor se ni član, lahko postane še ta večer pred sejo.

a— Zlet mariborskega sokolskega okrožja se vrši danes v nedeljo v Studenčih. Slavnostna povorka bo ob 14. nastop ob 15. Obiščimo prvo večjo manifestacijo jugoslovanske sokolske moči v naši okolici!

a— V korist ruskim vojnim invalidom bo danes ob pol 11. koncert vojaške godbe v mestnem parku.

a— Na državni klasični gimnaziji v Mariboru se prične velika maturata in sicer pismena 11. t. m., ustmena pa 16. t. m. Ministriški odposlanec je inspektor ministrstva prosvete Ilija Lalevič. Mala maturata za četrtostolce se bo vršila ob 8. do 15. t. m.

a— Oddaja košnje v mestnem vrtu. Mariborsko olupovalno društvo bo oddalo letošnjo košnjo v mestnem parku potom licitacije, ki bo v torek 9. t. m. ob 10. do polne pri park-kavarni. Pogoji bodo razglašeni pred licitacijo, kupnino je poravnati takoj.

a— Ne dražite psov. Komaj je bil prekinjen pasji kontumac že je čuti o pasjih ugrizih. Po večini so krivi ljudje sami, ker držijo popadljive pasje čuvaje. Tako je moral iskati pomoči na reševalni postaji tkalec Fran Potočnik, ki ga je ugrizel neki pes v levo nogo.

a— Ukradena zastava. 17. maja ob prihodni otvoritvi mostu v Duplji so ukradli zastavo, katero je posodila mariborska občina. Sedaj so orožniki tatu sledili in prijavili državnemu tožilstvu. Tat je neki mladenič iz sv. Barbare.

a— Zagonezna aretacija ob državni meji. Pri Placu so aretirali bivšega zidarskega podjetnika in sedanjega veleposelnika ter imajočega konjušnice Ivana Wagnerja. Bil je odveden skupno s sinom v Zagreb. Imenovani se ni nikoli pečal v javnem življenju, njemu ter se je udeleževal le pri mednarodnih konjskih dirkah.

a— Nevsakdanja nezgoda na mestnem pokopališču. Včeraj popoldne se je na mestnem pokopališču na Pobrežju umaknila 50-letna Neža Hubejva večji skupini pogrebcev. Pri tem se je naslonila na pokopališko ograjo in si prerežala kite obeh rok. Po pomoči reševalnega oddelka je odšla domov.

a— Nenavadna nesreča zaradi izpuha avtomobila. Te dni je postal žrtev nenavadne nesreče petletni sinko železniškega uslužbenca g. Mrovčeta. Mrovčetu, stajajočemu v koloniji so namreč dobili kurivo, ki ga je pripeljal tovorni avto. Ko je sofer izpraznil avto in se pripeljal na odhod, se je pojavil za vozilom Mrovčetu fantek in hotel telefonirati skozi votlo cev izpuha. V tistem hipu pa je pognal sofer motor in je izpuh šinil fantičku v usta ter ga ožgal po ustih in grlu in poškodoval tudi dihalne organe. Dečka so prepeljali v bolnico, kjer je po neznosnih bolečinah podlegel poškodbam. Vsekakor je to dvojčrstna avtomobilska nesreča, ki je doslej še nismo nikoli beležili.

a— Nesreče. V mariborsko bolnico so pripeljali 54 letno posestnico Marijo Zupan iz Fale, ki je tako nesrečno manipulirala s šivalnim strojem, da si je prebodla desno roko. — 24 letni posestnikov sin Gašper Kapun je padel pod voz in si zlomil levo

nogo. Z voza je tudi padel 6 letni posestnikov sinček Albert Lankolen in si pri padcu zlomil desno podkolenico. — Pri obiranju češenj je padel s češnje 5 letni Oskar Marko in si zlomil desno roko. Ponesrečenci se zdravijo v bolnici.

a— Kinopredstave. Grajski kino: Samo do vključno ponedeljka govoreč in zvočni vefilm v nemškem jeziku »Jazz-kralj«. Union kino: od danes dalje »Pat in Patachon kot selca.«

Iz Škofje Loke

š— Opozorilo turistom. Posetnike divne planinske postojanke na Ratitovcu opozarjamo, da je avtobusna zveza odslej podaljšana do Zalega loga, tako da vozi iz Loke zvečer v dolino in zjutraj nazaj, s čimer je pot precej olajšana in prikrajšana. To ugodnost je oskrbel Ločan g. Ješe.

š— Škofjeloka podružnica SPD je imela te dni v gasilskem domu izredni občni zbor zaradi gradnje lubniške koče. Zbor je otvoril podružnični predsednik dr. Jerala, nakar je predsednik gradbenega oddelka g. Janko Potočnik poročal o napredovanju gradbene sekcije. G. Anton Ogrin, škofjeloski stavbenik je že izdelal načrt planinske koče, ki bo veljala 39.730 Din. Zbranih je doslej 16.160 Din. Ostali znesek se zbere z enkratnim članskim prispevkom po 100 in 50 Din in nabiranjem prostovoljnih darov. Gradnja se namerava pričeti še ta mesec.

š— Cvetlični dan Rdečega križa je danes. Podprite človekoljubno akcijo Rdečega križa z vso dobro voljo, saj se izkupiček porabi zgolj v humanitarne svrhe domačega okoliša!

š— Obrat v tovarni klubov »Šešira«, ki je bil pretekle mesece nekoliko skrčen, je v poslednjem času spet v polnem obsegu vzpostavljen in je bila večina odslavljenega delavstva sprejeta zopet na delo.

š— Sportne vesti. Danes gostujejo na letnem telovadišču Sokola Jeseničani. SK Bratstvo igra proti domačinom SK Sokolu. Pričetek nogometne tekme ob 16.30. Pripominjamo, da je SK Bratstvo prvak Gorenjske in se obeta zanimiva igra. — Na praznik je odigral loški SK Sokol dve igri. Prvo moštvo je doma porazilo SK Orkana iz Ljubljane z rezultatom 8:1; juniorji pa so gostovali v Medvodah, kjer so podlegli napram SK Medvode 6:7.

Iz Kranja

r— Sokolska tombola v Strazišču. Danes popoldne ob 15. se bo vršila v Strazišču na Pantah velika sokolska tombola, spojena z vrtno veselico brez vstopnine. Vseh dobitkov je preko 200. Med temi dragocenimi in kranjski dobitki, ki so razstavljeni v Gasilskem domu, je krasna spalna oprava dragocen šivalni stroj, lepo moško kolo, vreča moke, 1 zaboj sladkosti, več moških in ženskih oblek, več zabojev mila, električni likalnik, 5 koštrunov itd. Cena 3 Din za tablico. Za 3 Din se lahko zadene več tisoč dinarjev vreden dobiček. Postreženo bo z dobro jedačo in pijačo. Pri tomboli igra kvartet. Danes popoldne vsi na tombolo v Strazišče. — Zdravo!

r— Bonbončkov dan podružnice DCM bo še danes popoldne v korist naše narodnoobrambene družbe, katere potrebe naraščajo od dne do dne. Kranjčani, izkažite se! — Nova zveza s kolodvorom. Avtozdržba Kranj je nabavila nov avtobus, ki ga bo izključno uporabljala za zvezo z mestom in kolodvorom. Avtobus bo vozil k vsakemu vlaku; glavni postaji Stara pošta in Glavni trg.

r— Nogometna tekma. Danes ob 14. bo na letnem telovadišču Sokola nogometna tekma med SK Reko iz Ljubljane in telovadci Sokola. Posetite!

Z Jesenic

s— Krozec prijateljev Francije je priredil v sredo zvečer v spodnjih prostorih tovarniške restavracije recitacijski večer. Predsednik krožka g. dr. Stemberhar je pozdravil navzoče, na kar je gospa Jerasova iz Ljubljane predavala v francoskem jeziku o prijateljstvu Jugoslavije do Francije. Nato je recitala gđ. Haimejeva Rostandovo »Odo na sonce«, gđ. Ferjanova pa Hugojevo »Ko smo še skupaj stanovali«. Lepo predavanje gospe Jerasove in uspehi recitacij obeh gospodičen so bili sprejeti z navdušenim priznanjem posetnikov.

s— Sokolsko društvo Jesenice, bo predvajalo v kinu »Radio« film o I. vsesokolskem zletu v Beogradu. Predstave se bodo vršile v torek ob 16. za jeseniško sokolsko mladino, ob 20. pa za odrasle. V sredo ob 15. pa se bo predvajal film za mladino okoliških šol. Film prikazuje krasne slike Beograda ter javnih telovadb in povork srednjeevropske mladine naraščajo in deca, vojske in članstva, osobito pa je zanimivo videti v filmu telovadbo sokolskih prvakov v borbi za slovansko sokolsko prvenstvo.

s— Dan Rdečega križa bo na Jesenicah v ponedeljek. Predajali se bodo po cestah in hišah blokci ter se naproša občinstvo, naj prispeva po svojih močeh.

s— Sport. Na praznik popoldne se je vršila na Jesenicah nogometna tekma med igrač »Bratstva« in med igrač SK »Jadrana« iz Ljubljane, ki se je končala z zmago domačinov v razmerju 5:3.

Iz Tržiča

ž— Kino predvaja danes in v nedeljo sijajni zvočni film »Any radi svec. Predigra: Paramountov tehnik.

Iz Trbovlje

t— Gospodinska razstava. V nedeljo 14. t. m. prirede gojenke gospodinske šole na Vodah razstavo kuharske umetnosti in ročnih del. Odprta bo od 8. do 12. in od 14. do 16. ure.

t— Šahovski turnir. V sredo ob 19.30 bo igral v mali dvorani Sokolskega doma znani šahovski mojster iz Maribora g. Pušenjak simultanko s tukajšnjimi šahisti.

DAMASCENA

GOLD

DOBRO ORODJE, POL TRUDA!

Poleg članov šahovskega kluba Trbovlje se igre udeležijo lahko tudi drugi gostje. To bo prvi večji šahovski turnir v Trbovljah.

t— Nesreča. Kuster Silvester, učence VI. razreda vodenske šole, se je vračal od šolarskega obhajila domov. Spotoma je hotel na rudniškem tiru pogledati, ali so že prišli vozički s premogom. Pri tem je prišel pod natovornjen voziček, ki mu je zlomil levo nogo pod kolonom in mu tudi drugače hudo poškodoval nogo. Z reševalnim avtom je bil prepeljan v rudniško ambulanco, kjer mu je nudil prvo pomoč g. dr. Jenšter, nakar je bil prepeljan v rudniško bolnico.

t— Kino Sokol bo predvajal danes ob 4. in 8. veličasten film »Volga«.

t— SK Retje ima danes ob 9. dopoldne ustanovni občni zbor v gostilni Završak. Dolžnost članstva je, da se ga udeležijo polnoštevilno.

Iz Hrastnika

h— Gasilsko odlikovanje je prejel zašlučni poveljnik našega gasilnega društva g. Dolinšek in mu je župni načelnik g. Guček pred zbranimi gasilci izročil odlikovanje.

h— Cvetlični dan Rdečega križa se vrši danes tudi pri nas in ker je namenjen poštinski koloniji za revne otroke, upamo na veliko podporo te akcije.

h— Dela pri zgradbi novega šolskega poslopja so oddana takole: zidarska in tesarska tvrdki Slograd v Ljubljani, tesarska in krovski tvrdki Božič iz Trbovlje, mizarska mizarskemu mojstru Izgoršku iz Litije, kleparska pa domačemu mojstru Terzanu.

h— Kino Narodni dom predvaja danes 6-dejanski film »Divje orhideje«. Ob 17. uprizori sokolska mladina v Narodnem domu mladinsko opereto »V kraljestvu palčkov«.

Iz Novega mesta

n— Kolo jugoslovenskih sester priredi 14. t. m. na Trgu kraljeviča Petra tombolo in prid siromašnim otrokom, ki bodo poslani na Jadran na okrevanje. Posegajte marljivo po srečah, ker s tem pripomorete k zdravju naše dece!

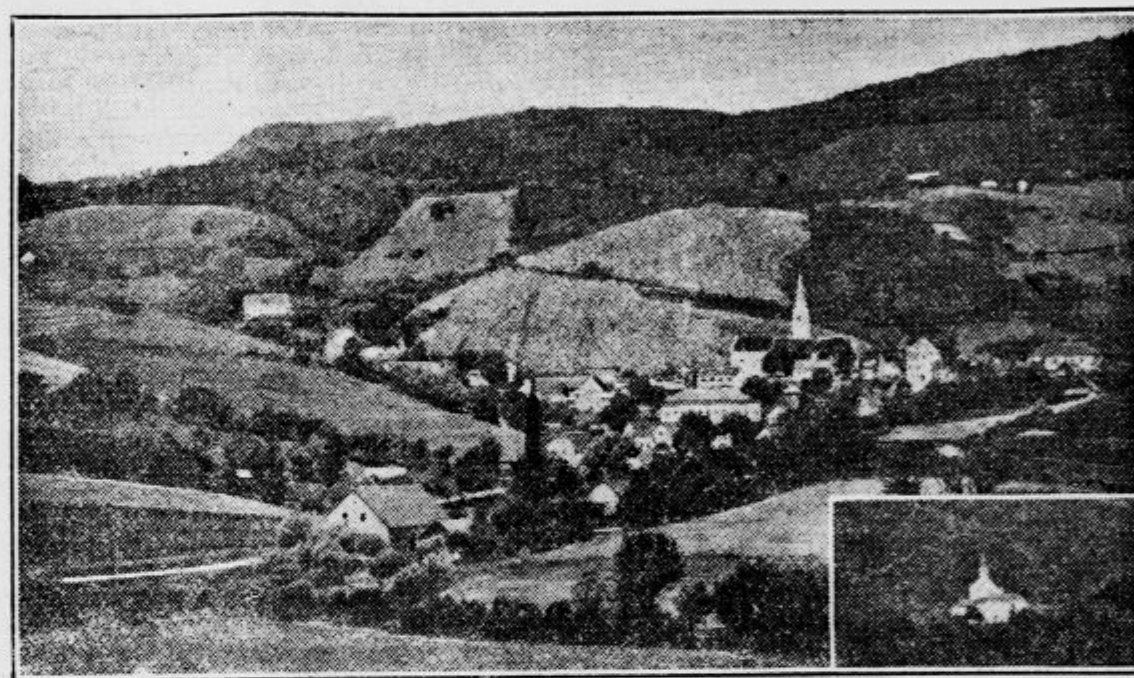
n— Otroški vrtec bo imel v okrilju podružnice CMD danes ob 16. v Sokolskem domu mično prireditev. Vabljeni vsi prijatelji mladine.

n— SK Ilirija rez. iz Ljubljane bo danes popoldne odigrala prijateljsko tekmo s SK Elanom na Loku.

n— Kino Meteor predvaja v nedeljo film »Obesnjakova Tončka« ob 6. in pol 9. zvečer.

Iz slikovite okolice Brežic

Utrinki z izleta v Pišce in pišeški grad

Slikovita okolica Brežic hrani še dandanes mnogo čudovito lepih stvari iz davne dobe, posebno utrd in znamenitih srednjeveških gradov. Čeprav je v okolici dovolj znanih gradov, zasluži posebno pozornost Pišeški grad, ki je eden najboljših ohranjenih, najlepših in najzanimivejših v dravski banovini. Tudi temu je dala prostor slovenska zemlja v idiličnem kotu severovzhodno od Brežic.

Tu je, ki se slučajno mudi v slikoviti okolici Brežic, gotovo ne pozabi iz bližine ogledati si edinstvenih posebnosti teh krajev. S krepkim turistovskim korakom dospetja v debelih dveh urah, če pa si razvaja, te potegne kak brežiški avtoksi prav urno v solnce, a vseeno malo hribovite Pišce. Mimo železniške postaje, preko občine Globoko proti severu... nekaj polja in travnikov, pa zopet objem gozdov in vinogradov, tako dospel od juga, in že te potrdi, da tu je kraj, ki je bil baš v nedolgi preteklosti, ki ti da vedeti, da si dospel v kraljestvo Pišce. Nekateri trdijo, da prav od tega piša izvira ondotno krajevno ime. Drugi so zopet drugačnega mnenja namreč, da ime izhaja od glagola »piti« in to radi tega, ker se je v tamkajšnjih mlinskih mnogo pihalo, zopet drugi domnevajo, da so ime posneli po pesku, ki ga je v zadostni množini, eni pa celo trdijo, da tamkaj ljudje mnogo pišejo, kar pa menda že ne bo res. Tega ni pogrnjal niti prof. Maks Pleteršnik kot pišeški rojak in znameniti slovenski jezikoslovec, zato se tudi mi ne bomo prerekali o izvoru. Ne bo pa slabo, če k temu pritakemo še najnovejši izsledki rejenega turista, ki je podudiral dejstvo, da se tam mnogo »piše« poje.

Tudi tega je dovolj za plačilo! Saj kar na treh krajih »Bog roko ven molici in je za vse poskrbljeno. Sedaj so bile same »ufcelic« zato so tudi »duber kreh« pekli.

In ob vhodu, tam pod cervkijo, ob prepređenem in potuhnjenem potoku Dupli, mlina za mlin. Kar deset sem jih našel. Drug z drugim se kosajo s svojimi ropotnicami, res idilični prostorček. Človeka mika, da stopi bliže in se spusti v pomenek s prijaznimi mlinarji. Res vedo mnogo povedati,

posebno o tej znameniti vodi Dupli, ki ni usahnila niti v najhujši suši. Prav vsa obširna fara, ki šteje do 4000 prebivalcev, je bila takrat navezana na ta znameniti izvir. Dve uri hoda daleč so ljudje prihajali po vodo prav k izvirniku Gabernice t. j. Dupla.

Pa pojdemo Dupli malo bliže! Iz podzemeljske votline vre močan vir vode in to tik pod skalo za župniščem. Tam je najlepše zbiralnišče peric, ki poleg umazanega perila perejo še marsikoga, ki si tega ne želi sam. Mlado pišeške dekle mi je celo zapalo, da je povsem gotovo, da bom na istem mestu opran tudi jaz, pa da radia ne pogrešajo, ker je mnenja, da sta obe postaji že tam pa četudi brez anten.

Včasih zapoje tisto domačo: »Kje so moje rožice...«, ki mi je posebno na tem svetu vse drugače ugajala kot nekda v šolskih klopih. Pa saj ni čuda! Saj je bila baš v neposredni bližini rojena; tam na župniškem vrtu pri kameniti mizi, ki je še danes lepo ohranjena, jo je spesnil svoječasni pišeški kaplan Valentin Orožen.

Edinstven pogled je na Pišce same, ki so v obliki križa položene pod vzpetino prijazne Orlice, kakor jagoda med milijone grozdov, ki v jesenskem času bingljajo s trti, s katerimi je zasajena okolica. Lepa slika. Proti jugu pa se svet žiži. Tam skaklja Gabernica, preteče brežiško kotlino in se pri Mostcu spusti v Savo. Diven razgled je tja preko travnikov in Save na Trdinovo Gorjance, preko Sotle pa na hrvaško Zagorje. Okolice kronajo prijazni griči in holmi, na katerih se svetlikajo male lične krevce — podružnice župnije. Baje so nastale v dobi, ko se je po zatrem protestantizmu jela uveljavljati moč katoliške cerkve (1594, 1657, 1764).

Ime Pišce se omenja v letih 1268, 1284 povsem zanesljivo pa l. 1339 ko se je Viljem Pišeški zavezal oziroma poravnal spor s Friderikom Soneškim. Dali je bila takrat ustanovljena duhovnjaki, ni znano. Ve se le, da so bile Pišce nekakšna podružnica kostanjeviškega samostana, dokler ni odpravil istega Jožef II.

Slike iz vojaškega muzejskega tečaja na Staničevi koči, ki je trajal ves maj. O vojaških tekmah prinašamo poročilo na drugem mestu.

Mnogo bolj zanimiv je pišeški grad, o katerem se pripoveduje, da izvira še iz rimskih časov. Tako pravljica. Zidovje in vse drugo pa priča, da je bil postavljen sredi 13. stoletja. V kolikor bi bilo verjetno, raznim poročilom, je bil grad sprva last solnograških nadškofov, ki pa tudi niso bili zmožni obdržati ga v svoji lasti. V denarni stiski ga je nadškof Wolf Dietrich prodal plemiču Mosconu za 60.000 goldinarjev. Kasneje so ga sicer skušali zopet pridobiti v svojo posest, toda brez uspeha. Od leta 1595 je v lasti pl. Mosconov in je današnji njegov gospodar baron Alfred Butler Moscon.

Grad leži na idiličnem gričku obdan od prijaznega gozdiča. Edinstven je pogled na silno zidovje in na srednji 36 m visoki stolp, ki meri samo v obsegu 16 m in stoji na do 3 debelih podzidkih. Res slikovito je pripet na vrh griča, krog in krog pa obdan z nenavadno močnim zidovjem, ki nepoklican ni pustilo, da bi videli njegovo notranjost. Tudi je gotovo, da starodavno napadalno orožje ni moglo podreti zidov, temveč odlašalo in se zarivalo v zemljo. Vsak napad je moral biti brezuspešen, ker bi nepoklican zmogel v grad le po zraku.

Kakor po legi, je tudi po svoji zunanosti močno podoben drugim gradovom v okolici. Je pa eden najzanimivejših in najbolj ohranjenih gradov v Sloveniji, čeprav je dokaj malo znan širši javnosti. Tu je gotovo, da so se njegovi gospodarji brigali zanj, ker bi sicer propadel kot je propadla večina najlepših gradov. Tekom časa je bil večkrat prezidan, znižan od pet nadstropij na štiri, ojačen s hodniki in obrambnimi zidovi in tako postal močno zavetišče pred turškimi in sličnimi napadi. To silno zidovje je najjasnejša priča velike utrjevalne umetnosti srednjega veka. Pišeški grad je imel tako skoro najbolj utrjen položaj med gradovi v tukajšnji okolici. Spricuje pa nam tudi, da se je tu uporabljal stari način obrambe s spuščanjem vode.

Posebno na stolpu pa je še dandanes videti sledove kmetijskih uporov iz l. 1573, ko so štajerski in hrvaški kmetje napadli gradove njih tlačiteljev. Tudi kmetje iz Pišce so se udeležili tega krepkega a žalostnega plesa pod vodstvom nekega Viserčiča.

Lepo so ohranjeni hodniki, ki vežejo stolp z ostalim grajskim poslopjem, ki je sedaj dvonadstropno. Tudi mnogostevilne sobe in dvorane, v katerih je še dandanes nagromadenih lepoto številnih slik, pohištva, orožja, posode itd. so nad vse lepo ohranjene in oskrbovane. Res malo takih gradov, ki niso podlegli zobu časa, in eden prvih in najbogatejših je gotovo Pišeški grad.

Najnovejši in najprikladnejši način hlajenja

Pri nas se splošno rabi in velja tudi za najboljši hlajenje z ledom, je pa še drugi način hlajenja, in sicer mehanično hlajenje, po katerem se z mehaničnim delom ali silo v prostorih, katere mislimo ohladiti, znižuje temperatura, da se ne more izenačiti s temperaturo, ki vlada zunaj. Pri tem hlajenju se takorekoč sila spušča v mraz.

Tehnika si je dolgo prizadevala, da bi našla dobro hladilno sredstvo, ki ne bi kemično delovalo na konstrukcijo, ter bi se dalo uporabljati z ne prevelikim pritiskom. Za močan pritisk je potreben dražji in težji material in bi bili zato taki hladilni aparati jako težki, porabili bi dosti prostora in tudi stroški transporta bi bili veliki. Hladilni aparati »Semperfridge« pa predstavljajo v polni meri veliki uspeh tehnike. Uporabljajo se v industriji, posebno velikega pomena pa so za živilsko stroko ter služijo najodličnejše zlasti v hotelih. Te novovrstne električne, popolnoma avtomatične hladilne omare so zaradi svoje vzorne, praktične uporabnosti neobhodno potrebne povsod, kjer se skrbi za res dobro kuhinjo in shrambo.

»Semperfridge« hladilne omare so razstavljene na ljubljanskem veleboju v paviljonu H 335 — 337. Tu se lahko hotelirji, restavraciji, gostilničarji in kavarnarji prepričajo, da so vse druge hladilne omare prave daleč za to praktično iznajdbo, ki je vredna največjega priporočila. Opozorjamo še na oglaš v današnji številki. Za stopstvo za Ljubljano ima Elektrofondska družba z o. z.

Polaganje parketnih podov

in vsa druga parketska dela, izvrši točno in solidno v mestu in na deželi

Anton Bokal
Dobava in polaganje parketov
LJUBLJANA 7102

Slomškova ulica 19 — Telefon 25—27

Morsko kopališče Baška na Krku

vse informacije daje ANTE TUDOR,
Baška, ali
Putnik, Ljubljana

8187

ASK Primorje pred najtežjo nalogo!

Danes ob 17.30 bodo naši nogometaši na igrišču Primorja ob Dunajski cesti v borbi za državno prvenstvo pomerili svoje sile z državnim prvakom Concordio — Predtekma ob 15.45 — Sedeži na novi tribuni

Čast, ko nas je zagrebški nogomet nadkriljeval za razreda, so za nami. Dosedanje tekme za državno prvenstvo so pokazale, da razpolagata Primorje in Ilirija s tehnično dokaj izpopolnjenimi moštvili, tako da posega v borbo nov element:

borbenost, črna do skrajnosti, neuglasna volja do zmaga.

To je sila, ki odloča na nogometnem polju in ki ga pretvarja v bojno polje. Običajno razigrane igre. Običajno mora sodelovati, tudi proti svoji volji.

Primorje je opetovano pokazalo, da mu ti elementi niso tuji in da se zna razviti na dobro stvar. Premagati Concordio, sedanjega državnega prvaka, ni mala osea. Če prestavimo raspored državnih tekem in če upoštevamo dosedanje uspehe in neuspehe, vidimo, da je današnja tekma tudi s stališča matematičnega za Primorje odločilnega pomena. Gre za to, ali naj ljubljanski klubi nasostanejo, tako da jim zato nevarnost izgledi v državnem prvenstvu, ali se jim s eventualnimi zmaganji odprejo možnosti končnega plasmana...

Ljubljanski občinstvo naj ve, da je treba bodriti, kadar moštva slaba prede, sploh od vsega začetka in da je podizanje, da je notranja borba ob strani domačinov vedno naša bistva nogometnega uživanja.

Dosedanje tekme niso dokazale, da bi ljubljanski nogometaši ne mogli zasluženo odpraviti tudi najmočnejšega zastopnika Zagreba.

In ker tega dokazati ni, zato pričakujemo, da izpolni Primorje ob napadu vseh sil in v borbi do skrajnosti črno in belo vsakega našega športnega sveta.

Tekma se bo odigrala na igrišču ASK Primorja ob vsakem vremenu s pričetkom ob 17.30. Predtekmo igra ob 15.45 Jadran in Grafika

Nekaj besed slovenski sporil javnosti!

Danes čaka slovenski nogometni sport odločilna preizkušnja in ni malo lahko trdimo, da bo današnji rezultat merodajen za končni placement v novovpeljanem načrtu tekmovalnega po ligu.

Slovenskemu sportu naklonjena slovenska javnost bo danes z zaupanjem gledala naša dva predstavnika slovenskega nogometa: — na enajstotico Ilirije, ki bo imela notranjo borbo na vročih spitskih tleh proti odličnemu večkratnemu državnemu prvaku Hajduku ter na moštvo ASK Primorja.

Smučarske vežbe naše vojske

Gotovo so te dni pri vsakomur vzbudili pozornost častniki in podčastniki naše vojske z njih nenavadno temorjavo po polju. To so vojaki, ki so več tednov vežbali pod vodstvom kapetana I. kl. g. Teuberja in ostalih nastavnikov, med katerimi je bil tudi topot zopet nastavnik JZSS g. Hinko Siroč, v območju triglavskih pogorja. Kdo v resnici ne bi občudoval in zaviral tega zdravlja, te smelosti in te volje, ki seva iz teh od smolca in vetra ozgljenih obrazov.

Krono vseh vojaško-sportskih vežb pa so tvorile tekme, ki so se tokrat vsebovale na dan 28. in 30. maja. Zanimivo je, da so v njih v važnosti teh tekem, s katerimi zaključuje tečaj in ki nudijo nekakšen pregled nad doseženimi uspehi in trudom, je tekman prisostvoval brig. general gospod Drag. Popović.

Lepo vreme in dobra organizacija sta donesli k popolnemu uspehu.

Dne 28. maja je bila tekma v slalomu. Proga je vodila od vrha Kredarice do Praga nad Vrtni. Pri tej tekmi je zavzel prvo mesto podnaradnik Preskar Martin, ki je bil vseh 4 minute 5 sek., drugo in tretje mesto podp. g. Vrančič Miroslav in podp. g. Vukadinović Predrag, obidva v času 4.21. Z vojaškega vidika posebno zanimiva pa je bila tekma 30. maja. Tekmovalci vojaki so v popolni vojaški opremi dospeli na cilj v odličnem času. Start je bil pri Stančevi koči, proga pa je v glavni smeri vodila preko vrha Kredarice do lovske kočice v Gornji Kemi. Dosednji čas prvih treh, ki so dospeli na cilj je sledil: 1. podp. g. Pajč Matej 44:30, 2. podnar. Dujović Nikola 45, 3. podp. g. Pišlar Stas 46.

Vsem udeležencem tega tečaja pa bodo gotovo ostali neizbrisno v spominu dnevi viteške borbe.

Medlubijske kolesarske tekme kol. sekcije ASK Primorja

Prejšnjo nedeljo je kol. sekcija ASK Primorja priredila na progi igrišča Primorja — Lukovica in obratno medlubijske kolesarske tekme v treh skupinah. Nastopili so dirkači naslednjih klubov: ASK Primorja, Mot. kol. Ilirije, Ljubljanske, Triglav, Bratstva, Diska, Velocipednega bataljona, Kluba slov. kolesarjev iz Celja in pa Peruna in Edelweissa iz Maribora. Ob 14. je bila uručena na start močna glavna skupina, ki je šla 20 dirkačev. Prevzeli so imela progo 50 km. Četrt ure nato so startali juniorji, 11 po številu, na 30 km dolgi progi. Na 10 km je startalo 8 mlajših dirkačev.

ja, ki bo na lastnem igrišču moril svoje moči s sedanjim državnim prvakom — s zagrebško Concordio.

Obe preizkušnji nista lahki. Toda overili smo se pri zadnjih tekmah na lastne oči, in na lastna ušesa, da sta naša slovenska reprezentanta pri sedanjih kondiciji in formi lahko kos vsaki prvorazredni enajstotici, ako le — hočeta. Z dobro voljo jima je uspeh zagotovljen.

Uspeh Primorja proti Hajduku, kvaliteta njegove igre v Splitu, ali nedavno v Splitu, a istotako nastop Ilirije proti osilski Slaviji v Ljubljani, proti Gradjanemu, nas navdajajo z zaupanjem, da bosta slovenska nogometna reprezentanta tudi to pot storiла svojo dolžnost...

V Zagrebu — in v Ljubljani, pa tudi v Splitu se je očito in opetovano v sedanjem času pokazalo, da se slovenski sport razvija. Vsa tamojšnja spornost javnost je organizirala vse kar leže ino gre, svoje prijatelje in prišteste v oporono borbo, navdajajo se novostmi, v katero se podajajo njih milijoni kadar se pojavlja v nasprotnem taboju — Ljubljana. In ako bi Ljubljana znala posnemati koristne sportne — včasih povsem samo psihološko važne momente, potem je gotovo, da bi v tabeli za Hino tekmovalje Ljubljana zvezda odlično mesto.

Odlični zagrebški sportnik, ki je prisostvoval na pr. zadnji tekmi med osilsko Slavijo in Primorjem je izjavil: »Ako Ljubljana v državnem prvenstvu ne bo kljub odlični kondiciji svojih vodilnih dvojk klubov dosegla znatnega uspeha, naj pripisuje ta neuspeh svoji nečuteni sportski mladosti.

Mislimo, da je napočil poslednji odločilni trenutek, da skesano pojdemo vase in se pravi slovenski in jugoslovanski sportniki zavemo, da morata današnji tekmi pomeniti prelom v sedanjih slovenskih sportskih odnosih!

In če se bo danes s tem trdnim sklepom in s to zavestno odločitvijo nastopili slohoni od 22 ljubljanskih reprezentativcev v borbi za svojo klubsko barvo ter bo vsakega teh igralcev spremljala, ne glede na pripadnost kluba naš prava nedolžna sportska zavestnost, potem smo lahko prepričani, da bomo danes z združenim močjo pripomogli naši odlični sportski pehovi — ilirjanski in primorjanski — do onega vidnega rezultata, ki našemu sportu po svojem znanju gre.

Moštvo Ilirije in Primorja pa v sedanjem sportskem duhu kličejo: Danes — slovenski sport — naprej! Mirko Kragelj.

10-letnica SK Tržica

SK Tržica je ob blažestih praznikih občinske proslavilo svojo desetletnico. Pri tej priložnosti je priredil dopoldnevo ob 11. obmojsko stateto na 1500 m, ki sta se jo udeležili št. stateti Borca in Jesenice in Tržica. Zmagala je stateta Borca v času 4:54; druga stateta je dospela 6 sekund kasneje. Ob pol 12. uri se je vršil koncert »Sloga« pod vodstvom g. Svetla. Ob 13.30 se je vršila kolesarska dirka na približno 8 km dolgi progi. Dirkačev se je prijavilo 14, startalo pa jih je 12. Prvi je došel na cilj Poličar Franc v času 14:28, drugi Oblak Janjo, veloe. bat. Ljubljana v 14:40, tretji pa Resenšek Ivan (SK Disk, Domžale) v 14:45.

Ob 14. so nastopniki SK Tržice sprejeli goste na kolodvoru; nato je bil skupen odhod s godbo na igrišče, kjer se je vršila propagandna hazenska tekma ad hoc sedmorice iz Ljubljane. Tekma se je končala s 10 : 6 v korist prvih. Ta tekma, kakršna se je vršila prvič v Tržici, je navdušila številne gledalce, tako da upamo, da bomo v kratkem dobili tudi na to panogo dovolj prijateljev. Ob 15.30 se je vršila nogometna tekma med kom. moštvi Ilirije proti 1. moštvo SKT, v kateri je s 4 : 2 zmagala Ilirija. Rezultat je nekoliko previsoko izražena. Gostje so bili nekoliko v premoči, vendar bi bil neodločen rezultat bolj primern.

V ponedeljek se bo vršila nogometna tekma med SK Mladiko iz Kranja in rezervno SK Tržica, pri kateri so domačini podlegli s 1 : 2. 1. moštvo pa je igralo proti Hranu in izgubilo s 3 : 4 (3 : 1). Z ozirom na izbrano igro domačinov, posebno v prvem polčasu, bi moral biti rezultat znano obznan.

Skrbom je bila povzročena dosežitve tehiškega sportnega kluba, toda moralni in gnetni uspeh je popola. Mestni občini in kmetna darila in naklonjenosti. Šloji in vsem prijateljem, ki so kakorkoli pomagali, da se prireditelji tako lepo uspele, izreka SK Tržica najiskrenejše zahvalo. Klub bo šel kljub nesporočnosti raznih oseb po zaslugi poti dalje do končne zmage. Tudi sportnemu pokratu v Tržici je zagotovljena bodočnost, čeprav se mora boriti z raznimi, morda same v Tržici množični tožavami.

Zanimivosti iz Los Angelesa

X. Olimpijada se bo vršila delo v Kaliforniji in malo bo jugoslovencov, ki si bodo lahko same ogledali to dosežajo največjo svojih vseh najboljših sportnikov sveta. Amerika je zbrala za to prireditelji ogromna denarna sredstva — samo za prebivališče udeležencev za čas olimpijade ima na razpolago 500.000 dolarjev ali nekako 30 milijonov dinarjev — in bo res ustvarila nekaj velikega, česar sportni svet sploh še ni videl. Glavni viri dohodkov bo odškodnina na filmsko snemanje vseh prireditev. Tekme v vseh disciplinah bodo sprejeti v svoje filme ter jih nato razširili po vsem svetu. Evropa bo lahko pozneje v svojih filmih občudovala vse podrobnosti posebnih nastopov. Za sedaj so v Los Angelesu razložili na delu snema filmske podjetje: iz bližnjega Hollywooda bo prišla v filmska čista na olimpijado, da bo doloma skrbela za razvedrilo udeležencev in obenem dvigala zanimanje za dogodke v Los Angelesu. S to stranjo je torej lepo urejeno, tako uboga Evropa bo v vsaj s platno lahko dobila približno sliko, kaj pomeni Amerika, kadar se loti velikega dela.

Da bo nudila ameriška olimpijada aktivnim atletom ogromno udobnosti, priča med drugim, da je zgradila Amerika za tekmar ne obiskovalce Los Angelesa posebno mesto. Prireditelji bodo zgradili kar olimpijske vase s 600 do 800 hišami. Stroškov seveda ne bodo mogli kriti iz najemnin, ker nameravajo računati apenzilov za osebo po dva dolarja dnevno. Določa olimpijske naselbine je prav ugodna; oddaljena je samo 15 minut od olimpijskega stadiona in 25 minut od središča mesta. Podnebje je takoj prav idealno; s morja prihaja morski, s bližnjih gora pa hladen planinski zrak. Sprva je bilo v načrtu, da bodo imeli hiše po 18 sob, v katerih bo v vsaki za 6 oseb prostora. Doma pa so Američani našli spremeni, ker bodo židali samo hiše s sobami za dve osebi. Vsaka hiša bo zgrajena zase. Rezen pri v vsaki hiši bo v vsaki tudi veliko kopalnice, kjer bodo atletom na razpolago zdravniško-pojiljati.

Veliko pozornost so prireditelji v »vase« posvetili kuhinjam. Vse kuhinje so vzorno opremljene ter preskrbljene z najmodernejšimi pripomočki za kuhanje. Jedilnice bodo ureje tako, da bo vsako moštvo ostalo ločeno od drugih. Vsaka jedilnica bo pod nadzorstvom voditelja moštva in nihče ne bo smel brez oficijelnega dovoljenja stopiti v te prostore. Vsako moštvo bo seveda lahko privedlo svojega kuharja s seboj, ki bo lahko atletom kuhaj jedi, kakršne bodo želeli ozir. kakršnih so navedeni doma. Los Angeles je dalje mnogo pripravil za zabavo atletov. Predvsem so za večere angažirali razne filmske junake, ki bodo predvajali izbrane programe. Na oba H. Thiga oceana bo za atlete določeno posebno kopalnice, v katerem se bodo lahko kopali brez nadlegovanja raznih manžerov.

Jav in nezanimljiva nastopov v tisku

Vasba moštvo bo dobilo takoj po prihodu v Los Angeles svoj prostor za treniranje. Dosedaj je pripravljenih 16 tekmišč s pepelom in voč plavalnih bazenov. Prostora je dovolj in vasko moštvo bo lahko treniralo, kolikor in kadar bo hotelo. Vasba bo zgrajena tako, da bodo atleti z avtobusi lahko najkrajše v 20 minutah dospeli na vsa vežbišča.

V olimpijski vasi bodo nastanjeni takoj samo atleti in njihovi oficijelni spremljevalci (trenerji ozir. potni maršali). Stroški za prehrano in stanovanje so določeni na 2 dolarja dnevno.

Dame bodo nastanjene v prostornih južno-kalifornijskih univerze. Tudi univerza je oddaljena samo 5 minut od olimpijskih prostorov. Sobe so opremljene še udobnejše kot za moške in gotovo se bodo tudi zastopnice nežnega spola kmalu sprijaznile s novimi razmerami na daljnem zapadu. Treninzi se bodo vršili v enakem obsegu kot za moške.

Olimpijska vasa bo imela ob glavnem vhodu tudi veliko upravno poslopje, kjer bo predvsem velika telefonska centrala. Iz upravnega poslopja bodo možne zveze z glavnim stanom vsakega moštva, z jedilnicami, vežbišči itd. Razen tega bodo v poslopju poslovali informacijski uradi, menjalnica denarja, poštni urad in razni drugi uradi za atlete in voditelje. Kdor bo imel značaj tamkaj, ga bodo našli s temle kratkimi, toda svojevrednimi naslovom: N. N. Care of Olympic Village, Los Angeles California — USA.

Stužbene objave JLAS. Današnji program za drž. prvenstvo moštev prične točno ob 9. na igrišču Ilirije. Sodniški zbor bo na igrišču najpozneje ob 8.30, tekmovalci ob 8.15. Vrstni red tekmovalcev je sodniški zbor določil tako: 1. tek 200 m, 2. met klavida, 3. tek 10 km, 4. met kopja, 5. tek 1500 m, 6. stateta 4 x 100 m. Ostali program: 1. skok v viza, 2. troskok, 3. skok ob palici se prenese na igrišče ASK Primorje in prične točno ob 14. Sodniški zbor naj bo na igrišču ob 13.30, tekmovalci ob 13.15. S. Sanci, odbornik JLAS.

SK Amater : SK Celje 5 : 1. Na praznik 4. t. m. se je vršila prijateljska tekma v Tihovljah. Amater je zaslužil zmago, moštvo je bilo v stalni premoči, in je pokazalo lepo smiselno igro, posebno napadna vrsta. Pokazalo se je, da so mlajši igralci še popolnoma dorasli in nadomestili vezel oslabljenega moštva, igra je bila zelo zanimiva, igralo se je ostro in požrvalno do konca tekme. SK Celje se ni mogel prilagoditi terenu, kakor tudi ne ostremu tempu. Sodnik g. Marja je sodil v popolno zadovoljstvo obeh moštev.

Iz življenja na deželi

BLUD. Za preglednika osnovnih šol v radovijskem srezu je imenoval ministrstvo srosvete g. Edvarda Schifferla, šolskega upravitelja na Breznici. — Prekrasno vilo »Belo« ob blejskem jezeru je prekrstil sedanjí lastnik g. Bonac v »Beli dvor«. — Novo sezonsko modno trgovino je otvoril v novozgrajenih lokalih hotela »Jeklerja« g. Matko Učar, trgovec na Bledu. V tem lokalni bo tudi sezonska izposojevalnica knjiz študijske Sentjakobske knjižnice. Nadlež je otvoril zraven Učarjeve trgovine g. Ivan Kunšič brivski salon. — Vozne cene za avtobusne progi Bled-Lesce so znatno znižane. Pripomniti pa je, da so zaradi nove tarife razveljavljene vse prejšnje vozne olajšave. — Krekovo cesto so posuli s takim gramozom, da imamo sedaj ob dežju še večje blato kakor prej. — Prohvalci Krekove ceste vladno presimo, da se posuje cesta s dobrim, ne pa z zemljo mešanim gramozom. — Vinotoč in delikatno trgovino na Krekovi cesti, ki je last g. Jerice Azmanova, je prevzel g. Gustav Kranjc iz Laškega.

SV. JURJ OB JUŽ. ZELENICI. Živnorojska in mlečno kontrolna zadruga je imela nedavno redni občni zbor, ki se ga je udeležilo nad 100 članov in gostov. Iz raznih poročil je posneti, da je bilo delovanje zadruge prav živahno. S pomočjo zadruge so si mnogi kmetje napravili moderna gnojšča. Kontrola mlečnosti se je redno vršila in pokazalo se je, da je v okolšči mnogo krav s povprečno 2500 l do 3000 l mleka na leto. Kontrola tolišče baziruje povprečno 43 odst. — Naš kraj s bazirnolesko kmetijsko šolo, živnorojsko zadrugo in obilico sejnov že dalje časa nima živnorojskega. Okoliške občine so pripravljene votnati primerne vase za živnorojskavna s sedežem pri Sv. Jurju. Zavedni sledi se se že pred meseci poslali pristojnim oblastvom.

SV. JURJ OB JUŽ. ZELENICI. Obrtno nadležvalna šola je nameravala napraviti ob zaključku šolskega leta izlet na Gorenjsko, katerega bi se udeležilo okoli 40 učencev. Po novih železniških predpisih pa nadaljevalno šolstvo ne uživa več 75odstotnega popusta. Ker so učenci po večini iz revnih slojev, je moral izlet izostati. Prosimo pristojne činitele, da izposujejo zopet ta popust na železnica obitnim nadaljevalnim šolam, kakor ga imajo osnovne šole. Bilo bi v korist temu šolstva, a tudi železniški blagajni. — Na Telovo se je vršil komisijski ogled terena za napeljavno vodovoda. Ogleda sta se udeležila med drugimi dr. Herber Kartin in zastopnik tovarne za vodovodne naprave iz Nemčije. Ze prej sta se določila nahajališče in množina vode po nekem strokovnjaku z Dunaja. Naš kraj nujno potrebuje vodovod, ker v celem zelo prometnem trgu silno primanjkuje dobre pitne vode. — Sokol je priredil 31. maja veliko tombolo, ki je prav dobro uspeša. Danes popoldne pa bo pešizlet k Mulcu pri Sv. Primožu, ki se ga udeležijo vsi oddelki. Odhod izpred šole ob 2. popoldne.

BRASLOVCE. Nekateri kolesarji imajo grdo navado brezobzirnega dirkanja po trgu in še kar po dva na enem vozilu. Tako je te dni nek 18-letni hlapec naložil na kolo svolega tovarša in dirjal z njim po cesti. V tem je prišel na vrh prišel 8-letni S. Vodovnik, ki sta ga kolesarja podirila in mu poškodovala levo nogo. — V ponedeljek se bosta poročila v tujašnji cerkvi sin učenega posestnika iz Orle vasi g. Franc Cilenšek, mesar v Braslovcah in gđc. Rozika Puncerjeva, hčerka uglednega posestnika, po domače Mekusa v Snodnjih Orčah. Obilo sreče — G. Jančič je odstranil drvarnico, ki je toliko kvarila zunanji vtis trga, je pomaknil nazaj, lepo prebarval in sredaj napravil len vrt. Prvo nadstropje hiše pa je preuredil za letoviščarja.

Darilo za najhitrejšega plavalca v prvi letovšnji podsezonskih prvenstvenih plavalnih tekmovalju v Mariboru na Mariborskem otoku. G. Majdič Jože, restavrtor priznanov prvovrstne »Grajke kleti« in restavrtorje v kopalnici na Mariborskem otoku se je ponovno izkazal kot velik prijatelj in sportni močan, ko je daroval krasno trojevo — pokal — za najhitrejšega plavalca o priliki plavalnih prvenstvenih tekmovalju, ki se vrše v drugi polovici meseca julija v Mariboru, v krasnem mestnem kopalnici na Mariborskem otoku. Prvi darovalec krasnega prehodnega darila za prvenstvena plavalna tekmovalja pred dolgimi leti je bil odbor Jadranske Straže v Ljubljani. G. Majdič je s tem darilom pokazal, da mu je razvoj plavalnega sporta v Dravski banovini zelo pri srcu, zaradi česar mu je vsa sportna javnost hvalečna in želi, da bi se med našimi prijatelji plavalnega sporta našlo še mnogo posebnih cev.

Vsem članom TK Skale podr. Jesenica. Turistovski klub Skala podr. Jesenica javlja vsem članom, naj se nemudoma zglasijo pri blagajnikih tov. Edu Šrensu, ki je vsak petek na razpolago v klubovi sobi od 19.30 do 20.30 v svrhu oddaje članskih legitimacij zaradi vdiranja, ki je potrebno za uživanje vseh ugodnosti (polovne vožnje in skupinah na izletenih). Ob tej priliki naj se javijo tudi vsi oni člani, ki nameravajo prirediti izlete ali ture preko meje (Italija, Avstrija), da izposlujejo za njih potrebno oblastveno dovoljenje. Opozorjamo ose člame, ki še niso poravnali članarine, da s plačanjem iste uravnavajo svoje legitimacije, na podlagi katerih morejo uživati poleg naštetih ugodnosti tudi ugodnosti v planinskih kočah. Rok za oddajo legitimacij in plačanje članarine traja do 1. julija t. l.

ASK Primorje (nagom. selotija). Pri današnji tekmi vršilo službo g. g. vrhovni reditelj Zupane, biljetarji Bačič, Glisček, reditelji Ček, Fucha, Čuk, Zaje, Javna, Strnad, Podbošek, Konečan, Barič, Calozar, Blagajnar, Hassel, Rovar, Gostič, Vrhovnik, Sanci Modest, Vondina Miro. Vsi imenovani morajo biti najkrajše ob 15. na našem igrišču.

SK Grafika. Navedeni igralci naj bodo točno ob 14.45 pri glavnem vhodu na igrišče ASK Primorje: Zupančič, Kobač, Novak, Bečan, Sona, Juvna (Zagor), Trobavček, Srebotnjak, Kanetič, Potrat, Štupica in Stronjmar. Vsi navedeni naj prinesejo garderobo seboj. Gospodar moštva biti ob pol 11. v društvenih prostorih.

SK Jadran. Danes točno ob 15. naj bodo na igrišču Primorja igralci: Logar, Zer, Broar, Kotar, Koa, Rogar, Januš, Zaje, Kosmač, Zadel in Benedetič.

SV. LOVRENC NA POHORJU. Šestajno me je eno zadnjih nedelj zamele v prijazno Dravsko dolino, kjer je imel domači Sokol zabavno prireditvijo s igro. Zanimivo je, kaj vse človek doživi 13 let po osvoboditvi. Igra se je udeležila kmetijska pešica raznih domačinov s sodelstvom. Kje pa se bili vsi drugi, saj vendar šteje Sv. Lovrenc 1200 duš. Precej ljudi pa se je s naravnost izvirnim nastopom posvetilo boju proti predravju. Zbrali so se pred dvorano in skakali odvratači ljudi od prireditve. Pozivamo oblastvo, da la dogodek preide v krivico kazenske, kakor zaslužio. Vsekarer je to nečuvna drznost, ki mora človeka zaboleti v dno srca. Zatožnost je tudi, da se ljudje, ki so v besedah zelo zgovorni in se imenujejo celo Sokole, ob takih prilikah skrijejo kakor krti. Ako bodo taki ljudje nadaljevali svojo dvoilčno igro, bo potrebno, da se bo to javno s imeni pribilo. Sokol je organizacija, ki bi naj bila narodu sveta. So mod takimi ljudmi celo nakateri, ki so podpisali vlogo za nemške paralele na naših šolih in zahtevali nemškega učitelja. Da niso Nemci, je znano in tudi že vemo, pod kako pretvezo so se zbirali podpisati. Tudi to bo moralo oblastvo točno proskati. Tako bomo tudi kmalu ločili zdravo zrnje od lufike, naše zdravje ljudstvo od onih, ki so započeli hujšanje proti Sokolu, dani se z besodami štejejo med njegove prijatelje. To zlo je treba temeljito izkoreniniti. Slovenska večina se ne bo dala vplivati od pešice nemške futečih. Zavedni šentlovrenčani, s besedo na dan, podpisajte Sokola in ne omagajte! D. G.

ROGASKA SLATINA. Obisk zdravilišča se že pričenja. Vsa dan se pojavljajo pri nas hletiške skupine. Polniti pa se bodo začeli slatinski domovi s gosti, kakor upamo, v pričetku glavne sezone 15. t. m. — Dne 11. t. m. bo praznoval zdraviliški razvalitelj g. dr. Fran Šter došletnico, odkar vodi zdraviliško upravo. K došletnici vztarjanja pri tem zabavnem poslu gospodu razvalitelju čestitamol — Pomladnik RK priredi »Zgodbo Male Rožice, zanimivo upoigovalo v šestih slikah danes v nedeljo ob pol 16. uri popoldne. — Tukajšnji zdravstveni svetnik g. dr. F. Koltner je dobil prvojenjca. Čestitamol — Zdraviliška knjižnica se je letos povečala za 50 del iz raznih književnosti. Obitalca pa se je obogatela z dnevnimi listi in raznimi revijami. Pomembnejše književne novosti so bodo vidlage v posebnem izloženem oknu.

Tvorilca lečeh kartetek

'Sofra'

Nedosegljiva praktična vrednost — trošna evidenca — hitro knjiženje — velik prihranek na času. — Cene brez konkurenca.

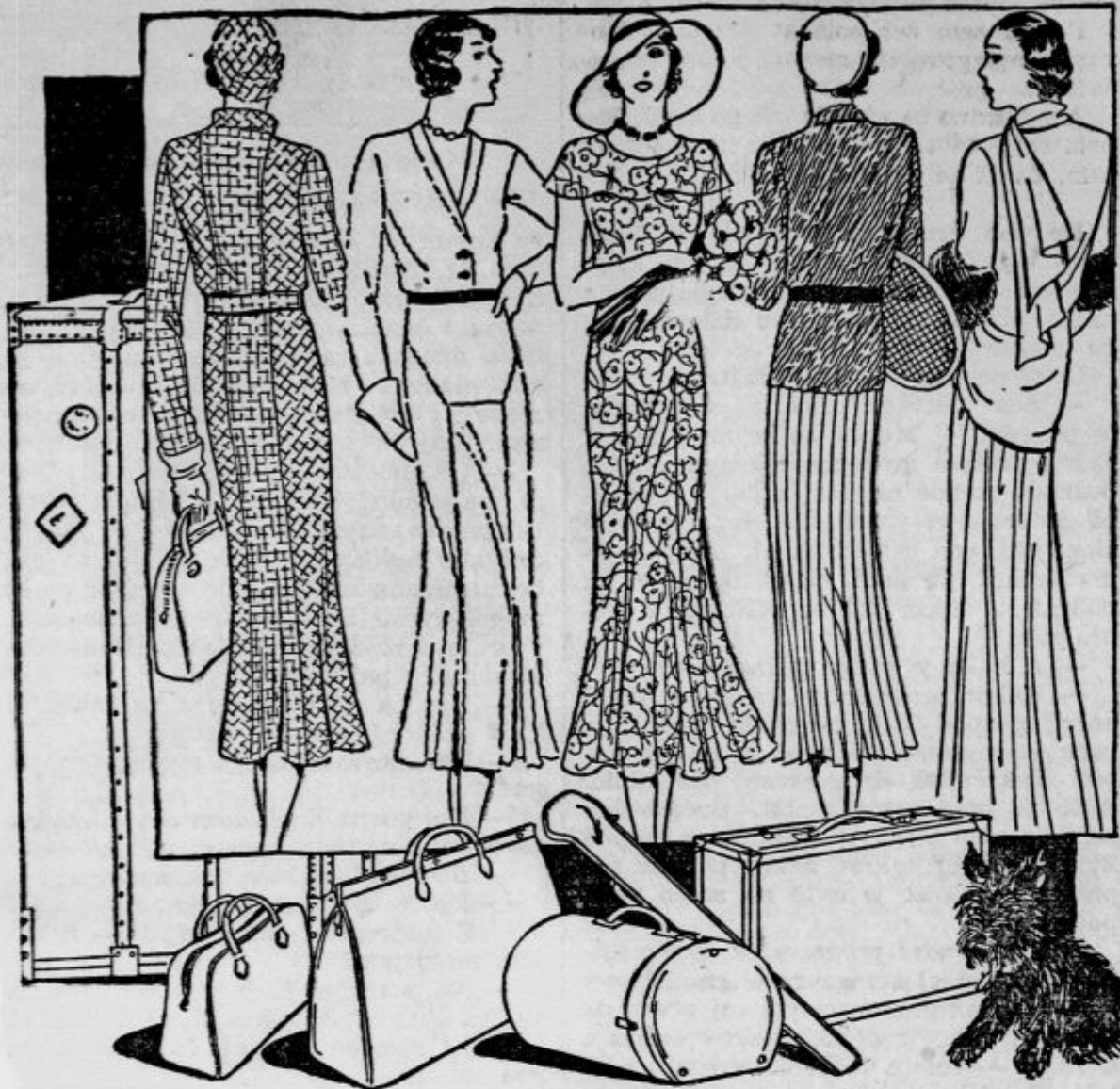
NAJVEČAJE PROSPERITE

Generalni zastopnik za Jugoslavijo se sprejme.

Sokolj, Maribor. Tel. 2510

Čitajte ilustrovano revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

KRALJESTVO MODE

Poletno potovanje

To je tista čarobna beseda, ki zbudi v vsakem človeku že davno pokopane iluzije od mrtvih...

Poletje... Človek izpreže, se odpočije, gre na pot, vidi nove kraje in ljudi... Okvir pa preskrbi nikoli mačehovska moda.

Letošnje načelo za damo, ki gre poleti na pot, je pripravljenost za vse ure dneva. Dama dobrega okusa bo torej pazila, da bo primerno oblačena i zjutraj, i na promenadi, pa tudi popoldne. Seveda ne bo pozabila niti na sport, večerna obleka pa je takt tako važna, da jo imamo že kar od kraja v mislih. Tudi za deževno vreme se moramo preskrbeti preden vzamemo v roke popotni kovčeg.

Dama, ki izbira obleko za potovanje, naj izbira tako, da bo lahko nosila popolno garderobo tudi potem, ko se vrne domov s potovanja. Združiti naj lepo s koristnim in pokaže, da ima dobro gospodarstvo.

Gotovo ne bo ugovorov, da je za potovanje predvsem potreben primeren popotni dres. Zanj bomo izbrali blago, ki je kolikor mogoče malo občutljivo, ki ni vezano na noben določen čas in se lahko vedno oblače. To blago bomo dali tako ukrojiti, da se bo famozno prilagajalo vsem prilikam. Najprimernejše blago za dres nudi kartirani vzorci, kar so zelo praktični. Iz enakega materiala si napravimo tudi sportno-eleganten klobuk, ki bo dobrodošel za vsako priliko.

Pod takšnim popotnim plaščem nosimo navadno trotersko obleko iz yerseya, ki je za potovanje takisto najpriljubljenejša ter nam lahko rabi tudi za vožnjo na nedeljskih odlinih. Tovrstna moda je zelo hvalječna, ker je na vse strani praktična, čedna in dovolj učinkovita. Model obleke vidimo na naši drugi skici.

Za popoldne je najboljša, če si omlislamo mladostno učinkujočo obleko iz imprimeja. Pri tem vzorcu velja posvetiti vso pažnjo vzorcu in barvi materiala. Silneta je zvončasto razširjena. Navadno ima takšen model še obratni v podobni kepi, ki prav spretno pokrije gotovo zgornjega dela rok. K tej obleki se nosi širokokrajen klobuk. Belo nagubano krilo je seveda tudi zelo važen del popotne garderobe. Izpopolnimo

ga še z ljubkim puloverjem v kričeči barvi ali pa oblačemo namestu njega yerseyski kazak z intarzijami. Dobrodošla pa je tudi mala bluza za golf ali yerseyska jopica temnoplate barve, ki se zelo okusno prilaga k belemu nabranemu krilu.

V večerni obleki dajemo letos prednost bel barvi. Pastelno zasenčeni toni realno za temnolasko sijoče rumena, za blondinke pa svetlosinja barva, povzdičujejo efekt takšne obleke. Kratek rokave obiljejo z dolgodelno kožuvinovino v odgovarjajoči barvi (peta skica).

Organdi

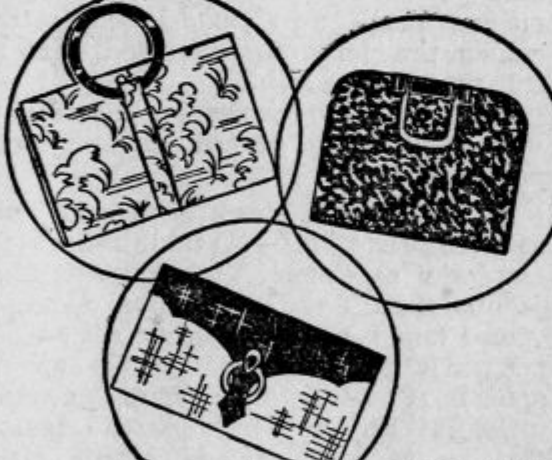
Je material za elegantno obleko sedanjega poletja. Blago, ki ga imamo tu v mislih n. pr. marveč svilen in silki muselinu. Organdi dobimo v najrazličnejših pastelnih

barvah. Prevladujejo žveplenorumeni, sočnolazni, rožnati in svetlosinji barvi. V pikčastih vzorcih je organdi še učinkovitejši. Rokavi takšne obleke so kratki in nabrani, klobuk pa ima zelo široke kraje.

Ploske ročne torbice

so vedno gosposke. Na prvi skici vidimo zanimiv primerček iz svetlega usnja s temnimi kovinastimi pridrčki. Ta ročna torbi

ca se nosi na velikem kovinastem obroču, ki predstavlja najnovejšo novost v svoji

stroki. Druga skica prikazuje eksotično torbico iz usnja s spodnjico iz kovine. ejo zanimiv model vidimo na tretji skici. Ta torbica je iz laka, izdelana v črno-beli barvi, ki pa se lahko tudi spremeni, da odgovarja boljše obleki, h kateri jo nosimo.

Vprašanja in odgovori

G. L. T. v St. Ne, takih možoljev nikakor ne stiskajte. 99 krat bo šlo vse po volji, a enkrat bo hotela nesreča, da se to komplira z zastrupljenjem krvi. Večje takšne možolje z obkladki in dr. omečamo, če le tako pojde, in mnogokrat gre res tako, sicer pa operiramo. Operacija pa pušča sled, ne velike, ampak vendar. Kozmetični efekt konservativnega zdravljenja (torej neoperativnega) bo v sicer enakih prilikah vedno boljši. Ako pa napreduje ves proces v globino podkožja, da se tam gnojenje širi in da se prvi prisadni pikli pridružijo še druge, potem ne bodo hasnili sami obkladki, tedaj ima besedo kirurg. Takšno stanje je resno in prav za prav že začetek zastrupljenja, ki ga še zajezimo s pravočasno operacijo. Vsako odlaganje pa je v tem slučaju nevarno. Zlasti nevarne in usodne so takšne prisadne gnojne pike na ustnicah, ker se iz njih kmalu in najlaže inficira kri v bližnjih ličnih venah, odkoder je prodiranje bakterij v krvni obtok omogočeno. Če so bolezenske klice enkrat v krvi, se širijo s krvjo v vse dele telesa. — M. T. v Lj. Da se človeku že zjutraj jed gabi, zato je mnogo varokov. Prvemu je dolgotrajno uživanje alkohola želodčno sluznico tako ustrojilo, da mu je za delj časa zasiguran katar želodca, pri drugem poslabša to stanje še posebej v veliki količini dojavani nikotin, da mu škati la vendar komaj zadostuje za dva dni in potem se ljudje še čudijo, da jim želodec odpove službo. Kaj pa cigarete pri vas? Tretji je vrh tega še nervozni in iz same nervoznosti ne more prekiniti pušenja, da zapali cigarete drugo za drugo, pritožuje se pa po ordinaciji, da mu je zdravnik zabranil nikotin. Če bi bila kava močna, bi morda njej pripisovali oni učinek, tako pa bo verjetno v zvezi s kako živčno razdraženostjo. Če bo prehudo pa konzultirajte zdravnika. — Zolnčnik. Zolnčnik mehur je sedaj bolj dostopen pregledu, ker daje po predhodni injekciji v röntgenski siliki senco in na tej ugotovimo, ali je zmanjšani ali pa povečani itd. Analoge silke nastajajo v zadnjem črevesu (danki), v ledvicah in sečnem mehurju in celo v duplinah v osrednjem živčevju. Tak je postopek v svrhu diagnosticiranja bolezni, torej so to le diagnostični pripomočki in ne zdravilni. — R. J. B. Če stvar prav razumemo, gre za težkočo, ki se javlja zaradi rane pred mnogimi leti, pridobljene še v vojnem času. Morda je vse skupaj nedolžno vnetje kože, ki se o priliki javi in zopet izgine. Vendar je tako kasno vnetje tkiva v bližini prejšnje rane in sedanje brazgotine ali celo v brazgotini sami sumljivo, če se ni kaj prisadilo. To zadostuje, da si daste pregledati nogo od bližnjega kirurga v M. S., ki bo vse potrebno ukrenil. Če so se povzlele pristojne bezgavke v dimljah, je to dokaz, da ima vnetje namen, širiti se preko prvotnega kraja. — Malaria. Običajno prinašajo malarijo s sabo poedinci, ki so nekaj časa živeli v južnejših krajih z endemično malarijo. Pač pa se je že govorilo in celo pisalo o tem, da se je malarija pojavljala v ljubljanski okolici, ne da bi dotični ljudje zapustili sploh svojega rodnega kraja. Ker pa je za prenos potreben poseben komar, je teoretično možno, da so zdravi komarji pikali malariko (z malarijo že inficirane) in s ponovnim pikom prenesli bolezen na zdrave ljudi. Izključeno pa ni, da so se iz malarčnih krajev (n. pr. v priljagi) prenesli inficirani komarji v naše kraje, kjer so našli ugodne pogoje za bivanje, nakar so se pojavili pravi primeri malarije tudi pri nas. Nam ni znano, če so se te stvari točno raziskovale. Ako kaj doznamo, vam nemudoma javimo.

Zdravljenje raka je dandanes popolno, če ima zavod, ki mu je poverjena ta naloga, vse terapevtski zaklad na razpolago, torej tudi zadostno količino radija. Da si ga pribavimo, za to bo poskrbelo

Jugoslovensko društvo za proučevanje in zatiranje raka, podobor Ljubljana (ženska bolnica). Pristopajte k temu društvu!

Rešitev križaljke „Metalec diska“

Vodoravno: 1. kos; 4. oko; 5. as; 7. ep; 10. ar; 12. kit; 13. lapar; 14. mak; 15. od; 17. naivno; 20. otava; 21. Bata; 22. sagan; 23. gnu; 24. Mia; 26. nem; 28. ino; 29. cel; 30. ar; 31. Ra; 32. Mg.

Navpično: 1. kor; 2. oko; 3. sod; 8. Palada Atena; 9. mir; 11. rak; 12. ke; 14. Montaggio; 16. dva; 18. Ivanu; 19. odiseja; 20. oba; 22. si; 26. Venera; 26. Nicaragua; 27. mol.

Naučite se pravilno kopati na zraku in solncu!
To se pravi, čvrsto nadgrnite svoje telo pred solnčenjem, ko je suho, z

NIVEA-CREME

NIVEA-ULJE

olje za kožo in masažo

Oboje vsebuje, edino svoje vrste, evcerit, snov za nego kože; oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice; oboje potegni polt tudi pri oblačnem nebu. Krema »NIVEA« Vas ohladi pri vročini. »NIVEA« olje Vas obvaruje pri neugodnem vremenu pred mrazom in s tem tudi pred prehladom. Krema »NIVEA« s 5 do 22 Din. Olje »NIVEA«: 25 do 35 Din. Proizvaja Jugosl. P. Belersdorf & Co., d. z o. z., Maribor, Gregorčičeva 24.

Radio

Izveček iz programov

Nedelja, 7. junija

LJUBLJANA 9: Predavanje za obrtnike. — 9.30: Prens cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.20: Knjigovodstvo za hotelirje. — 11: Koncert salonskega kvinteta. — 12: Dnevne vesti in plošče. — 13.30: Koncert pevskega zbora iz žuženberka. — 17: Veseloliga »Čez leto dni«. — 20: Koncert akademskega pevskega zbora. — 20.45: Prens s Bieda. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Godba na harmoniko.

BEOGRAD 9: Prens iz Saborne cerkve. — 11: Plošče. — 12.30: Koncert jugoslovenske glasbe. — 17.30: Narodne melodije na ploščah. — 20: Koncert narodne glasbe. — 21.30: Veseloliga. — 21.45: Poročila. — 22.05: Plošče. — 22.35: Prenašanje tujih postaj. — ZAGREB 11: Mladinski program. — 17: Koncert orkestra. — 20.30 Plesni večer. — PRAGA 16: Koncert kvinteta na pihala. — 19: Večerni koncert. — 20: Opera »Rigoletto« na ploščah. — 22.20: Koncert lahke glasbe. — BRNO 16: Prens iz Prage. — 19: Prens vsega programa iz Prage. — VARŠAVA 17.15: Koncert orkestra in solistov. — 20.15: Orkestralni koncert. — 22.15: Komorna glasba. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 9.30: Zborovski koncert. — 10.30: Otvoritev dunajskih slavnostnih prireditelj. — 11.30: Simfonični koncert. — 13.20: Koncert na citre. — 14.30: Lahka godba orkestra. — 17.15: Koncert komorne glasbe. — 19.30: Operni večer. — 22.10: Jazz-band. — BERLIN 19.30: Koncert Chopinove glasbe. — 20.30: Mešan program. — 22.30: Godba za ples. —

Ponedeljek, 8. junija

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert salonskega kvinteta. — 18.30: Italijanska. — 19: Poljska. — 19.30: Zdravstveno predavanje. — 20: Flavta-solo s klavirjem. — 21: Koncert salonskega kvinteta. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Narodne pesni. — 20.30: Večer narodne glasbe. — 21: Odlomki iz opere »Rigoletto«. — 21.45: Poročila. — 22.35: Plesna glasba na ploščah. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Koncertni večer. — 22: Prenašanje tujih postaj. — PRAGA 14.30: Prens koncerta iz Bratislave. — 20: Koncert švedske glasbe. — 21.10: Orkestralni koncert. — 22.35: Koncert iz Mor. Ostrave. — BRNO 16: Plošče. — 20: Prens vsega programa iz Prage. — VARŠAVA 18: Koncert lahke glasbe. — 19.20: Plošče. — 20.30: Orkestralni koncert. — 22.30: Plesna glasba. — DUNAJ 11.45: Plošče. — 15.20: Koncert orkestra. — 18: Graz, štajerski skladatelj. — 20.10: Koncert komorne glasbe. — 21.30: Jazz-band. — BERLIN 20: Orkestralni koncert. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Koncert vojaške godbe. — 19: Koncert solistov. — 20.30: Operni večer. — 22.30: Koncert lahke glasbe. — MUHLACKER 16.30: Prens orkestralnega koncerta iz Wiesbadena. —

Torek, 9. junija

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Proizvajanje sladkorja in škroba v rastlinah. — 19.30: Nemščina. — 20: Šah. — 20.30: Prens koncerta iz Zagreba. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Prens zvočnega filma. — 20.30: Prens programa iz Zagreba. — 22.50: Orkestralni koncert. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Violinski koncert. — 21.30: Zabaven večer. — 22.40: Lahka večerna glasba. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.05: Otroška opera »Ogarit«. — 20: Koncert godbe na pihala. — 21: Orkestralni koncert. — 22.20: Plošče. — BRNO 17.20: Plošče. — 20.30: Sluhoigra. — 22.20: Plošče. — VARŠAVA

12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Proizvajanje sladkorja in škroba v rastlinah. — 19.30: Nemščina. — 20: Šah. — 20.30: Prens koncerta iz Zagreba. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Prens zvočnega filma. — 20.30: Prens programa iz Zagreba. — 22.50: Orkestralni koncert. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Violinski koncert. — 21.30: Zabaven večer. — 22.40: Lahka večerna glasba. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.05: Otroška opera »Ogarit«. — 20: Koncert godbe na pihala. — 21: Orkestralni koncert. — 22.20: Plošče. — BRNO 17.20: Plošče. — 20.30: Sluhoigra. — 22.20: Plošče. — VARŠAVA

12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Proizvajanje sladkorja in škroba v rastlinah. — 19.30: Nemščina. — 20: Šah. — 20.30: Prens koncerta iz Zagreba. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Prens zvočnega filma. — 20.30: Prens programa iz Zagreba. — 22.50: Orkestralni koncert. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Violinski koncert. — 21.30: Zabaven večer. — 22.40: Lahka večerna glasba. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.05: Otroška opera »Ogarit«. — 20: Koncert godbe na pihala. — 21: Orkestralni koncert. — 22.20: Plošče. — BRNO 17.20: Plošče. — 20.30: Sluhoigra. — 22.20: Plošče. — VARŠAVA

12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Proizvajanje sladkorja in škroba v rastlinah. — 19.30: Nemščina. — 20: Šah. — 20.30: Prens koncerta iz Zagreba. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Prens zvočnega filma. — 20.30: Prens programa iz Zagreba. — 22.50: Orkestralni koncert. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Violinski koncert. — 21.30: Zabaven večer. — 22.40: Lahka večerna glasba. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.05: Otroška opera »Ogarit«. — 20: Koncert godbe na pihala. — 21: Orkestralni koncert. — 22.20: Plošče. — BRNO 17.20: Plošče. — 20.30: Sluhoigra. — 22.20: Plošče. — VARŠAVA

17.15: Plošče. — 18: Simfonični koncert. — 20: Prens Čajkovskega opere »Pikova dama« iz gledališča. — 23.50: Koncert lahke glasbe. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Konc. kvarteta. — 15.20: Plošče. — 20.10: Zborovski koncert. — 21: »Slagerije«. — BERLIN 18.25: Koncert lahke godbe. — 20: Offenbachova opera »Hoffmannove pripovedke«. — KÖNIGSBERG 16.30: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Večerni koncert orkestra. — 20.45: Pevski koncert. — 21.25: Literarni program. — 22.45: Koncert lahke glasbe. — MUHLACKER 16.30: Prens orkestralnega koncerta iz Heidelberga. — 19.10: Koncert orkestra mandolin. — 19.40: Plesna glasba na ploščah. —

Kino

Jean Sarment in Charlie Chaplin

V pariškem gledališču Marigny se je zadnje čase predvajal novi Chaplinov film »Luči vlemestac«. Istočasno je bila na repertoarju gledališča Pigalle igra Jeana Sarmenta »Les plus beaux yeux du monde«. Sarment je napisal dramo l. 1922. Igra je prišla na pariški oder l. 1925, potem so jo prevzela francoska podezelska gledališča. Chaplinov film in Sarmentova drama imata to skupnost, da v obeh kosih nastopi slepa deklica. V Sarmentovi igri oslepi junakinja nemotivirano med drugim in tretjim dejanjem.

Ko je prišel v Pariz Chaplinov film in si ga je ogledal Sarment, ki pripada gadi mladih francoskih pisateljev, je sedel, vzel v roke pero in napisal pismo, v katerem dolži Chaplina po ovinkih plagiatstva. Pismo je datirano z dnem 2. maja. Pisec zagotavlja v uvodu Chaplinu svoje spoštovanje in pravi, da mu je bila vsebina filma »Luči vlemestac« že delj časa znana, da je pa le počakal, dokler je prišel film v Pariz. Potem nadaljuje:

»L. 1922 sem napisal igro, ki se je l. 1925 vpisala v Parizu z naslovom »Najlepše oči sveta«. Nedavno je postavilo mojo igro na repertoar (Rotschildovo) gledališče »Pigallec. Od l. 1925 se je moja igra več stokrat vpisala širom Francije in tudi v inozemstvu. Prevedena je v kakšnih dvajset jezikov. V časniku »L'Illustration« so bili priobčeni odlomki, izšla pa je tudi v knjižni obliki. Pripominjam — pravi Sarment — da mora biti moja igra znana tudi v Združenih državah, ker jo je za Ameriko od mene kupil neki neworški ravnatelj. Imel sem tudi ponudbe za filmanje, pa sem jih odklonil. Temeljna zamisel moje igre »Najlepše oči sveta« in Vašega filma »Luči vlemestac« je ena in ista...

»Obracam se na Vas z lojalnim vprašanjem, kaj mislite o tem sivojstvenem srečanju in kaj nameravate podvzeti. Cujem, da namerava gledališki ravnatelj, ki je odkupil mojo igro za Ameriko, predložiti Vam to delo. Poudarjam, da niti trenutek ne dvomim nad Vašo dobro vero kot človek in umetnik. Toda spomin ima tajne predele in neredkoma se primeri, da ohrani ustvarjajoči umetnik kakšno stvar, ki jo je bil čital, v svojem spominu. Mogoče je tudi Vam prišla na misel splošna ideja moje igre prav tako podzavestno, da ste pozabili na njen izvor. Ali pa ste mogoče celo videli prizorišče moje igre? Bodisi kakorkoli, ugotoviti moram presenetljivo sličnost Vašega filma in moje igre. Itd.

Na koncu pisma apelira Sarment na Chaplina ne le kot umetnika, ampak tudi kot viteza francoske Častne legije. Čeprav je oblika Sarmentovega pisma zelo dostojna in obzirna, vendar preveč skozi njo obdolžitev, da je Chaplin zagrešil — plagiat...

Kaj se bo zdaj zgodilo? Ali bo Chaplin Sarmentu odgovoril? Najbrže ne. Toda potem bo Sarment gotovo pritiskal k njemu in nekega dne bo dobila stvar ostrejšo obliko, kajti francoski pisatelj prav nič ne prikriva, da se bo z zadevo Chaplinovega avtorstva petala Zveza pariških avtorjev. Po vsej pravici bo Chaplin nad Evropo dvakrat razočaran. Amerika je stikala po njegovem zasebnem življenju, toda takšnih polen mu ni gotovo nikdar metala pod noge.

ga dvoma več, da je ta neznan človek s krvoločnim pogledom morilec gospodarka in gospodinja, deda in babice, sina in hčere, vnukov, pravnukov, psa, mačke, kanarčka itd., itd. v ulici tej in tej, številka toliko in toliko. Z žilavo vnosno se je lotil zasledovanja. In res: posrečilo se mu je dognati, da so bili videli neznanca tudi drugi ljudje in da je tisto noč še popival pri »Črni mavri« in pri »Dehorju«; skoraj vsi so se ga nejasno spominjali, samo on, Sherlock Holmes, ga ni bil opazil!

Se več: dognal je, da je neznanec s krvoločnim pogledom ob sedmih zjutraj odšel od »Dehorja« in krenil iz Blatne v Kolovozno, odtod pa v Kozjo, Volovsko in Telebanovo ulico, tako imenovano po znanem slavnom filozofu in slavnom zato, ker je v njej stanoval naš vrli detektiv Berbitsch. Tu je za trenutek izgubil sled; a le za trenutek, zakaj pokazalo se je, da je bil tudi cestni pometač opazil sumljivo prikazen.

»Kakšen je bil?« je Sherlock Holmes vprašal pometača.

»I, tolikšen kakor vi, gospod. Siv suknjič je imel, črn okrogel klobuk, obrt je bil in strašno grdo je gledal.«

»Pa kam je šel, kam?« je poizvedoval detektiv. Govorila sta ravno pred njegovo hišo.

»I, vidi se mi... Stari možček se je

ATELIER

ING-J. OMAHEN ARHITEKTURA
ANJ. SERANJIN
LJUBLJANA
KOLDOVSKA ULICA 28 II.

Vladimir Levstik: Konec detektiva Berbitscha

Berbitsch je bil še »ka-ka«. Kaiserlich-königlicher — in tako dalje.

Vse mesto se ga spominja, kako je postalaj po vogalih, okrogel in čokat, obrbit po zgledu svojih vzornikov v kriminalnih romanih. Tudi naši zločinci so ga rizikovali od manj uradnih oseb in prizanašali njegovi udobnosti s tem, da ga ni nikoli nobeden pocukal za nos. Za nos namreč nisi smel pocukati Berbitscha, če nisi hotel, da te opazi.

Da, Berbitsch je bil svetel primer zadovoljnega Kranjca.

Glavni triumf njegove kariere je bila izsleditev in aretacija »nočne ptice« Mice Nogavičke. Ta sijajni uspeh je s svojo znano večšino popisal moj kolega pri »Narodnem Slovencu«, in detektiv Berbitsch si je dal njegovih tri sto in sedemdeset petin tisoč v okvir. Drugače je sodeloval vrli mož pri vseh nerazjasnjenih vlogih, ropih in umorih, s katerimi je naša kronika zadnja leta tako bogata, in njegova zasluga je, da so ti dogodki do današnjega dne ohranili svoj skrivnostni, mistično neprodni značaj.

Kaj čuda, če so mu starejšine zaupali in se — z vselej enakim uspehom — zasneli nanj v težkih in resnih dneh!

A zdajci se je zgodilo tole:

Detektiv Berbitsch bi bil imel točno o polnoči opravka na ravnateljski. Po svoji navadi je odšel z doma štiri ure prej, to je, ob osmih zvečer; spotoma je stopil še k »Dekanu«, »Veseli sraki« in »Pitanemu teletu« in se povsod temeljito prepračil, da je vse v redu.

Ura je bila natanko deset in Berbitsch se je ravno odpravljal v kavarno »Črna mavra«, ki jo »bil določil za zadnjo postajo, ko je planil v pivsko izbo stražnik Bombardon ter sporočil Berbitschu nalog, naj neugotoma pride v Dolgo jamo, ulica ta in ta, številka toliko in toliko.

Naš detektiv je imel že klobuk na glavi in palico v rokah.

»Kaj se je zgodilo?« Oči so se mu zabliškale od divje podietnosti.

»Umor, da takega svet ne pomni. Vsa hiša pobita, krvi nič koliko!«

Sherlock Holmes je že tekel. Malo sem, malo tja, a tekel je vendarle in nazadnje res dospel na pozorišče zločina.

Prizor, ki se je ponudil njegovim očem, je bil v marsikaterem pogledu izreden. Gospodar in gospodinja, ded in babica, stric in teta, otroci, vnuki in pravnuki, hlapci, dekla, kuža, muca in kanarček, vse je ležalo na kupu, pokončano z mesarsko sekuro in tenko-

vestno razsekano na kose; storilci so se očitno pripravljali, da bi napravili iz svojih žrtev klobase, ko jih je kdo ve kaj preplašilo in pregnalo. Bistvo kriminalnega »slučaja« je bilo po tem takem v popolnem redu in tudi moj kolega od »Narodnega Slovencu« je bil že davno opravil svojo dolžnost; samo uradna komisija je bila prihitela šele pred petimi minutami in Berbitsch, glavna oseba, je stopil šele v tem trenutku na plan.

Kaj vas bi dolgočasil s podrobnostmi! Umor v Dolgi jami je moj kolega izčrpo popisal; preberite njegovih štiri in petdeset tisoč sedem sto dva in osem-deset petin tisoč boste vedeli, kako je bilo. Pripomnil bi le, da se je »Ris«, naš slavn poličijski pes, ki so ga na Berbitschevo željo še tisti večer pripeljali na pozorišče, enako vro izkazal kakor njegov gospodar: obduhal je vse vogale, jih izdatno odprl in jo nato ucvrl k sosedovi »Dianci«.

Skratka, Berbitsch je bil poln zaupanja in je gledal okoli sebe kakor kak Espinosa; komisar in policijski zdravnik sta Boga hvalila, da je stvar v tako dobrih rokah.

»Da, naš Berbitsch,« so vsi kimali za njim, ko se je odpravil, »ta pa, ta! Če jih on ne ujame, kdo jih naj!«

Sherlock Holmes je seveda že imel

Lord Cecil:

Mir potrebuje zmage

V kolikor se javnost zanima za znanje zadeve, je nje pozornost seveda posvečena le večjim mednarodnim sporom. Ti vzbujajo narodno strast in so zaradi tega za povprečnega čitatelja časopisov zabavni. Žal, da ravno to dejstvo povečuje težave pri ureditvi takih zadev. Vzemimo n. pr. nameravane avstrijsko - nemško carinsko zvezo. Kdo naj dvomi, da bi pravna in gospodarska vprašanja, ki jih je ta zveza sprožila, ne bila hitro in brez težav rešena, če bi splošno vladal nazor, da zveza ne vsebuje posledice političnega značaja. Ravno tako je bilo z drugimi senzacionalnimi spori.

Mislím, da ima večina ljudi samo zaradi tega popolnoma krivo mnenje o Društvu narodov, ker opira svojo sodbo na gonjo, ki se je razvila iz nekaterih manj znanih mednarodnih sporov. Če si pa bomo ustvarili pravilno mnenje o Društvu narodov — in vsak inteligent, mislim, da bi moral imeti tako mnenje —, potem si moramo ogledati, kako je DN postopalo z manjšimi vprašanji. Ni baš težavno proučevati metode DN v teh primerih; oblik dala ki jih zakriva, ni neprodiren. Za vglad naj nam služi predlagana konvencija za zboljšanje sredstev, ki naj bi preprečila vojno. Naše delo je bilo dovršeno 15. maja v Zenevi, ko smo izdelali osnutek te pogodbe. Vsi naši predlogi so v bistvu zmeri in pametni, so pa tudi važni. Katero prednost ima DN v obeh poprečnih človeka, ako ne te, da se lahko zanesemo na DN, da lahko prepreči prvi udarec nasprotnikov v času, ko se razvnamejo ljudske strasti, kar je že tolikokrat pospešilo ali celo povzročilo vojno.

Nemška vlada je l. 1929 prva predlagala tako pogodbo, kakršno smo sedaj izdelali. Bila naj bi vzorec dvostranske pogodbe, s katero bi se dve sosednji državi obvezali, da javita DN vsako krizo, ki bi za posledico lahko imela vojno nevarnost. Na zasedanju DN l. 1929. je angleška delegacija predlagala, naj bi ta pogodba postala splošna pogodba, ki bi jo podpisale vse države članice DN in jo smatrala za medsebojno obvezno. Predlog je bil izdelan v tretjem odboru zasedanja l. 1929, nato pa predan stalnemu odboru DN za varnost in arbitražo. Bil je ponovno predložen skupščini DN lanske leto v obliki osnutka z več alternativnimi členi ter pretresan v odboru; vendar so še vedno obstajale precejšnje razlike v stališčih Anglije, Francije in Nemčije. Slednjič je bil predlog predan posebnemu odboru, kjer so se končali, kakor sem že rekel, po štiridnevem pretresu vseleske sporazumele. Pogodba bo sedaj ponovno predložena skupščini DN septembra 1931, ter ima vsi izgled, da jo bodo sprejeli vse države.

Zamisel konvencije je, da da večjo moč velevažnim določbam št. 11 uredbe DN. Ta člen, ki so ga že večkrat s uspehom uporabljali za preprečitev vojne, določa, da naj Društvo narodov v primerih, kadar grozi vojna, podvzame vse korake, ki jih smatra za uspešne in koristne, da se ohrani mir med narodi. Po mojem mnenju je ta možnost organizirane družbe narodov, da zatre vojno v kali, mnogo važnejša, kakor posredovanje, ko je vojna že enkrat začela. Gotovo je ta člen omogočil svetu DN, da je preprečil že več vojn, tako n. pr. vojno med Bolgari in Grki l. 1925. Slaba stran tega člena pa je, da je po njegovem besedilu treba za vsako važno odločitev soglasnega sklepa Sveta DN, torej tudi pristanka onih strank, ki so v sporu.

Naša nova konvencija sedaj popravlja to nepopolnost za velevažni primer, ako je že došlo do vpad ali pa tak vpad na ozemlje kakor države že grozi. Če bo sprejeta, se bodo vse države, ki pristopijo, obvezale, da bodo za primer, da njih oborožena sila vdre na ozemlje ali nevtalizirane cone, na zahtevo sveta DN takoj umaknile svoje sile; ob določenih jamstvih sme svet DN, kadar grozi vojna nevarnost med državami, tudi ukazati vojnim silam obeh nasprotnikov, da se umaknejo za črto, ki jo bo svet določil. Svet ima dalje pravico odposlati nadzornike, ki si bodo ogledali, ali so bili ukazi izvršeni; nobena izmed strank, ki so v sporu, ne more preprečiti sklepa s svojim glasom. Ako pa katera izmed strank krši sklep sveta DN in iz tega nastane vojna, tedaj bodo podpisane stranke smatrale, da je to razlog prvega reda, da se kršitelj smatra za napadalca.

Oglejmo si sedaj metode DN v primeri z zgodovino drugih kolektivnih poskusov za preprečitev vojne pred ustanovitvijo DN. Ako se v prejšnjih časih takoj v prvi stopnji kaka mednarodna konferenca niso sporazumeli, je bilo znak, da je vsak nadaljnji poskus brez izgleda. Če se pa danes pojavijo nasprotna narodna stališča, je to vedno samo vzpodbuda za vrsto potrpežljivih poskusov v dosegu sporazuma. Komisije in konference se shajajo in razhajajo, vendar gre delovanje DN svojo pot naprej ter omogoča vladam, da bolje spoznavajo medsebojne sporne točke, ter jim od stopnje do stopnje nudi novo bazo za pretres, kako naj

se momentni spora odstranijo. Značilen primer starih metod je poskus, ki so ga napravili v Haagu l. 1864. in 1907, da bi izdelali zadovoljiv sistem mednarodne arbitraže. Uspešen arbitražni postopek je preprečil trmoglavost ene same sile in obzrepsela ves trud in usvaritev te zamisli. V primeru, ki ga sedaj opisujem, je bil dosežen sporazum šele po mnogih setankih in navzile izredno velikim težavam. Dasi so bile te težave velike, vendar sta jih čas in razgovor slednjič le premostrila. Angleška vlada je najprej trdila, da je vojna mornarica le izključno obrambno bojno sredstvo in da bi bilo nepotrebnost ter neizvedljivo, ako bi svet DN določil črto, za katero bi se morale umakniti pomorske bojne sile. Najsi bo to naziranje pravilno ali nepravilno, so Angličji po daljšem proučevanju le pristali na načelo enakosti kopnih in pomorskih vojnih sil. Francozi pa so zopet sprva vztrajali na tem, da se nadzorovalna oblast Sveta Dr. Nar. določi in da naj se začne izvajati vojne sankcije avtomatično in takoj proti vsaki državi, ki bi očitno kršila pogodbo. Večina drugih sil ni želela, da se povečajo določbe sankcij in Francozi so slednjič sprejeli zmernejši predlog. Določeno je tu, da bo Svet imel pravico na lico mesta uvesti preiskavo, če bo to smatral za potrebno; ker dozdaj definicija napadalca ni nikjer točno orisana, bo nova konvencija v veliki meri olajšala identifikacijo krivca. Kakor pri znižanju oboroževanja, je bilo Nemcem tudi v tem pogledu izredno mnogo lažje na tem, da se sprejme načelo mednarodne enakosti. Niso sicer vztrajali na vseh svojih predlogih, dobili so pa obli pristanek, da se oblast Sveta v smislu nove konvencije razširi na vse primere, ko grozi vojna, pa naj že gre za demilitarizirano cono ali ne. Pojavilo se je še mnogo drugih manjših težav, ki so bile pa vse premagane, deloma zaradi izradne spretnosti našega predsednika Politisa, še bolj pa zaradi »ozračja« medsebojne popustljivosti, ki je vladala v našem odboru in pa pripravljenosti vseh članov, da poslušajo zdravo pamet.

V čem je sedaj ono znamenito Zenevsko ozračje, ki ga nekateri tako hvalijo, drugi pa tako grajo, in ki je po mojem prepričanju vendar le prav vidna resnica, s katero morajo računati celo naši romantični nacionalisti, najsi jim bo to prav ali ne. Na kratko je stvar v naslednjem: Namesto, da se dvoravno vztraja na čisto nacionalističnem stališču, priznavamo vsi,

Josip Fr. Knaflič:

Skrivnostni preganjalec gospoda Žulaja

Te čudne, a resnične zgodbe začasi konec

Ko sem se vrnil gor, je baš prišel ven dohtar Kunde. Trenutek je postal in mežikal v detektiva, ki mu je Marina podajala čašo vode; pri čemer se je tresel srebrni pladenj v njenih rokah, tako je bila razburjena.

Nato je dohtar Kunde stopil korak naprej, se globoko priklonil in javil, sladko-vdano se reže:

— Dame dobro takoj napravljene. Gospodje naj blagovolijo oprostiti, toda ta nenaadni prevrat v stratosferi...

Pomenljiva kretnja detektivove roke je odrezala dohtarju Kundetu nadaljnji govor. (Škoda, jaz bi ga bil rad poslušal.) Pa se je zasukal na peti in zakrši mene, se je naredil radostno presenečnega.

— Holali, prijatelj! je vzkliknil. — Gaudemus igitur... Sem med tem v tej rajski hiši napravil takole malo komforta, kakor vidite, da se boste zdaj bolj prijetno počutili tukaj. In še nekaj... strogo zaupno! (Primaknil je obraz k mojemu ušesu.) V kleti je semičana še poln sod. Tam zadaj v pesku pa, tiste buteljke... sama žlahtna starina s Sladke gore. Herr Kollege, etwas hochfeines!

— Tiste štiri dinarje mi rajši vrnite, ki sem vam jih takrat dal za brivca, sem zarenčal s temnim obrazom.

V odgovor je pokazal dohtar Kunde svoja prazna hlačna žepa, potegnili kvišku rame in zamrmral: — Kakor prišel, tako odšel. Wie gewonnen, so zerronnen. Habe die Ehre!

Tako je odkorakal, tam na stopnišču pa se je spet zasukal:

Ko so ga nalagali na mrtvaški voz, je neznan človek položil na krsto krasen venec. Črni svileni trak je izginil med ostalimi trakovi; šele na pokopališču, ko so jemali krsto z voza, se je iznenada zableščal napis:

»Svojemu angelu varuhi — hrvaletni moriki.«

Ne bom vas zadrževal s podrobnostmi. Moj kolega pri »Narodnem Slovencu« je vse to vestno in veče popisal.

Befjura:

Z velesojma

Tudi Anton in Liza sta prišla v Ljubljano in gresta na velesojma. Kmalu se vzameta za moža in ženo. Anton je širokopleč in premišljen, Liza drobna in zgovorna. Po trgovinah sta nekaj nakupila, zdaj gresta po Aleksandrovi cesti vsak s svojimi zavijki v rokah in Liza gleda radovedno po ludeh, ki se diho ob hiši z velikimi okni. Mestni ljudje so res lenuhi. Sredi popoldneva sede tu moški in ženske, pijejo vodo, puha jo dim predse, gledajo v časopise, ki se jih človek komaj v nedeljo popoldneva pa pogledati. In koliko je ljudi na cesti in po stezah v tistem gospodskem vrtu, ki je menda res le za lenuharje.

Dva kovača morata odrinit, če ho-

če je edina več bi dal in da jo utrditv svetovnega mira edine uspešno načla za doseg varnosti vsakega posameznega naroda.

Če bi bilo po radiju moglo javiti svetu tudi duh razgovorov v Zenevi, bi bilo to veliko razodetje za vse one, ki neosnovano govore o diktaturi te ali one sile in ki vedno v potankosti proučujejo vsak sklep DN samo zato, da bi doznali, kateri državi se je posrečilo, da je s svojimi predlogi največkrat prodrla. Tak nauk bi koristil marsikateri državi. Morda bi se moji sonarodnjaki naučili, da uvidevnost in zdrava pamet nista angleški monopol. Ravno tako bi Francozi najbrže nekoliko krotili svojo željo po absolutni simetriji in logičnih sklepih, ako bi uvideli, da se mišljenje drugih narodov ne giblje ravno v isti smeri. Slednjič mislim, da ni pretirano, če rečem, da je uspeh, ki so ga Nemci, doseželi v odboru, v velikem delu pripisati uspešnem trudu njihovega zastopnika Gepertha, ki je dokazal, da ceni in razume tudi stališče drugih narodnosti. Berem komentarje, ki jih prinaša o DN nemško časopisje, in vidim, da neki krogi trdijo, da DN nikdar nikomur ne ustreže. Ako pada sklep proti nemškim predlogom, tedaj si ga razlagajo samo iz izredne hudobnosti nekih narodov in iz zlonamerne slabosti drugih. Ako pa nemški predlog uspe, tedaj označujejo to le kot nejevoljno popuščanje napram nemški stvari, ki ima za seboj nepobitno pravico. Sicer ne dvomim, da so oni, ki širijo to mnenje, o tem tudi pošteno prepričani. Priznati pa moramo, da je slednjič tudi res, da Nemčija, Francija, Anglija ali katerakoli druga država le nimajo vedno prav. Mnogo manj res pa je, da so druge države že v naprej odločene nasprotovati nemškimi predlogom.

Zgodovina te konvencije za izboljšanje sredstev, ki naj bi preprečila vojno, je temu jasen doaz. Gotovo ta kritika, ki sem jo do sedaj navajal, nima namena očrtni delovanja nemške delegacije v našem odboru. Ravno nasprotno: Svoje stališče so zastopali objektivno in nevisljivo in so bili vedno pripravljeni poslušati argumente svojih nasprotnikov, s čimer so služili svoji domovini in stvari miru. Ako bo DN sprejelo novo konvencijo, za kar imam najboljšo nade, bo s tem ne samo pojačena avtoriteta Sveta DN kot zapreka proti vojni, marveč je že sporazum med državami sam po sebi zelo koristen. Naj bo dober znak za nadaljnje zmagave v stvari miru. Mednarodni položaj je nezdav. Preveč je defetizma med prijatelji miru po vseh državah, preveč je nepotrpežljivosti, preveč nezaupanja. V neki krizi naše zgodovine je bilo nekdanj rečeno: »Anglija potrebuje zmaget. Danes pa potrebuje zmage le mir.

osorna. — Počakajte tu, da opravim, kar je še treba.

Izpred hiše je odbrnel avto. Jaz sem stal še vedno na mestu kakor omamljen.

Potem sem šel poiskat Marino. Moram s njo govoriti, moram jo vse izprašati...

A s Marino se ni dalo nič govoriti. Zaprla se je bila v svojo sobo in je jokala tam, da bi se je kamen usmili.

Ko sem drugo jutro izvedel iz časopisov o težki avtomobilski nesreči, ki je bila zadela starega gospoda Žulaja, sem takoj pohitel k detektivu Klopju. On bo gotovo kaj več vedel.

Dobil sem ga doma pri zajtrku.

— Sem pravkar prišel iz sanatorija, je povedal. — Menda ne bo nič hudega. Težek pretres možganov, drugih resnih poškodb menda ni. Hujše pa jo je izkupil šofer: utrli prsi koš in obe nogi zlomljeni, ena celo dvakrat. Ampak žilav dečko! Je kadil cigareto, ko so ga pobrali... Speci dohtarja Kundeta, dobra rasa!

— A kako je prišlo do nesreče?

— Kakor pravi šofer, ga je v polni vožnji gospod Žulaj nenkrat zgrabil za roko... in zalet v škarko je bil strahovit. Res duže, da se nista oba ubila. Avto je popolnoma razbit. Spominjam se, da ste mi pripovedovali, da je gospod Žulaj že prej enkrat nekaj takega napravil, a takrat je avto na srečo vozil počasi...

— Skrivnostni preganjalec, skrivnostni preganjalec! sem mrmral zamišljeno.

— Vsekakor moram pri tej stvari le častitati vam, je dejal detektiv nalivaje si čaja. — Imate v resnici srečo, prijatelj. Pomislite, da ste se vozili z gospodom Žulajem, kakor sta se bila dogovorila! Težko, da bi sedeli zdajle tukaj s tako lepo zdravimi udi, a?

Detektiv si je smehljaje nagnil picico. Jaz se nisem smehljajal.

— Ali je gospa Brežanova že obveščena o bratovi nezgodi? sem vprašal zdaj.

— Seveda. Davi takoj sem ji telefoniral v Zagreb. Ona pride z dopoldanskim brzovlakom. Njena takojšnja vrnitev je potrebna tudi iz drugih vzrokov. Zakaj... zakaj...

Detektiv je, puha je goste oblake dima, iskal nekaj po svojem portfelju in je izvelik listek.

— Imam še eno novico, je dejal zdaj s počasnim glasom in nekako v zadregi. — Marina je čez noč izginila iz hiše gospoda Žulaja. Tale listek je zapustila.

Bral sem:

Grem za njo, ki je edina, ki ima srce kakor je prav, in ki je zato preganjana. Ne iščite me, ne bo me več nazaj.

Marina

Ostro sem pogledal detektiva. Že prej nerazpoložen — slabo sem spal in vse tisto, kar se je bilo večer odigralo v hiši gospoda Žulaja, mi je težko ležalo na duši, — sem bil zdaj še bolj razdražen.

— Marino imate vi na vesti! Uboga ženska, ki se zaljubi v takega močarada! sem rekel s pikrim porogom.

Detektiv je samo ravnodušno smignil z rameni.

To me je še bolj razdražilo.

— Kdor hoče delovati v znamenju srca, mora znati tudi ljubiti. Drugače je zgolj votel zvon...

Klop je še vedno molče vlekli na svoji picici.

— Sploh je pa tole Martinovo pismo, ta preprosta beseda uboge ženske, ki nima drugega nego svoje ljubčee srce... vam pravim, je to porazna obsodba vaše dične bratovščine »V znamenju srca«. Denite si ta listek v okvir, ljubi doktor Panakracij Klop, in ga obesite tu nad svojo pisalno mizo. In naj vam beseda o tem edinem pravem srcu plamti pred očmi in tuli po ušesih...

Zdaj se je Klop razburjen dvignil:

— Pustiva to, pustiva to, prijatelj, prosim vas!

— Kaj pustiva? sem se kregal, razkoračen pred njim. — O takih rečeh si je treba biti na čistem. Vprašam vas: Mar je bilo tisto, kar sva midva naredila večer tam v hiši gospoda Žulaja, — »v znamenju srca«, ha? Ali je bilo lepo in spodobno? To je bila čisto navadna grdobija! Kaj pa je naju vse to brigalo? Kaj pa je nama žalega storila tista punčka? Ali niste videli njenih žalostnih oči? V dno srca me je zabolal njen pogled... In kolikor imam las na glavi,

pogledal Lizo, Liza pa Antona.

»Piši me v uho velesojma!« je dejal Anton in ljubeče dregnil Lizo v bok; Liza pa mu je srečna stisnila roko — kakor je Anton pošrebral Lizo juho ona pa njegov čaj in oba sta vedela, da sta drug za drugega.

Študent Janko še treli dinarjev ni imel, da bi mogel priti zvečer na veselično sejmico. A na srečo so se pripodili iz ljubega domačega kraja na velesojma v Ljubljano razni znanci, ki so bili vsega spoštovanja vredni že zato, ker so bili velikodušni in petični.

Vzeli so ga s seboj. A, da ne bi kdo mislil, da so bili ti »pokrajinski« mecenji kakor rovtarji, ki bi takoj planili na vrtiljak in na druga enaka ali slična zabavna premikalna sredstva — dostojanstveno so namerili korake proti Dolničarjevemu et. Comp. — baru, kjer se blišči ponosni napis »Dancing« — skoro da so od navdušenja pozabili naročiti — ali ni to čisto vredni »ata Danilo«, ki je naslikan tam na steni, mladeniško Tudi slavni »Campek«, varuh vseh težkih gostov kavarne »Emone«, je prav lepo ovekovčen, ko gleda v plesoči par in se ne upa zalajati.

Gospodje so bili tako navdušeni, da

SAMO takrat potuje brez skrbí na letovanje, ako si pred odhodom nabaviš

SHELLTOLX

SIGURNA SMRT vsemu mrčesu!

se kesam, da sem se dal pregovoriti od vas. Ne, to reč bi bil moral jaz sam kako urediti z gospo Brežanovo. Po mojem nasvetu bi bila gospa Brežanova gotovo čisto drugače ravnila. Ker ona mi je vsa vdana... globoke simpatije goji do mene... ho, imam celo kopo njenih pisem. Kaj veste vi, kako je med nama... Verjamem, verjamem, prijatelj dragi, me je miril detektiv. — Ampak gospa Brežanova tukaj absolutno ni mogla drugače ravnati. Dolžna je bila to dobremu imenu rodbine. Ona vendar ne bi mogla uvesti bodočega svojega soproga v bratovo hišo, kjer gospodarji taka zločinska družba, oprostite...

— Kaj pa zdaj naenkrat tu brbljate, ljubi doktor? sem ves osrnel.

— Kakšnega bodočega svojega soproga?

— No, gospa Brežanova se je vendar zaročila! Kaj vam tega ni pisala?

— Zaročila?? S kom pa, za vraga!?

— No, s tistim majorjem.

— Z majorjem? sem jecljal. — S kakim majorjem?

— No, s tistim, ki je pobodil njenega psička Pusijsa. Ali vam tega ni pisala?

Prijel sem se za stol, okoli mene je vse pisalo.

Tako, drage moje čitateljice in čitatelji, je še čudna, a vseskozi resnične zgodbe zaenkrat konec. Pravilno rečeno: konec je njenega prvega dela. Pa pridite še drugi del in pride tudi še tretji del. In je torej docela konec še dolgo ne bo. Zakaj tako je bilo sodej gospodu Žulaju in tako sojeno meni: da se je dolgo nista mogla rešiti — on ne svojega skrivnostnega preganjalca, jaz pa ne njega, gospoda Žulaja. In sva morala hoditi še dolgo, težko in čudno pot do osvobojenja, on kakor jaz.

Zaenkrat torej si privoščimo malo občutka. Potrebni so ga moji ženci, vaši pa tudi, saj sem vas dosti držal v napetosti...

Čez čas, ako Bog da zdravej, bom nadaljeval to zgodbo. Če ne v »Jutru«, pa v knjigi. Zakaj vaše živahno zanimanje, ki ga izkazuje moje knjigi »Tri rože«, me navdaja s trdnim upanjem, da boste z veseljem segali tudi po debeli in zanimivi knjigi o gospodu Žulaju in njegovem skrivnostnem preganjalcu.

Vaš mož se vam lahko izneveri,

ako ne pazite dovolj na nego svojega toaleta in ako ta ni dovolj privlačna. Pozna, milovonjiva sol za izpiranje (Isia Spill-salz) vam pomore, da ostanete vedno zdrava, sveža in mladostna, ako se redno nje poslužujete za svojo intimno toaleto. 346-1

Dne 23. junija 1931, ob 9. uri se prodaja

javni dražbi

pri okr. sodišču v Ljubljani, v sobi št. 16, hiša v Zgornji Siskli (bivša šola), lep vrt s pritlikanimi, vlož. št. 280.

Cenšna vrednost znaša Dm 43.923.-

Najmanjši ponudbe Dm 310.616.60.

Podrobne informacije daje pisarna gosp. dr. KREKA, Ljubljana, Miklošičeva c. 19.

Ali ste že naročnik slovenske ilustrirane todenške revije »Življenje in svet«?

so naročili šampanjca, in Janko je bil še silnejše navdušen, ker — ko so gospodje mecenji pashi svoje žejne oči na krasotah plesočega ženstva, ki ob mišljanju, cvilenju, zatogovanju in vzdihovanju »Sonny-boyev« prezibavalo v presrečnih naročjih svoje čare in dražesti, — je famozni Janko izpil razen svojega tudi vse druge kelije.

Potem pa se je kratko malo izmuznil in izginil brez hrupnega slovesa — sicer pa — saj ga niti vratar ni pozdravil.

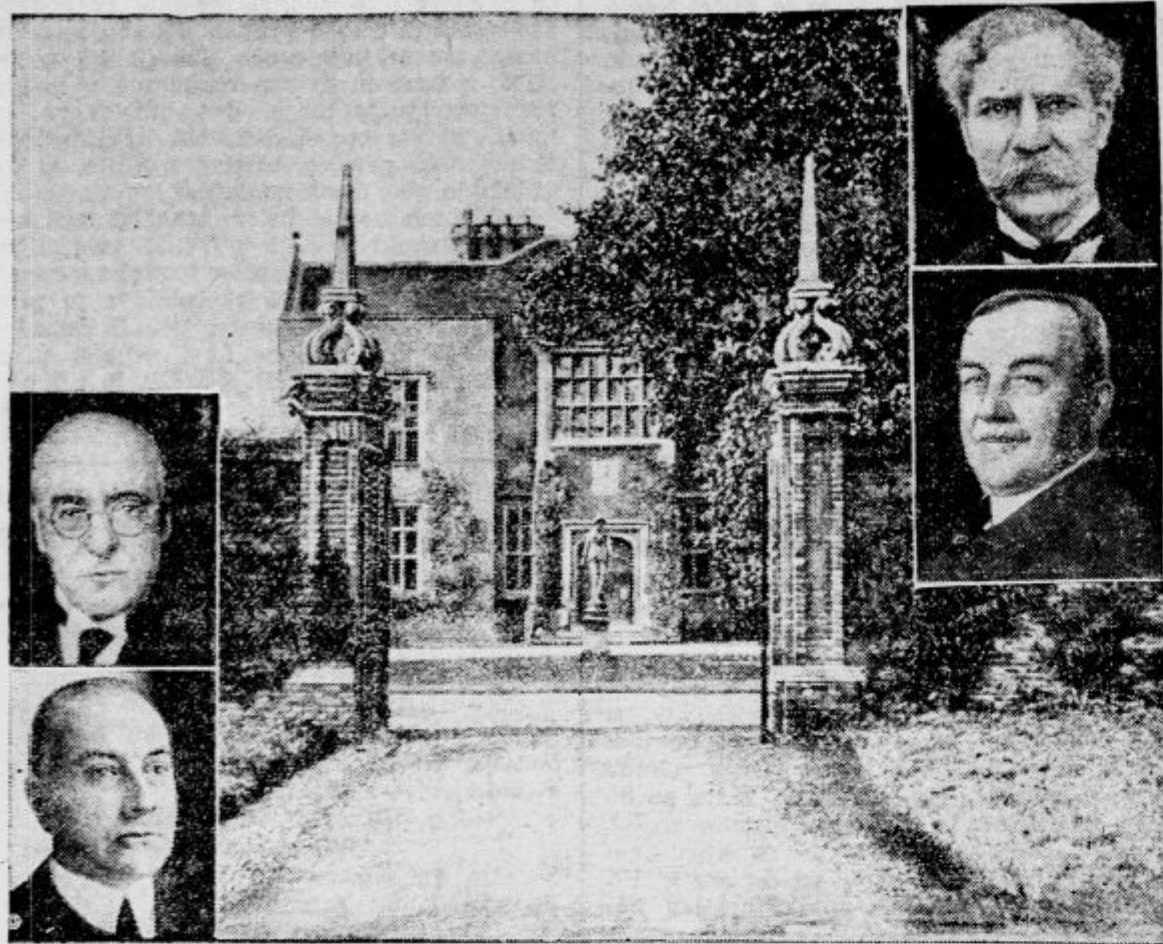
Na Martinem trgu pred Prešernovim spomenikom se je ustavil.

»Vidiš — vidiš — tudi ta dva bosta morala narazen. Prešerna bodo ločili od Muze.« Nekoč je zapisala duhovita licejka v šolski nalogi: »Znamenitosti Ljubljane« te-le besede: »Imamo tudi spomenik, na katerem stoji pesnik Prešeren z gospo soprogo!«

Bog ve, pred katero inštanco bo prišla ta ločitev zakona — ko ne pride v poštev niti miza — niti posteli? Študent je bil nekoliko brljav v glavi in v srcu mu je bilo hudo. Zabrul je Prešernu tja gor »Ti! Kaj boš rekel — »Nezvesta bodi zdrava!« ali pa morda »Auch Du wirst mich einmal betrügen...«

Iz življenja in sveta

Politični weekend v Chequersu

Vhod v letovišče vsakokratnega angleškega ministrskega predsednika v Chequersu, kjer se vrše te dni važni razgovori med vodilnimi angleškimi in nemškimi državniki. Nemci pričakujejo od tega sestanka omilitve nemške gospodarske krize in upajo, da bodo dosegli revizijo reparacijskih plačevanj, ki znašajo po Youngovem načrtu okoli 2000 milijonov mark v naslednjih 36 letih. Zgoraj desno: angleški ministrski predsednik Mac Donald in njegov vnuk minister Henderson. Spodaj levo: nemški državni kancelar Brüning in nemški vnuk minister Curtius.

Ko še ni bilo 100 km tempa

Iz otroške dobe naših prometnih sredstev

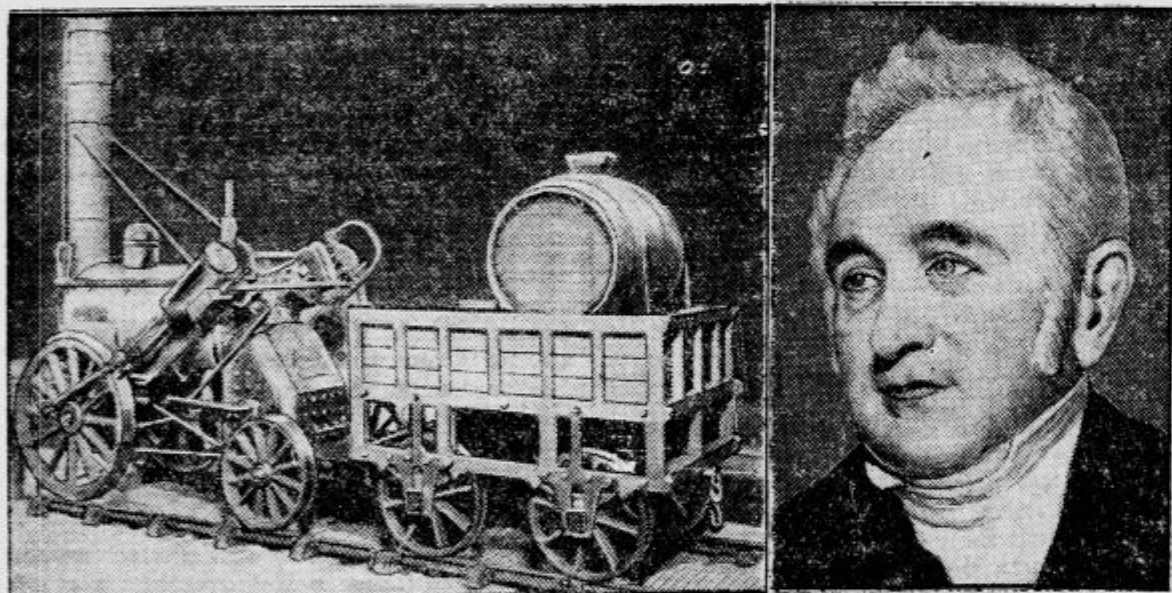
Marsikatera osebnost, ki po poklicu ni delovala v tehničnem področju, je med onimi, ki so nam ustvarili današnja občudovanja vredna prometna sredstva. Takšen izumitelj iz same ljubezni do stvari je bil med drugimi badenski plemenitaš von Drais-Sauerbrunn, ki je ob začetku prejšnjega stoletja sestavil

prvo dvokolo, prednika našega kolesa. Nesrečni mož, ki se je poizkusil brez uspeha v vseh poklicih, tudi kot izumitelj ni imel sreče. Njegov okorno, leseno vozilo, ki ga je bilo treba z nogami suvati naprej, je bilo tarča splošnega zasmehovanja, čim se je prikazal z njim na mannheimške ulice. Drais, na katerega spominja še danes v železniškem prometu rajbena drezina, je umrl 1851 v največji bedi in ni več doživel tre-

v Nemčiji ni našel podpornikov za svoj izum in ga je moral prodati nekemu francoskemu podjetniku. V Nemčiji je prve, še zelo nerodne, vendar uporabljive avtomobile zgradil 1886 Carl Benz v Mannheimu, Francozi, Angleži in Američani so bili takrat v tem pogledu že dosti bolj naprej.

Železnice

so, kar je naravno, najprej gradili Angleži. Ob začetku prejšnjega stoletja je sestavil Trevithick prvo uporabno lokomotivo in tudi prvi (rudniški) vlak na paro, ki je tekkel po tiru. Čas pa še ni bil zrel in delavci so morali iz svojega zbrati potrebno vsoto za kritje stroškov Trevithickovega pogreba. Stephenson tedaj ni izumitelj železnice, temveč je samo izpolnil idejo svojega prednika in je imel

Levo: slavna Stephensonova lokomotiva »Rocket«. Desno George Stephenson, rojen pred 150 leti (8. junija 1701 v Wylamu na Angleškem). Stephenson je zgradil 1829 prvo javno železnico med Stockholmom in Darlingtonom, pozneje pa številne železnice v Angliji in na kontinentu

nutka, ko je postal njegov izum nekoliko let pozneje z iznajdbo pedala po Nemcu Fischerju in istočasno po Francozu Michauxu gođen za splošno uporabo. Seveda so bila ta prva kolesa še vedno zelo nerodna in celo nevarna zadeva in ljudstvo jih je upravičeno imenovalo »stresalnike za kosti«. Kolo današnje oblike je nastalo okrog 1885 na Angleškem in takrat je škotski živinovozdravnik Dunlop iznašel tudi z zrakom napolnjene gumaste obroče, ki so blažili sunke.

Tudi

do avtomobila in železnice

ni prišlo človeštvo kar čez noč, temveč se je že stoletja bavilo s to idejo. Prve primeljive uspehe pa je doseglo šele v drugi polovici 18. stoletja, ko se je naučilo bolje obvladovati moč pare. 1769 je predvajal francoski topniški častnik Cugnot vozilo, ki ga je gnala para z »brzino« pesca po ulicah. Seveda so mu pa morali vsake četrte ure obnavljati zalogo vode. Podobnih poskusov in z novimi izumi dobro izpopolnjenimi je bilo okrog začetka 19. stoletja prav dosti posebno na Angleškem in v Ameriki, ki je počasi že takrat postajala sedanji svetovni prvak v tehničnih zadevah. Malo je znano, da se je vršil že v prvih desetletjih 19. veka prav živ promet s parnimi omnibusi po angleških cestah. Takšni omnibusi so lahko prevažali do 20 oseb hkratu. Tem pradedom naših avtobusov pa so 1836 s strogiimi zakoni (na inicijativo tedaj pravkar nastalih železniških družb) napovedali smrt. Pred vsakim omnibusi je moral teči poseben tekač z rdečo zastavico, da je opozarjal pešce na nevarnost, ki je bila res velika, saj se je moral železni kolos za tekačem potiti po cesti z neverjetno brzino — 4 km na uro. Večje brzine jim niso dovolili in seveda se je običnostvo začelo posluževati rajši kolikortoliko hitrejših železnic.

Nova era v zgodovini avtomobilizma je nastala pred francosko-nemško vojno 1870 do 1871, ko je neki Parižan izumil vozilo na bencinski pogon. To vozilo je storilo nesrečen konec, ko so zasipavali po vojni trdnjavske järke. Prvi res uporaben bencinski motor je zgradil Württemberžan Daimler, ki pa

zaradi svoje žilave energije več uspeha nego on. 1825 se je otvorila prva železniška proga. Prvo električno železnico je zgradila 1881 tvrdka Siemens in Halske v Berlinu.

Zalostno sta končala dva pionirja

parne plovbe,

Američan Fulton in Avstrijec Ressel. Fulton je bil sprva slikar in njegov prvi parnik s kolesi na lopate je vozil 1808. Družbe, ki so razumele svoj posel, so mu odvele patente, on sam je pa umrl v bedi. Jozef Ressel je 1828 izvršil v Trstu uspele poskuse z ladijskimi vijaki, te poskuse so mu potem — prepovedali, ker so se družbe, ki so oskrbovale promet po morju z jadrnicami, bale za svoj profit. Umrl je zagrenjen in pozabljen. Stavimo, da niti večina Ljubljancov ne ve, da je pokopan v — Ljubljani.

Poroka hčere slavnega raziskovalca

Amundsenova hči Irma, ki se je v Bernu poročila s poročnikom Fr. Ulrichom

»Grof Zeppelin« poleti na severni tečaj

Med dr. Eckenerjem in med predsednikom državne zveze ruskega letalstva Holzmannom so se zadnje dni vršila pogajanja zaradi nameravanega polarnega poleta. Kakor poročajo iz verodostojnega vira, se bo vršil polet v drugi polovici letošnjega julija.

Zeppelinov zrakoplov bo predvidoma startal v Berlinu 20. julija. Njegova prva etapa bo Leningrad. Od tam krene zrakoplov proti Arhangelsku, od tam pa dalje proti Novaji Zemlji. Nadaljnja pot zrakoplova se bo določila pozneje, zavisi pa od srečnega ali nesrečnega manevriranja Wilkinsovega »Nautilus«, s katerim ima Eckener dogovorjen sestanek v polarnem ozemlju. Ekspedicije na Zeppelinu se udeležijo učenjaki iz Nemčije, Rusije, Amerike in Švedske. Znanstveni del poleta bo vodil ruski prof. Samojlov, znani junak s »Krasinac«, ki je rešil oslanke Nobileove odprave na severnem tečaju.

Po osveženju

hrepeni vsakdo, da okrepi od vročine utrujeno telo. Hladna Ovomaltine, ki vsebuje vsa dobra svojstva prijetne in slastne osvežujoče pijače, kakor tudi koncentrirane povsem okrepljujoče hrane, osvežuje organizem, ki je vsled izgube vode izčrpan, nadomesti izgubljeno energijo in ustvarja novo moč.

Hladna Ovomaltine se da lahko in naglo pripraviti v Ovomix čaši, ki je v to svrhu posebno pripravna in ki ima to prednost, da je v njej pripravljena Ovomaltine mnogo okusnejša.

Ovomix-časa se dobi povsod, kjer se prodaja tudi Ovomaltine, in to za ceno Din 15.—

V vroči poletni dobi lahko jemljete Ovomaltine ne samo za predjužnek ali malico, temveč tudi preko dneva, ako se ohladi na ledu, kot osvežujočo pijačo. 7214

Od plesalke do poglavarke tatinske tolpe

Ameriška policija stika z vso vneto za neko bivšo plesalko, 22-letno Marion Robertsovo, ki je na čelu neke tatinske tolpe ob belem dnevu oplenila neko trgovino v Middletonu. Tolpa je ušla baš v trenutku, ko je dospela policija in so utegnili videti samo še to, da sedi podjetna mladenka pri šoferju roparskega avtomobila in poje modno pesem ob spremljevanju banja. Robertsova je hči bogatega bančnika. Že zgodaj jo je strast do pustolovščin odgnala na oder med plesalke in pozneje med razne kriminalne tipe. Zašla je med tihotapce alkohola in je bila ljubica proslulega kralja zločincev Jacka Diamonda. Dvakrat je že sedela v ječi, zdaj pa je pričela roparsko kariero na lastno pest.

Tatvina za bodočo vojno

Iz Washingtona poročajo: Iz safesa družbe za proizvajanje avtomatičnih pušk so bili baj ukradeni tajni načrti nekega novega modela strojne puške za Zedinjene države. Policija pravi, da je mogel izvršiti tatvino samo večak v odpiranju safesov. Na mestu tatvine so se namreč našli kombinirane priprave za vlom, medtem ko se je storilec pazljivo ogibal odtisov svojih prstov.

500 letnica mučeniške smrti Device Orleanske

Gospodična Gicelle Brabant jaha v slavnostnem sprevodu po rouenskih ulicah.

Te dni, ko je vsa Francija slavila spomin narodne junakinje in mučnice Jeanne d' Arc, je objavil ruski pariški emigrantski časopis »Poslednja novosti« nove podatke o materi Device Orleanske. Pisala se je Izabela Romey.

Omožila se je z lotariškim kmetom Jaquesom d' Arcom in je bila močna, življensko sveža žena, polna veselja do življenja in dela, brez sledov nervoznih pojavov. Družina je bila zelo verna. Vsak dan po večerji je mati Izabela pripovedovala otrokom zgodbe iz svetega pisma in je opisovala sijaj kraljevega dvora. Čeprav je ležala mala vasi, kjer je živela družina, ob cesti, kjer so se često vršili roparski napadi in kjer so razbojniki ustrovali ljudstvo, je živela družina kmetu d' Arca v neskaljeni družinski sreči in zadovoljstvu.

Popolnoma pa so se izpremenile razmere, odkar je šla Jeanne v vojsko in se je vojskovala na bojišču proti sovražnikom Francije. Trajalo je dolgo, preden so prišle vesti iz vojnega taborišča v mirni Domremy, kjer so svoji Janne doznali o čudovitem poslanstvu in o junatvini male pastirice. Slednjič je prišlo oznanilo, da je zavzel Orleans in da je Jeanne kronala daufina v remski katedrali za kralja. Nekaj dni pozneje se je pripeljala v Domremy daufinova kočija. Prišla je po Jeanne starše. Oče in mati, ki sta hodila doma okrog večinoma bosa ali sta kvečemu nosila coklje, si kar nista upala stopiti v kragen voz. Dvorni uradnik, ki je prišel po njiju, jima je moral dolgo prigovarjati, da ju popelje k njuni hčeri. Šele po dolgem prigovarjanju sta se vdal.

V Reimsu pa sta ostala samo tri dni. Dalj časa nista utegnili pustiti doma svojega posestveca s konjčki, kravicami in ovčicami. Seveda se očetu in materi niti sanjalo ni, da sta ob slovesu zadnjič obšla svojo hčer.

Prišli so zopet nemirni dnevi. V vasi se je raznesel glas, da so Jeannetto ujeli sovražniki in da jo dolžijo ščuvanja. Toda precej pozneje se je izvedelo, da so Angleži Jeanno d' Arc sežgali živo na grmadi.

Medtem je bil umrl oče d' Arc in mati je ostala popolnoma sama. Gospodinjstvo je čedalje bolj nazadovalo. Na koncu je bila mati Izabela primorana prodati vse zemljišče. V vsej Franciji pa je bil Orleans edini kraj, kjer je našla zatočišče. Tam je njena hči izvedla čudežno rešitev iz stiske sovražnikov.

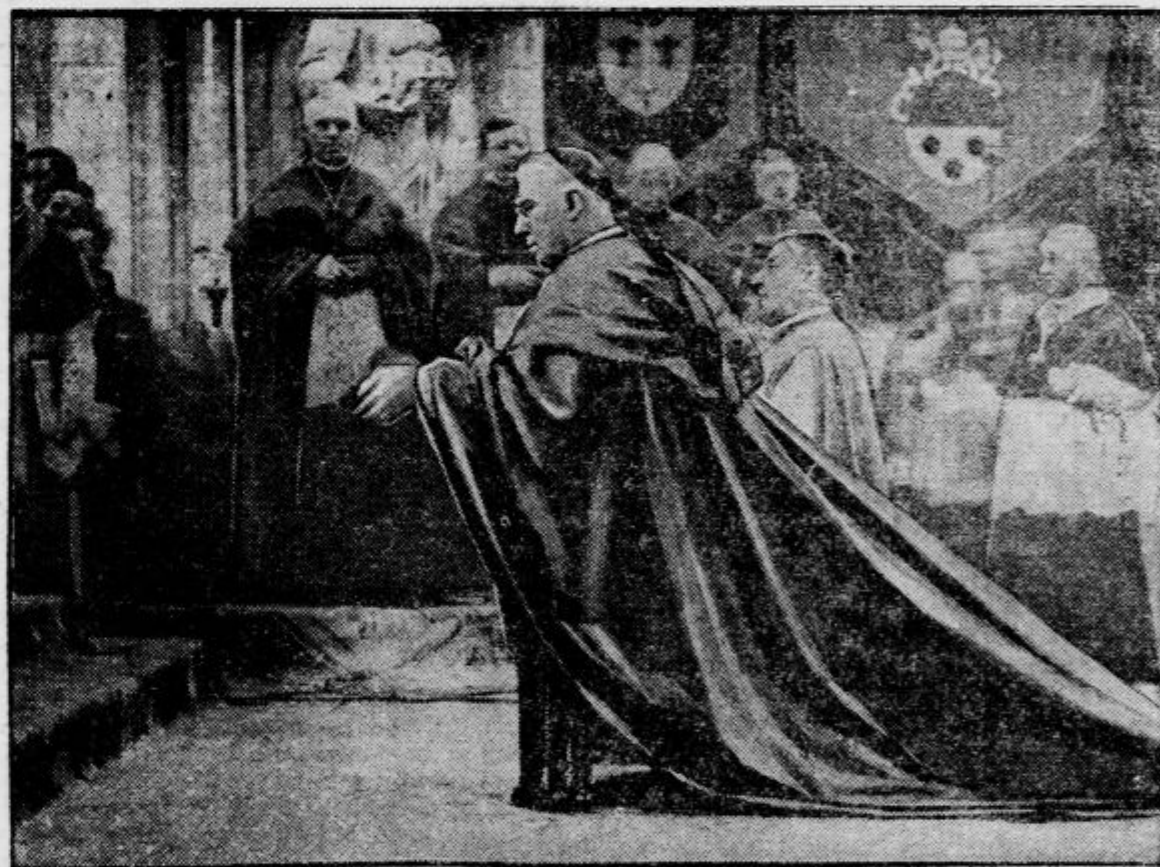
V Orleansu je bil spomin na junakinja še živ in velik. Ni ga bilo človeka v mestu, ki bi bil verjel vestem, ki so jih namenoma razširjali Angleži, češ, da je Jeanne d' Arc zapisala svojo dušo hudici. Z velikim spremstvom prebivalcev iz Orleansa je nastopila stara in betežna Izabela Romey pešpot v Pariz, kjer je zahtevala, da se v cerkvi Notre Dame rehabilitira njena hči. Toda šele čez tri leta se je mogel obnoviti proces, v katerem je bila Jeanne d' Arc rešiteljica francoske domovine, svečano rehabilitirana.

Ko je prišlo sporočilo o tem v Orleans, je bila mati Izabela bolna, pohabljen od starosti in ni mogla več razumeti, da je popravljen krivica, ki so jo bili storili njenemu otroku, čudežni Device Orleanski.

Trenchcoatov

in površnikov za pomlad največja in najcenejša izbira pri

Drago Schwab, Ljubljana

1431: Angleži sežgali Jeanne d'Arc — 1931: angleški kardinal moli na njenem grobu. Angleški kardinal Bourne se je kot papežev zastopnik udeležil rouenskih svečanosti o priliki 500letnice smrti Device Orleanske, ki jo je katoliška cerkev 1920 proglasila za blaženo.

25 let sta čakala na poroko, po treh mesecih pa sta se ločila

Berlinsko sodišče je imelo nedavno opraviti z ločitvijo zakona zakoncev Eberhard. Zofija Eberhard je zahtevala sporazumno s svojim možem ločitev zakona. Kot vzrok je navedla nepremagljivo antipatijo, ki je primorala njenega moža, da se je izselil iz skupnega stanovanja ter šel v podnajem.

Sodnik je potem, ko je preudaril leta obeh zakoncev — njemu je bilo 46, njej 42 let — vprašal, kako da se razdvajata v taki starosti. In Zofija je pripovedovala: Seznanila sva se pred 25 leti. Moj mož je bil takrat skromen nameštenelec z majhnim zaslužkom in je moral poleg vsega vzdrževati še svojo bolno mater. Jaz sem bila pri krojevalki v majhnem modnem salonu. Razumela sva se dobro in bila sva si iskreno vdana prijatelja. Oba sva sanjala o bodoči zakonski sreči: o skupnem stanovanju

in podobnih rečeh. Medtem je njemu umrla mati. Kmalu nato je premenjal službo, kjer se je povzpelo do vodilnega mesta v trgovini. Zdaj je lahko štedil denar za pohištvo, ki si ga prej nisva mogla nabaviti. Šlo je počasi, a šlo je vendarle. Po 25 letih poznanstva sva stopila pred altar in postala mož in žena. To je bilo usodno, kajti v 25 letih znanstva sva postala tako samostojna, da nisva mogla živeti drug poleg drugega. Harmonije je bilo konec v trenutku, ko sva se vselila v najino stanovanje. Popolnoma sva se odtujila temu, kar se zove družinsko življenje. Navadila sva se na podnajemništvo, na ugodnosti in udobnosti, ki izvirajo iz njega, zakon pa nama je bil peča. Drug drugemu sva bila na poti, nočeva pa si biti še naprej v nadlego, ki je neznoša.

Vsak dan ena

Radio pri sosedu — in pri nas.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseka pod št. 1793—20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si guren in trajen. Cena steklenici brez poštne Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb Radićeva (Duga) ul. 32.

Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

PARKETE po posebno nižanih cenah

SLAVONIJA d. na d. za ind. drva

BEOGRAD: Karađorđeva 101
ZAGREB: Savska cesta br. 25.

OSIJEK: Kapucinska ulica br. 7.
SKOPLJE: Kralja Petra ulica 10.

7161

Banko
Češnik
Ljubljana -
Singerjeva -
Stritarjeva
ulica

Jugočeška pralna svila

Dažmar

„Emona - Bemberg“ * „Crep - Slovene -
Bemberg“ „Parisette - Bemberg“ „Crep - Monjol“

MODNO BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKE, KOSTUME, PLAŠČE. MOD-
NO BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE, KAMGARN, SPORTNI ŠEVIOT

Češkoslovaški — angleški izvor

TELESNO IN POSTELJNO PERILO ČESKOSLOVASKO-SCHROLLOVO

Castrol-ulje DRŽI SVE
SVJETSKE REKORDE U ZRAKU, NAVODI I NA ZEMLJI.
„INDIAN“, „MATCHLESS“, „MOTOCIKLI“, „MICHELIN GUME“, „VARTA AKUMULATORI“.
„TEBIN“ V. NJEMIROVSKI, ZAGREB, PRERADOVIČEVA 18.
SAV AUTO PRIBOR

Garantirana konstrukcija

FRANC JAGER

Najmodernejša oblika

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29

prilagođuje svoje najmoderneše fo-
telje vseh vrst, modroce, otomane,
žimo, zložljive postelje, patentne
divane itd. 6856

Prostor za posteljnino.

Proda se brezkonkurenčna, specijalizirana

LESNA INDUSTRIJA

s prvovrstnimi stalnimi odjemalci radi odpotovanja. Prevzem
koncem leta, potreben obratni kapital najmanj Din 300.000.
Vprašati pod: »Brodarski pod« na podružnico »Jutra« v Celju.
6944

Hvar - otok - Hvar

Pension „Slavija“

Dalmacija

8184

Pension od 65 - 80 Din dnevno

Kje se dobro in poceni stanuje

v GRADCU (Avstrija)?

„Hotel Grüner Baum“
Mariahilferstrasse 30

Sobe od šiling 2.80 do 6.—, 5649 Govori se slovensko.

Strokovnjak

(akad. inženjer) s prvovrstnimi zvezami pri državnih in samo-
upravnih oblastvih in industriji išče Din 2.000.000 za ustanovitev
lukrativnega podjetja. Ponudbe pod »br. 449« na Jugoslav. Ru-
dolf Mosse a. d., Beograd, pošt. pret. 409. 8163

Ona naglo očisti zobe.

Kadar so postali vaši zobje grdi radi ma-
dežev in zobnega kamena in kadar so po-
kvarjeni, je to viden znak, da tu ni prave
nege zob, ki jih varuje. KOLYNOS čisti
zobe temeljito, kakor to zahteva higijena,
da bodo očisti. Antiseptična pena prijet-
nega okusa pronikne v vse zobje razpokli-
ne in izmeče preostanke hrane.

Ona odpravi zopne rumene madeže, um-
čuje nevarne klice in daje celim ustom ob-
čutek prijetne čistote.

Očarani boste nad uspehi, ki jih dosežeta
s KOLYNOS-OM.

Ustanovljeno 1852.

Teod. Korn

Ljubljana

Poljanska cesta št. 8
(prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, ga-
lanterijski in okras-
ni klepar. — Insta-
lacija vodovodov in
central. kurjave. —
Naprava strelovo-
dov; kopalniške in
klosetne naprave.

ZLATO

v listih

garantirano 23 karat-
no, za črkoslikarje,
podobarje, kamnose-
ke, knjigoveze nudim
v vsaki množini po
najnižjih dnevnih ce-
nah.

A. JANEŽIČ

LJUBLJANA
Florjanska ulica 14.

VREČE
sve in rabljene
vseh vrst ter
luto za embalažo
kma vedno v zalogi
Mirko Mlakar
Ljubljana
Stomškova ulica 11.
Telef. 29-47

Ženske

ne togujte

ako vam izostane pe-
riodni No imejte stru-
bul Pšite nam samo
in mi vam pošljemo
od 1000 dam stalne s
veseljem in sigurnostjo
uporabljani

Periodolin

in tokom ene ure be-
ste ročeni vseh skrb
in strahu! Nikake raz-
očaranje — kot mnogi
tisoči drugih dam, bo-
ste tudi vi zadovoljni.
Ovesovljene in sajum-
čene neškodljive nikdar
odpovedujoče sredstvo
za 90 Din, za močne
nature in v zastarelih
slučajih močnejši pe-
riodolin za 150 in 180
Din. Izključna razpo-
šiljatev po
laboratoriju
W. H. OLXVIDT,
Praga-Vrbovice XIII.
Ruska 12, V.
Pošt. pred. 12.

Periodolin
in tokom ene ure be-
ste ročeni vseh skrb
in strahu! Nikake raz-
očaranje — kot mnogi
tisoči drugih dam, bo-
ste tudi vi zadovoljni.
Ovesovljene in sajum-
čene neškodljive nikdar
odpovedujoče sredstvo
za 90 Din, za močne
nature in v zastarelih
slučajih močnejši pe-
riodolin za 150 in 180
Din. Izključna razpo-
šiljatev po
laboratoriju
W. H. OLXVIDT,
Praga-Vrbovice XIII.
Ruska 12, V.
Pošt. pred. 12.

Ležalne stole

140, po povozu 200 Din
Spalne fotelje

patent. živane, otomane,
garniture, modroce, postel-
ne mreže, železne zložljive
postelje in tapetniške is-
delke tudi najceneje.

Rudolf Radovan
tapetnik

Mestni trg št. 13

Birmanska

darila

kupite poceni in dobro pri

H. Suttner

Ljubljana, Prešernova
ulica 4

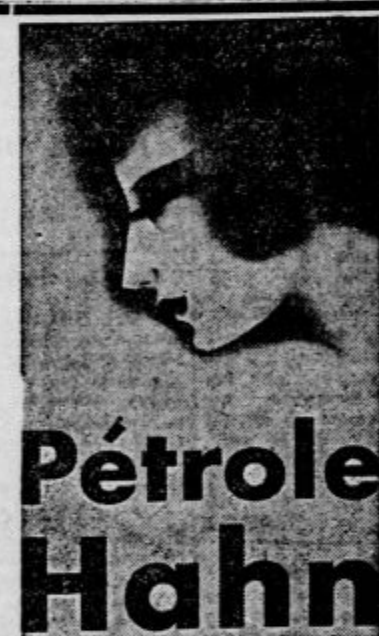
Razpošilja se na vse kraje Evrope,
Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.
Velika zaloga ur znamk, Glas-
hütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil,
Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko,
Axi, itd. Lastna protokolirana to-
varna ur v švic. Zahtevajte veliki
ilustrovani cenik od H. SUTNER,
LJUBLJANA 4, zastoj in poštne
prosto.

I. SLANOVIC

Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA

Gajeva ulica 2.

Se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Specijelno za delikatna in sla-
ščičarska namizna in izložbena stojala iz
medenine ali železno poniklovana. 3084

Neodoljivi higijenski lotioni za izpiranje
las in prhljaj. Čisti, omehčava in daje la-
sem blek, olajšuje česanje in odulacije —
osebno se priporoča za trajno odulacijo.
Prodaja se povsod. 308
Zastopstvo: Zagreb, Bogovičeva ul. 3

Radio
Vam
popravili ali
preuredi
najbolje
v tej stroki
dipl. tehn.
Tone
Poljšak
Ljubljana
Aleksandrova

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

prilagođuje svoje veliko zalogo vsako-
vrstnega pohištva po najnižjih cenah.

RADIOBALZAMIKA
ZAMELJIVO
SREDSTVO
PROTI REVMATIZMU.
PREHLADU IN ISHIJASU.
LABORATORIJ
BEOGRAD DOBIVA SE V VSEM LEKARNARU PO CENI DIN 75

Prava metoda

da se stalno ohrani-
te mladi in lepi
ter sveži, je redna
nega kože in las z
medicinskimi brez-
primernimi sred-
stvi kakor so že
nad 40 let preizku-
šeni Fellerjevi »ELSA« izdelki:

Fellerjeva kaviška pomada za zaščito las
in kože. »ELSA« krema oprusti kožo do-
sedanjih madežev in jo ohrani gladko,
čisto in mlado. Ona je po vsem zanesljiva
proti gubam, zajedavcem, opršcu, solni-
nim pegam itd. Lonček 12 Din.

Fellerjeva »ELSA« pomada za rast las pre-
preča prhljaj, izpadanje las in prerano
osivelost. Pospešuje rast las in jih ohrani
vedno gibke in bujne. Lonček 12 Din.

S pošto 2 lončka ene ali 1 lonček obeh »ELSA«
pomad za v naprej poslanih 40 Din brez nadaljšnih
stroškov, ali po povozu za 50.— Din. Fellerjeva
»ELSA« mila lepote in zdravja. Biljuno novo milnico,
milo Biljuno kremo, glicerinsko, borakovo, kaštrano
v milo za brtje 5 kom. v poljubni izbiri 52
Din, ako se denar naprej pošlje, sicer po povozu
62 Din.

Metoda negovanja s Fellerjevimi »ELSA« izdelki
je dosedaj koristila že vsakomur.

Storite tudi vi tako! Pomagla bo tudi Vam!

Že po prvem poskusu se ne boste klesali.
Naročajte pri lekarnarju Eugen V. Feller,
Stubica-Donja, Elza trg 245, Savska ba-
novina.

Lepota očesa

in las

SEVE ASIATIQUE. Z uporabo tega
preparata dobimo izvanredno bujne,
gošče in dolge obrvi in trepalnice, a
s tem dobijo oči čisti pikantni, dra-
matični in privlačni pogled. Din 45.
NOIR D'ORIENT ima isto svojstvo ka-
kor »Seve Asiatique«, samo da isto-
časno barva v temni barvi. Din 55.

KOPELI ZA OČI daje očem oni zamamljivi, lepi in
blesteči pogled. Oči postanejo bistre, svetle, ognjene,
a redele, trdnost in močni pogled izgine. Din 55.
ORISOLDE nam daje po preteku ene noči naravne
kodrate las. Kodri so dolgotrajni in daje
vsakemu obrazu dražest in zamamljivost. — Din 40.

Sivi lasje

so v ravnici največji sovražnik
mladosti, a gotovo kvarijo lepoto
vsake dame. — »EXCELSIOR-
HENNE« od Dr. Doriana & Cie.,
Paris, barva lasse perfektno in
enako v vseh niansah. — Same
barvanje je jako lahko in eno-
stavno za vsakega posameznika. Ne maže roke,
glave niti perila. Popolnoma neškodljivo za lase in
za uspeh vsakemu jamčimo. Garnitura stane 36 Din.

CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb, Jurčkova 8.
Zahtevajte brezplačne ilustrirane cenike! 231

Išče se za tvornico blizu Zagreba

električar

za motanje kotvic (Ankerwickler),
ki se razume tudi na vsa ostala
električarska dela. Nastop takoj. Po-
nudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »št.
24«. 8124

Natečaj 6849

Oddelci naše Zadruga za domačo obrt osniva
razpisno tekmovanje. Mi želimo nujno agline in zane-
ljive zastopnike za prodajo naših strojev za plete-
nje in za podobenje v njihovih rokovanjih. Pro-
simo samo pisane ponudbe s prilogo na ime
ponudnika glaseče za povratne markirane kurvije.
Zadruga jugosl. plotarja (odlo za kučni obrt) Osijek.

Najlepše dekle sveta

je brez

dvoma v Jugoslaviji!

Morda je poznate! Fotografirajte jo, po-
šljite sliko tvrdki Kodak, oddelku za na-
tečaj, in imeli boste upanje, da si pri-
dobite slavo in bogatstvo. Ni treba, da
imate kaj izkustva v fotografiranju. Ta
natečaj je za amaterje, in v poštov
pride samo zanimivost slike, ne njene
tehnične vrline.

Prispevki se bodo razdelili v tele ka-
tegorije: 1. Otroci, 2. Prizori, 3. Igre in
sport, 4. Tihožitje, arhitektura, interjerji,
5. Portreti, 6. Živali. V Jugoslaviji se raz-
dele lepe nagrade za dobitnike v posa-
meznih kategorijah, poleg tega pa še ve-
lika nacionalna nagrada. Dobitniki jugo-
slovanskih nagrad se avtomatično udeležijo
mednarodnega tekmovanja v Zenevi.

Glede podrobnosti in
pogojev za tekmovanje

se obrnite na kateregakoli trgovca s foto-
grafskimi potrebščinami, ali pa pišite tvrdki
Kodak, oddelku za natečaj po našo po-
sebno brošuro.

Jugoslovansko razsodišče je takole sestavljeno:

1. MIRKA GRUJIĆ, dvorna dama Nj. Vel.
kraljice,

2. MILAN MARJANOVIĆ, šef jugoslovanskega
presburoja,

3. BRANISLAV NUŠIĆ, slavni jugoslovanski
pisatelj,

4. OTON ŽUPANČIĆ, sloviti slovenski pesnik
in ravnatelj Narodnega gledališča v Ljubljani.

Ta imena so najboljša jamstvo za pametno in
pravično ocenitev.

Udeležite se tega natečaja — 5.700.000 Din.
nagrada na vsem svetu.

KODAK

MEDNARODNI FOTOGRAFSKI NATEČAJ ZA AMATERJE
OD 1. MAJA DO 31. AVGUSTA 1931.

Pišite po pogoje na jugoslovanski oddelak za natečaj: Kodak, d. s. o. l.,
Zagreb, Zvonimirova ul. 2

Rabite novi Kodak film „Verichrome“ ali pa film v skladih —
največji izum v amaterskem filmu po letu 1903.

Vsi uživamo - SANA čokolado - Vsi uživamo

Sostanovka

aprejem na 15. junijem v predmestju. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 2550-23

Opremljeno sobo

v bližini gorenjskega koledarja oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25676-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, sredstvom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Ponudbe na oglasnem oddelku »Jutra« pod šifro »Solida 46«. 25648-23

Mesečno sobo

v najkrajšem oddam gospodinjstva v Rožni dolini. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25678-23

Prazno sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Ponudbe na oglasnem oddelku »Jutra« pod šifro »Solida 46«. 25648-23

Separirano sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Lepo, prazno sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Opremljeno sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Opremljeno sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25680-23

Sobo

v lepem kraju na Gorenjskem, primerno za letovisko, 40 minut od kolodvorov oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25765-23

Mesečno sobo

z elektriko in posebnim vzhodom oddam 2 boljši obojaki na Trški cesti št. 26/1, levo. 25770-23

Opremljeno sobo

z elektriko in posebnim vzhodom oddam 2 boljši obojaki na Trški cesti št. 26/1, levo. 25770-23

Dopisi

Milostiva

Vaš krizen plašč najbolje konzervira čez poletje. L. R. Mestni trg 9. Osiem za polovico cene izvirni vsa potrebna popravila. Plačljivo šele jeseni pri prevzemu. 182 13

Dve gospodični

ki sta na praznik četrtga oktobra posebej prišle v sprejemni dvor starih oseb v Trstih v velikih šolskih kumih, ki sta izmenjali par pogledov z dvema gospodinjstvom, se na praznik sta naslovila na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Lep večer«. 25633-24

Starejša vdova

s pokojnikom želi znanja z enakim upokojenim vlad skupnega gospodinjstva. Resne ponudbe na oglasnem oddelku »Jutra« pod šifro »Ipsokojenka«. 25590-24

Stroga tajnost

in odkritost. Prosim drža obsejstransko. Pogojni S. P. 25640-24

Gospod M. I. Velimirovič

na polje svoj naslov na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Velimirovič« leta 1928 meseca junija. 25641-24

Znanja želi

gospod srednjih let, čedne znanosti z čedno gospodinjstvom. Je boljše situiran, hči posestnik. Ponudbe na oglasnem oddelku »Jutra« pod šifro »Znanja želi«. 25492-24

Velikemu

lepega, simpatičnega sprejemalca včenec (učitelja) pri šolskih procesih prijazno pozdravlja. Opozorila. 25556-24

Nežica!

iskrena hvala za vsa prijaznost. Ivan. 25550-24

Tom!

Obakrat prejela. Slika bo gotova v 8 dneh. 25547-24

Se li še najde

plemeniti gospod, ki bi postal mladi, inteligentni dami, varani v zakonu, iskren osebnosti prijatelj? Neanonimne dopise na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Ipsokojenka« prejemajo. 25557-24

Dobrosrčnega

gospoda prosim najno posejla. Ponudbe na oglasnem oddelku »Jutra« pod šifro »Osmiljena 820«. 25673-24

Gospodično

aprejem s vso oskrbo ali samo na stanovanje. Aleksandrova cesta. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 25716-23

Opremljeno sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25716-23

Oficir

želi s 15. avgustom opremljeno sobo v bližini artiljerijske vojašnice. Ponudbe na oglasnem oddelku »Jutra«. 25743-23

Lepo sobo s hrano

oddam v mestu dvema gospodinjstvom. Naslov pove ogl. oddelku »Jutra«. 25742-23

Sostanovka

aprejem s vso oskrbo. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25741-23

Opremljeno sobo

aprejem, s posebnim vzhodom, v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25778-23

Čisto, zračno sobo

v visokem pritličju, blizu Tabornega koledarja oddam s 1. junijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25778-23

Dve gospodični

aprejem na stanovanje in v bližini mesta oddam s 1. junijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25778-23

Sostanovka

aprejem na Sr. Petra c. št. 76. 25778-23

Sobo z 2 posteljami

oddam na Trški cesti. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25779-23

Prazno sobo

s strogo separiranim vzhodom, parkom in elektriko oddam v Rožni dolini, cesta IX/30 I. nadstropje. (Podružnica). 25786-23

1 ali 2 onemljeni sobi

z uporabo kuhinje ali šolske kuhinje s 30. junijem. Ponudbe na oglasnem oddelku »Jutra« pod šifro »80. junij«. 25791-23

Samostojna trgovka

z dobro opremljeno trgovino, ki poročila gospoda, ki ima vselej tudi do gostilne, v nekaj minutah. Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Dela in zaslužila mlada«. 25672-23

Stroj

dobro ohranjen napredni. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Kosilna stroja

znane Umrat in Herkules, v dobrem stanju, prodam. J. Jare, Murska Sobota. 24758-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugodno napredaj. Camernik, Dunajska c. 36. 25697-27

Stroji

Pisalni stroj dobro ohranjen napredaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugodno napredaj. Camernik, Dunajska c. 36. 25697-27

Stroji

Pisalni stroj dobro ohranjen napredaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugodno napredaj. Camernik, Dunajska c. 36. 25697-27

Stroji

Pisalni stroj dobro ohranjen napredaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugodno napredaj. Camernik, Dunajska c. 36. 25697-27

Stroji

Pisalni stroj dobro ohranjen napredaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugodno napredaj. Camernik, Dunajska c. 36. 25697-27

Stroji

Pisalni stroj dobro ohranjen napredaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugodno napredaj. Camernik, Dunajska c. 36. 25697-27

Stroji

Pisalni stroj dobro ohranjen napredaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugodno napredaj. Camernik, Dunajska c. 36. 25697-27

Stroji

Pisalni stroj dobro ohranjen napredaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugodno napredaj. Camernik, Dunajska c. 36. 25697-27

Stroji

Pisalni stroj dobro ohranjen napredaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25737-29

Šivali

Voluharje, miši in podgane zanesljivo pokona. Panigamine — Zor, Dunajska c. št. 1-a/IV. 25699-27

Kanarčke

barčice, prodam. Koseze 16. Zg. Siska. 25643-27

Pes volčjak

dober čuvaj, ugod

P. Rosenhayn:

Vačabund v fraku

Roman

Mac Coy je skomignil z rameni. »Tega ne vem — zdaj še ne. In če bi tudi vedel, vam ne bi povedal. Cascapol je imel gotovo svoje namene, da je nekaj ur nastopal v hotelu 'Majestic' kot Wanamaker. Povejte, ali ga je med tem kdo obiskal?»

»Da.« Ravnatelj si je potegnil z roko preko čela in se zamislil. »Neki gospod je prišel k njemu.«

»Ali veste, kdo je bil?»

Ravnatelj je poklical boya: »Vi ste naznanili gospodu Wanamakerju obisk... v obednici... ali se še spominjate imena?»

»Da, gospod ravnatelj, ime mu je bilo... Bob Clifford.«

»Bob Clifford,« je rekel državni pravdnik, »kje sem slišal to ime?... Bob Clifford: hm — to je nekakšen umetnik. To ime sem videl na letakih po mestu. Tukaj v St. Louisu. Domnevam, da nastopa v kakem cirkusu.«

Ravnatelj je zdajci plosnil z rokami. »Vraga, prav imate. Vse to je tako zamotano, da bi človek kar pamet izgubil.« Pokazal je na steno, kjer je viselo mnogo lepakov. »Tu je razprto natisnjeno: Bob Clifford. Nu, in najprej mora priti nekdo iz New Yorka, da te sune z nosom v lepak...«

»Kaj dela ta Bob Clifford?« mu je segel državni pravdnik Mac Coy v besedo. »Kaj zna? S čim nastopa?»

Ravnatelj je skomignil z rameni. »Videl bomo.«

»Nikar se ne trudite,« se je zasmejal Mac Coy. »Če bi bilo tam zapisano, vas ne bi vpeljal. A tam je zapisano samo ime, nič drugega.«

»Ali mislite, da ima to kak poseben namen?« Ravnatelj je napravil nejeveren obraz in zmajal z glavo.

Mac Coy je stopil k telefonu, vzel slušalko in dejal: Zvežite me s cirkusom Loyalom.«

Hotelska telefonska centrala se je takoj odzvala; ravnatelj je

šel kakor slučajno v sosednjo sobico, kjer se je bleščalo vse polno žic, in snel školkjo soslušalnega parata.

Cirkus se je takoj oglašil.

»Halo,« je rekel Mac Coy, »ail je še kak sedež prost za prihodnjo predstavo?»

»Seveda gospod.«

»Kdaj nastopa Bob Clifford? Njegova točka me najbolj zanima.«

»Bob Clifford je prelomil pogodbo,« je revknilo iz aparata. »Izginil je brez sledu. Živa duša ne ve, kam.«

»Nu, nu... In kaj bo z njegovo točko?»

»Zdaj imamo nekaj boljšega: pariško plesalko. Ona vleče stokrat bolj od tega Clifforda in njegovega stroja na eter.«

»Škoda, rad bi ga bil videl. Ali res niti ne slutite, kje in kako bi...?»

»Zadeva s tem strojem je sploh kočljiva,« je rekel mož na onem koncu. »Trik za oči, da veste. Ne morda nov izum, kakor bi kdo utegnil misliti.«

»Ali vam je to priznal?»

»Tega se bo varoval. On seveda trdi, da stroj razkrajja vodo v njeni sestavini — avtomatsko, kakopak — in porablja vodik za gorivo. A jaz sem v njegovi odsotnosti skrivaj pretrkal stroj. In glejte: goni ga majhen, a nenavadno močan akumulator. Vsa reč je ukana.«

»Hvala lepa,« je rekel Mac Coy. »Vašo pariško plesalko si bom ogledal.«

»Ob poli desetih nastopa, gospod.«

Državni pravdnik se je veselo ozrl na ravnatelja, ki je prav tedaj stopil iz svojega skrivališča. »Kaj pravite? Pogodbo je prelomil!»

»Kdo?« Ravnatelj se je posrečilo napraviti osupel obraz.

Mac Coy se je zasmejal. »Saj ste vendar pomagali poslušati.«

»Jaz?...«

»Kaj hoče s tem Bobom Cliffordom?« Državni pravdnik si je zamišljeno položil roko na oči. »Doslej se nista poznala, to vidim že po načinu, kako sta pozdravila drug drugega.«

»To bi utegnilo biti zvijača,« se je ohrabril ravnatelj.

»Natakar je ujel nekaj drobtin razgovora.«

»Tako ga pokličem.«

»Ni potreba; vse to je že opravljeno. Cascapol je onemu prigrvarju, kakor da bi ga hotel za nekaj pridobiti. Clifford ga je odbil; večkrat je rekel ne. In zdaj je šel vendar z njim.«

Nekdo je vrgel v sobo svezeni časopisov. Državni pravdnik se je ozrl po mastnih naslovih: Politika — Škandalni proces v Chicagu — Nemiri v Armeniji — Predsednikovo potovanje — Stiska za premog v Induriji — Start prekomorskega zrakoplova — 60.000 Ljubljancev poginilo od smrada. — Njegove oči so se vrnile k industrijski beležki. Premogovna kriza... Mr. Wanamaker odklonil nadaljne dobave premoga... Republika Indurija ponuja premogovnemu kralju poročila...

»Indurija... Indurija...« Zrenici v obrazu Maca Coya sta se skrčili v dvojico drobnih pik. »Wanamaker... Indurija... zdi se mi, da vem, kaj namerava Cascapol. Good bye!«

Čujte! Glejte jih!

Izza hrastovih zidov se usipajo in nastopajo v bataljone. Uli-vajo se iz razpadajočih hiš;;; vegasta vrata se odpirajo, zanemarjene beznice jih bruhajo na dan, da se smrad po sparjenem žganju nalik strašnemu oblaku razgrinja po cesti. Iz vseh teh lukenj, raz-pok, kleti in brlogov prihajajo in se zbirajo. Vse več in več jih je, čedalje več.

Proletarci dežele Indurije!

Zamudniki se pojavljajo; molče se strinjajo vrste, izprevod se daljša in daljša. Nihče ne izpregovori besede. Le siromašna zastava jim fofoče na čelu — zastava, na katero je nekdo z nerodno roko zapisal:

Dela nam dajte!

Izprevod koraka. Okna se odpirajo, molče strmiijo blede obrazi na to črno trumo, ki jim molče odgovarja.

Nekdo pokaže v novo ulico, ki vodi proti tovraniški četrti. Tam je videti tri, štiri, pet, šest visokih dimnikov, a vsi štrlijo brez dela v nebo, iz nobenega se ne vali dimna proga v dopoldansko sinjino. Izprevod koraka.

207

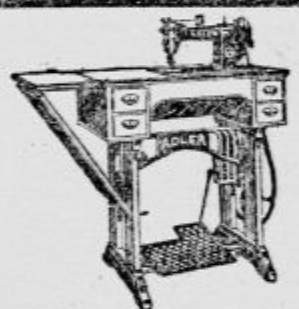
PRVOVRSTNA PUCH KOLESA

PO SOLIDNIH CENAH
IN TUDI NA OBROKE

IGN. VOK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7

Podružnice: Kranj, Glavni trg št. 104, Novo mesto

Najboljši šivalni stroji in kolesa

„Adler“
„Gritzner“

švicarski pletilni stroji »DUBIED«

za dom, obrt in industrijo edino le pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telefon 2913

Elegantna oprema — neprekosljiv material!

NOVOST!

NOVOST!

Šivalni stroj kot damška pisalna miza.

Nizke cene!

Tudi na obroke!

ZAHVALA

Izrekam najiskrenejšo zahvalo g. dr. Janku Drnovšku, primariju mari-borske drž. bolnice, za srečno izvrše-no težko ušesno operacijo, ki je rešila moji hčerki življenje; enako g. dr. Benjaminu Ipavcu za izredno pažnjo in najboljšo nego, katere je bila deležna v njegovem sanatoriju.

Matilda Zrimšek

8172

učit. žen. r. d. Majšperg.

Bele in barvaste

PLOŠČICE

za

ŠTEDILNIKE

in oblogo kopalnic, kuhinj, mesnic itd. dobavlja in izvršuje najceneje

„MATERIAL“

trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2

TELEFON: 27-16. — BRZOJAV: MATERIAL

Javna zahvala

Povodom smrti mojega soproga LEOPOLDA GRÜNFELD, ml. je zavarovalnica »VAERDA« v Ljubljani kulantno in takoj izplačala zavarovalnino in se radi tega čutim dolžno, da se imenovani zavarovalnici za njeno kulantno postopanje tem potom javno zahvalim.

Ljubljana, dne 3. junija 1931.

8159

Gabrijela vdova Grünfeld.

Ivan Goljar

MIZAR ZA NOTRANJE OPREME

LJUBLJANA, Linhartova ulica št. 30

ima v zalogi več spalnic lastnega izdelka. — Delo in cene solidne. — Priporoča se za vsa v to stroko spadajoča dela. 8148

IVAN POLENŠEK

MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA
ŠT. VID — VIŽMARJE

Izdeluje vsakovrstno pohištvo po najsolidnejših in zmernih cenah.

OGLEDJTE SI ZALOGO!

168

Najnovejšo dvo-kolo z motorčkom, 1½ K. S., dvoko-lesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozički in posa-mezni deli najceneje.

Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Strokovna pri-poročila odje-malcem polet-nih čevljev:

Poizkustite in takoj se boste prepričali, da je platneni čevljev s šivalnim gumastim podplatom »LAF« zelo praktičen, ker dobi radi šivanega podplata noga potrebno ventilacijo ter ne peče. Poleg tega je poletni čevljev »LAF« zelo trpežen in elegantno izdelan, a cena zelo povoljna, ker je domač izdelek.

Podpirajoči domačo proizvodnjo, podpirate domače de-lavstvo in domači kapital. 7011

PAZI NA ZNAMKO „LAF“

Rožška Slatina

je svetovno znano zdravilišče za bolezni

želodca, čreves, ledvic in jeter, srca in

živcev. Naravna, mineralna zdravilna vo-

da iz znamenitih vrelcev TEMPEL, STY-

RIA, DONAT se razpošilja kot zdravilna

in namizna voda po vsem svetu. Sezona

od 1. maja do oktobra. Izven glavne

sezone t. j. od 1. V. do 15. VII. in od 1. do

30. septembra je zdravljenje najuspeš-

nejše, bivanje v zdravilišču najudobneje

in znatno ceneje. Za glavno sezono na-

ročite stanovanje takoj! — Prospekte

dobite v vseh pisarnah »PUTNIK«.

Podrobna pojasnila zahtevajte od ravnateljstva zdravilišča.

CITROEN

znižuje izdatno vse prodajne cene.

Oglejte si najnovejše modele na sejmu paviljon „G“.

4 cil.		6 cil.	
Torpedo	4 sed. Din 56.500.—	Torpedo	4 sed. Din 69.500.—
"	6 " " 61.500.—	"	6 " " 75.500.—
Limusina	4 " " 62.500.—	Limusina	4 " " 77.500.—
"	6 " " 71.000.—	"	6 " " 85.000.—
Taxi	6 " " 74.000.—	"	6 " " 77.000.—
Cabriolet	2 " " 65.500.—	Cabriolet	2 " " 77.000.—

spec. luksuzna izdelava

6 cil. CGL Limusina 4 sed. Din 100.500.—

" 6 " " 104.500.—

Cabriolet 2 " " 66.500.—

Tovorni chassis za 2000—2500 kg " 66.500.—

Zastopstvo za Slovenijo:

LAMPRET I DRUG, Ljubljana, Selenburgova ul. 4

Samo kdor v miru
izbira, kupi dobro!

Ako hitite od prodajalne do prodajalne in si ogledujete blago, se vam lahko primeri, da se odločite v stiski in naglici za nekaj, za kar vam bo pozneje žal.

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate časa dovolj, da si ogledate vzorce komad za komadom po njihovi vrednosti, nikdo vas ne more nagovarjati za nekaj, kar vam ni po okusu.

ZAHTEVAJTE ZATO NASO KOLEKCIJO materiala za brisače po metru

in vi dobite kolekcijo v par dneh, seveda brezplačno in neobvezno. Potem sedite, izbirajte ono, kar najbolje odgovarja vaši postavi, vašemu okusu.

Ker dobavljamo blago naravnost iz tovarne in ga prodajamo naravnost vam, odpadejo razne provizije, vi torej kupite pri nas boljše kvaliteto za manj denarja. Že več kot pol stoletja postrežemo odjemal-ce v splošno zadovoljnost.

Največja trgovska in izvozna tvrdka

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga! V nekoliko dneh ga imate brezplačno v rokah. 6750

GLASBILA

ZA VSE:

volne... ed Din 80.—
gitare... ed Din 190.—
trompete... ed Din 490.—
harmonike od Din 85.—
krom. in klavir-har-mo-nike, jam instrumenti.
Zahtevajte brezplačni

CENIK

največje in najcenejše trdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarna glasbil in harmonik

Prod. podr. Maribor br. 101

Brezplačen poek v sviranju. Navodila v ceniku

Dražbeni OKLIC

Dne 15. junija 1931 dopoldne ob 9. uri in nadaljne dni se bodo prodale v Škofji Loki-kolodvor (na Trati) po javni draž-bi vse vkonkurzno maso trdke »Mlino-stav«, d. z o. z. v Škofji Loki-kolodvor, spadajoče premičnine, kakor razni stroji, vsakovrstni vijaki, matice, razna ploče-vina, kotno in drugo železje, osovina raz-ne debelosti, električni material itd. Upravitelj mase dr. Fr. Jerala. 8123

»Teden kovčegov«

samo od 8.

do 14. junija

Pri enkratnem nakupu blaga proti gotovini v najmanjši vrednosti Din 250.— dobite lep

Kovčeg
popolnoma
zastonj.

Največja izbira aktovk vseh vrst, šolskih map, otroških in damskih torbic po brezkonkurenčnih cenah!

Ivan Savnik

Kranj

IZVANKEDNA PRILIKA!
Zelena služinska postelja s posteljo slojstva, s tapetiranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujoče osebe stane samo Din 398.—
Razpoložljiva po poštnem povzročju.

TAKO IZGLEDA SLOŽEN
OTVORN

Lesena postelja slojstva, s tapetiranim madracom, zelo praktična, stane samo Din 298.—

Ležalnik za eno osebo (Liegestuhl) najnovije vrste, stane samo Din 158.—

Madrac punjen s volnom stane samo Din 758.—
L. BROŽIČ, ZAGREB
ILICA 82.

OBLAČILNICA

NE POZABITE!

Tisoči nosijo v tej vročini obleke, perilo in čevlje »Ilirije« in vsi so kar najbolj zadovoljni! Obrnite se tudi Vi z zaupanjem na nas! Gotovo imamo tudi za Vas kaj primerne in cenene na razpolago!

»ILIRIJA«

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

SANATORIJ V MARIBORU

Gospodska ulica 49 — Telefon 2358

Lastnik in vodja:

primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z »dravilnimi« aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlaplosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžigavanje; žarnico »halaa« za revmatična in druga boleča vnetja; »enterocleaner«-jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. — Dnevna oskrba prvi razred 120 Din, drugi razred 80 Din, tretji razred 60 Din.

Za veliko najdišče laporja v dunavski banovini

ISČEMO za takoj zdravega in energičnega

rudarskega nadpenjača (Obersteiger)

ki je izvežban v vseh rudarskih poslih, z uspešno prakso. Popolnoma vpoznan z obračunavanjem dela v rudnikih kakor tudi z zakonom o osiguravanju delavcev in z rudarskim zakonom.

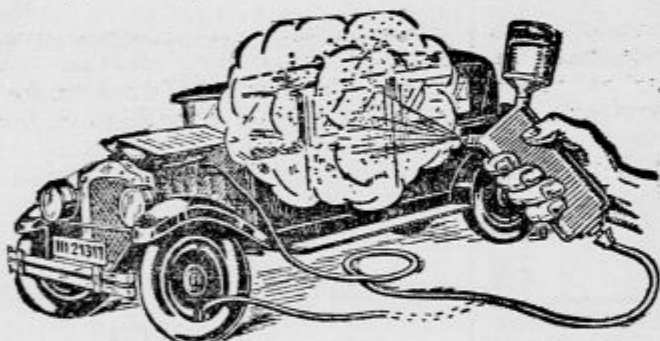
Ponudbe s prepisi spričeval, navedbo referenc, životopisa in plačilnih zahtev naj se naslovijo na oglasni oddel »Jutra« pod števil. »17—56«. — Samo interesi izpod 50 let, starosti pridejo v poštev.

Kemično pranje voza brez vode

s pogonom lastnega motorja (D. R. P. in mnogi inozemski patenti). Omogoča se Vam popolno pranje karoserij in šasij na racionalni način s pomočjo »ATHERILA«, ki se z brizgaljko pobrizga po vsem vozu. Vozilo se očisti v petini tistega časa, ki je potreben za čiščenje z vodo. Stroški enkratnega pranja 4—8 Din po velikosti vozila.

Čisti in polira obena, odpravlja mastna in umazana mesta, konservira lak, varuje pred rjo in ne maže.

Zaradi tega niso potrebna draga sredstva za poliranje:

Zavrzite ročno pumpo!

Ta aparat služi istočasno za polnjenje zračnic. V nekoliko minutah dobite tlak 2½ do 4 atm.

»ATHERIL« mala ročka 60 Din; »ATHERIL« velika ročka 275 Din, aparat 485 Din

GENERALNO ZASTOPSTVO:

Milan Sessler, Ljutomer, Slovenija

Za nakup pohištva
se priporoča trdka

FRANC IZGORŠEK

SMARTNO PRI LITJI

Prodaja tudi v Trbovljah in Stični.

Moderno urejene delavnice in velika zaloga suhega lesa Vam jamči za dober in soliden izdelek. Prevzema tudi stavbena dela, opreme za hotele, banke itd. — Koja E 34/36 na velesejmu. 7150

Tehtnice!

TRGOVCI! Mnogokrat Vam dela mala napaka na Vaši tehnični že občutno škodo. Z izgubo časa dveh minut ste že telefonično obvestili mojo tvrdko, ki Vam tehnično stavi zopet v precizno stanje.

LOVRO ROZMAN

specijalna delavnica tehnic, uteži in drugih meril

Pred Prulami 5 LJUBLJANA Telefon 29—97

Električno avtomatično stekleno ostrešje z ventilacijo

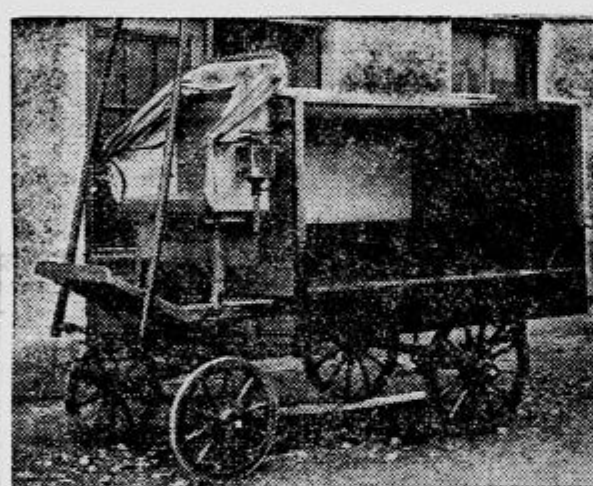
brez zamazka, po avstrijskem patentu »Monopol No. 58.916«. Površina krova 140 m². Lastna teža 12.000 kg. Termin dobave: 6 delovnih tednov; trajanje montaže 7 dni. Zidano za dvorano kazine na Bledu, v katero gre 2000 oseb. Funkcionira popolnoma brez trušča in sunkov. Doslej nedosežena specialna konstrukcija na polju: dvigal in železnih stavb.

Projektirano in v celoti izdelano od:

**Kärntner Eisenbau HB. Gstättnert,
Celovec — Telefon 699 in 1159**

Serioznega DRUŽABNIKA, komercialno sodelujočega in tihega ISČE v svrhu ustanovitve prve jugoslovanske tovarne dvigal samolastnik zgoraj imenovane specialne tvrdke. Brezkonkurenčna, poceni in brezhibna administrativna kakor tudi tehnična organizacija obrata zajamčena. Številni atesti. 7279

Halo!

Oglejte si to sliko praktičnega voza, ki izvrstno služi mesarjem, pekarnam, sadjarjem in drugim. Ta voz je prav poceni, najbolj praktičen, najprimernejši in najtrpežnejši tudi za velike prevozne teže. Ima 6 vzmeti, streho nad voznikom, se na obeh straneh poljubno odpira in zapira tako hitro, da ne more priti v notranjost ne muha, ne mrčesa a tudi prah ne. — Voz je bil na razstavi odlikovan. — Te vozove izdeluje edino le odlikovana tvrdka

Halo!

Počivalnik Miha

MOJSTER ZA VOZOVE IN KOČIJE

MARIBOR, Tržaška cesta 8 v lastni tvornici

Pri naročilu zadostuje omeniti: eno- ali dvovprežni voz in v kako svrhu in s kako prevozno težo se bo voz rabil. — Napredaj: Dva nova kolesa linške tipe. 8063

Redek, a ugoden priložnostni nakup o priliki velesejma!

KLAVIRJI!

Največjih evropskih tvornic — HUPFELD — GEBRÜDER ZIMMERMANN, LIPSO (dokaz edinstvenosti je do sedaj prodanih 260.000 komadov), NEUMAYER, BERLIN, in drugih.

Prvovrstni in precizni izdelki, neprekosljiva lepota glasu, izredna trpežnost, najmodernejša oblike!

Cene od Din 12.500.— dalje, na obroke po Din 300.—

Pridite in oglejte si pri

Družbi »MUSICA«, Ljubljana,

SV. PETRA CESTA 40.

Solidno postreženi, izrekli ji boste priznanje!

IZPOSODUJE, POPRAVLJA IN UGLAŠUJE!

Repič Fran

sodarsko podjetje

Ljubljana, Kolerzijska ulica 18

se priporoča obiskovalcem velesejma za ogled razstavljenih del v paviljonu E zunanje lope. — Detajlna prodaja. 203

KOČIJAŽI IN JAHAČI!

Isčemo več dobrih jahačev in kočijažev. Prednost imajo oni, ki so dovršili jahaško šolo ali so služili pri konjenici in artileriji, ravno tako oni, ki so bili že prej v službi državnih ali privatnih kobilarn ali na veleposestvih. Ponudbe treba poslati na UPRAVO DRŽAVNE KOBIARNE DUŠANOVO PRI SKOPLJU. 7277

Radio aparat zastonj!

V propagandne namene oddamo za časa letošnjega pomladanskega velesejma večje število kompletnih

DETEKTORSKIH RADIO APARATOV
s kristalom, slušalko in antenskim materialom.

POPOLNOMA BREZPLAČNO!

Pogoji so sledeči:

1. Detektorski aparat more dobiti vsakdo, ki ima stalno zaposlitev in stalno bivališče v detektorskem območju ljubljanske radio oddajne postaje ter dosedaj še nima radio aparata.

2. Prejemnik brezplačnega aparata se obveže, da bo aparat uporabljal vsaj eno leto. Če ga hoče prej odpovedati, je dolžan aparat nam vrniti ter plačati za vsak mesec porabe odškodnine 7.— Din.

Prijave se sprejemajo v glavni pisarni radio oddajne postaje na Miklošičevi cesti št. 5, Akademski dom, ter na naši razstavi na Velesejmu, paviljon K.

Ker je število radio aparatov iz finančnih razlogov omejeno, prosimo Vaše takojšnje prijave.

RADIO ODDAJNA POSTAJA V LJUBLJANI.

Simmerinški Diesellovi motorji

na bencin, moderna prvovrstna konstrukcija, za vsako uporabo v poljedelstvu, obrti in industriji.

DIESELOVE LOKOMOTIVE NA BENCIN

s prenosom električne sile. Nikako stikalno in stopničasto gonilo. Za vsako kolotučino. Zmogljivost 6—200 HP. Za prevažanje blaga in premikanje.

DIESELOVI DINAMIČNI MOTORJI NA BENCIN

Moderne naprave za neodvisno proizvajanje svetlobne in električne sile. — Za vsako vrsto toka in napetost.

DIESELOVE MOTORNE SESALKE NA BENCIN

Stabilni in prevozniki agregati v vsaki kapaciteti za namakanje in odvod vode.

Zahtevajte brezplačne prospekte od

TOVARNE STROJEV IN VAGONOV, D. D. V SIMMERINGU (Maschinen- u. Waggonbau-Fabrik, A. G. Wien XI., Simmeringer Hauptstr. 33/40)

Zastopstvo: INŽENJERSKI BIRO JULIO BREITWIESER, Zagreb, Vodnikova 11. — Telefon broj 26—89. 133

IVAN NOVAK

STROJNO MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA

VIZMARJE (poleg postaje) — ST. VID NAD LJUBLJANO

Oglejte si lepo zalogo raznovrstnega pohištva. — Izvršujem naročila po lastnih in danih načrtih. 169

IZVRŠITEV SOLIDNA.

CENE ZMERNE.

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik, BRUŠENA IN NEBRUŠENA STEKLA, vseh vrst: zrcalna, specijalna, ledenasta itd., marmornato steklo v najlepših pastelnih barvah, portalne šipe za izložbe vseh vrst, priporoča

»KRISTAL« d. d.

TOVARNA OGLEDAL IN BRUŠENEGA STEKLA, EDINO ČISTO DOMAČE PODJETJE. 6688

Centrala: Maribor, Koroška cesta št. 32, telefon int. 2132.

Podružnica: Ljubljana VII., Medvedova cesta 38, telefon int. 3075.

Split, Zrinjska ulica 6, telefon int. 368.